

Pravni institut u Bosni i Hercegovini
Правни институт у Босни и Херцеговини
Law Institute in Bosnia and Herzegovina

Br. 98/2011;
Datum: 02.11.2011.

PARLAMENTARNA SKUPŠTINA BOSNE I HERCEGOVINE
PREDSTAVNIČKI DOM/DOM NARODA
Privremena zajednička komisija oba doma
Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine
za provođenje presude Evropskog suda za
ljudska prava u Strazburu u predmetu
Sejdić i Finci protiv Bosne i Hercegovine

BOSNA I HERCEGOVINA PARLAMENTARNA SKUPŠTINA BOSNE I HERCEGOVINE SARAJEVO			
PRIMLJENO:	Organizaciona jedinica	Broj/Klasifikacija	Broj priloga
2. 11. 2011			
	01, 02-50-14-1052-2/11	1128-1/11	

- gospodin Šefik Džaferović, predsjedavajući
- gospodin Krstan Simić, zamjenik predsjedavajućeg
- gospođa Borjana Krišto, zamjenica predsjedavajućeg
- članovi Privremene komisije
- sekretari Komisije

Predmet: Prijedlog amandmana na Ustav Bosne i Hercegovine u cilju provođenja presude Evropskog suda za ljudska prava u Strazburu u predmetu *Sejdić i Finci protiv Bosne i Hercegovine*

Veza: Vaš akt 01,02-50-14-1052-2/11 od 24.10.2011 – Javni poziv

Poštovani,

ispred strukovne organizacije i udruženja Pravni institut u Bosni i Hercegovini prije svega želimo vam uspjeh u radu u cilju provođenja presude Evropskog suda za ljudska prava u predmetu *Sejdić i Finci protiv Bosne i Hercegovine*. Želimo iskazati zahvalnost što je Privremena komisija uputila javni poziv nevladinim organizacijama i na taj način omogućila doprinos civilnog društva, prije svega strukovnih organizacija u provođenju ove presude ali i ustavne reforme u Bosni i Hercegovini.

Naša radna grupa sastavljena od diplomiranih pravnika¹ je u martu 2010. godine izradila set amandmana na Ustav Bosne i Hercegovine a od kojih u ovom predmetu dostavljamo dva relevantna za provođenje navedene presude. Nadamo se da će vam ovi amandmani biti od koristi jer se radi o stavu struke, odnosno strukovne organizacije u Bosni i Hercegovini.

Ovom prilikom želimo da potvrdimo svoje učešće na javnom saslušanju 4.11.2011. godine, a ovlaštenu predlagач ispred Pravnog instituta u BiH bit će mr. Muhamed Mujakić.

S poštovanjem,

M.P.

DIREKTOR
mr. Muhamed Mujakić

Prilog: Modeli amandmana Pravnog instituta u BiH.

¹ Radnu grupu činilo je deset članova/ca, od kojih tri Bošnjaka, tri Srbina, tri Hrvata i jedan nacionalno neopredijeljen. Od deset članova šest je bilo iz FBiH, četiri iz RS-a, pet muškaraca i pet žena, svi diplomirani pravници prosječne starosti 30 godina.

Predlagatelj: strukovna organizacija Pravni institut u Bosni i Hercegovini

www.lawinstitute.ba

Ovlašteni predlagatelj: mr. Muhamed I. Mujakčić

Modeli amandmana na Ustav Bosne i Hercegovine

strukovne organizacije Pravni institut u Bosni i Hercegovini

u cilju provođenja u cilju provođenja presude Evropskog suda za ljudska prava u Strazburu
u predmetu *Sejdić i Finci protiv Bosne i Hercegovine*

Model Amandmana II. na Ustav Bosne i Hercegovine

U Ustavu Bosne i Hercegovine, član IV, stav 1, mijenja se i glasi:

"1. Dom naroda¹

Dom naroda sastoji se od 22 delegata, od kojih se 14 bira iz Federacije Bosne i Hercegovine (uključujući pet Bošnjaka, pet Hrvata, jednog Srbina, tri predstavnika nacionalno neopredjeljenih/nacionalnih manjina), a osam iz Republike Srpske (uključujući pet Srba, jednog Bošnjaka, jednog Hrvata i jednog predstavnika nacionalno neopredjeljenih/nacionalnih manjina).

a) Delegati iz Federacije Bosne i Hercegovine bira Dom naroda Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine, a delegati iz Republike Srpske bira Vijeće naroda Republike Srpske, tako što klubovi delegata iz reda svakog konstitutivnog naroda odnosno nacionalnih manjina i nacionalno neopredjeljenih biraju delegata u odgovarajuće klubove delegata u Domu naroda Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine.

b) Trinaest članova Doma naroda sačinjava kvorum, pod uslovom da su prisutna najmanje četiri Bošnjaka, četiri Hrvata, četiri Srbina i jedan delegat iz reda nacionalnih manjina i nacionalno neopredjeljenih.²

Sušтина захтева/приједлога јесте отклонити дискриминацију у Дому народа Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине и омогућити национално неопредјелјеним и националним мањинама да имају своје представнике у овом дому. Такођер, приликом ових изmjена Устава БиХ морало би се узети у обзир да треба бирати делегате конstitutивних народа из оба ентитета Босне и Херцеговине чиме би се осигурала потпуна конstitutивност народа у Босни и Херцеговини у овом дому, односно осим Срба бирати Бошњацима и Хрватима са територије Републике Српске а поред Бошњацима и Хрватима бирати и Србе са територије Федерације БиХ.

Model Amandmana III. na Ustav Bosne i Hercegovine

U Ustavu Bosne i Hercegovine, član V, mijenja se i glasi:

"Član V.

Predsjednik i potpredsjednici Bosne i Hercegovine²

Funkciju šefa države u Bosni i Hercegovini vrši predsjednik Bosne i Hercegovine. Predsjednik Bosne i Hercegovine ima tri potpredsjednika. U vršenju funkcije mu pomažu i, u slučaju potrebe, mijenjaju ga

¹ Suština amandmana u vezi Doma naroda predstavlja otklanjanje diskriminacije u ovom domu Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine na način da se biraju tri (3) predstavnika iz reda nacionalnih manjina i nacionalno neopredjeljenih, da se delegati iz reda konstitutivnih naroda biraju iz oba entiteta a što je u skladu sa Odlukom Ustavnog suda Bosne i Hercegovine o konstitutivnosti naroda u Bosni i Hercegovini te što se ukupan broj delegata iz reda konstitutivnih naroda sa sadašnjih pet (5) povećava na šest (6) što predstavlja jačanje kapaciteta Doma naroda.

² Suština amandmana je otklanjanje diskriminacije po pitanju ko sve može biti izabran u Predsjedništvo Bosne i Hercegovine, koja je trenutno izražena u Ustavu Bosne i Hercegovine te da se predsjednik i potpredsjednici Hercegovine biraju posredno iz Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine. Nastojanje da predsjednik i potpredsjednici Bosne i Hercegovine imaju i legitimitet i legitimitet opredjelila nas je da oni budu kandidovani iz reda već izabranih predstavnika iz Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine.

Predlagatelj: strukovna organizacija Pravni institut u Bosni i Hercegovini

www.lawinstitute.ba

Ovlašteni predlagatelj: mr. Muhamed I. Mujakčić

potpredsjednici Bosne i Hercegovine. Predsjednik i potpredsjednici Bosne i Hercegovine pripadaju različitim konstitutivnim narodima i nacionalno neopredjeljenim odnosno nacionalnim manjinama.

1. Izbor i trajanje mandata

- Kandidati za predsjednika i potpredsjednike Bosne i Hercegovine mogu biti izabrani predstavnici iz Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine koje će predlagati klubovi stranaka. Za sastavljenu listu kandidata klubovi delegata u Domu naroda većinom glasova biraju predsjednika i potpredsjednike Bosne i Hercegovine. Listu kandidata Doma naroda potvrđuje Predstavnički dom većinom glasova. Predsjednik i potpredsjednici će biti izabrani najkasnije 15 dana od dana konstituisanja Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine.
- Svaki od izabranih kandidata će vršiti funkciju predsjednika po 12 mjeseci, a redoslijed vršenja funkcije predsjednika utvrdit će Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine.
- Mandat predsjednika i potpredsjednika traje četiri godine. Ista osoba može obavljati funkciju predsjednika najviše dva puta.

(2. Nadležnosti predsjednika

Predsjednik Bosne i Hercegovine:

- predstavlja Bosnu i Hercegovinu;
 - proglasava ukazom zakone usvojene u Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine;
 - potpisuje i ratifikuje međunarodne sporazume/ugovore;
 - imenjuje diplomatske predstavnike Bosne i Hercegovine na prijedlog Vijeća ministara Bosne i Hercegovine;
 - prima akreditivna i opozivna pisma stranih diplomatskih predstavnika;
 - predlaže predsjedavajućeg Vijeća ministara Bosne i Hercegovine;
 - dođjeljuje odlikovanja i druga priznanja u skladu sa zakonom;
 - da je pomilovanja.
- 3. Nadležnosti predsjednika i potpredsjednika**
- Predsjednik i potpredsjednici zajedno i na osnovu konsenzusa:
- ostvaruju civilno zapovijedanje Oružanim snagama Bosne i Hercegovine;
 - imenuju članove Upravnog odbora Centralne banke Bosne i Hercegovine;
 - raspuštaju Dom naroda Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine³

Sušтина захтева/приједлога јесте да се отклони дискриминација из Предsjedništva Босне и Херцеговине те да се институција реорганизира из колективног у инкогносци орган предjednika Босне и Херцеговине са три потpredjednika који одражавају конститутивне народе и национално неопредјелјене/националне мањине. Такођер, приликом ове изmjене треба узети у обзир и индиректан избор предjednika и потpredjednika Босне и Херцеговине чиме се осигурава додатни легитимитет свих – предjednika и потpredjednika из реда већ изабраних предjedstavника Предstavничког дома Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине.

³ Nadležnosti predsjednika i potpredsjednika Bosne i Hercegovine mogu biti ovako posmatrane u sklopu temeljitijih ustavnih promjena, gdje bi se postojeće nadležnosti Predsjedništva Bosne i Hercegovine prenijele na sadašnje Vijeće ministara Bosne i Hercegovine a koje bi u tom slučaju trebalo postati Vlada Bosne i Hercegovine.

01,02-50-14-1052-

02-11-2011
[Signature]

FORUM GRAĐANA TUZLE

HADŽI BAKIRBEGA TUZLIĆA 1, TUZLA, BOSNA I HERCEGOVINA
Tel/Fax: +387 35 258 075, 258 076, 258 079
E-mail: forum_tz@bih.net.ba
http://www.forumtz.com

PARLAMENTARNA SKUPŠTINA BOSNE I HERCEGOVINE USTAVNO-PRAVNA KOMISIJA

BOSNA I HERCEGOVINA
PARLAMENTARNA SKUPŠTINA BOSNE I HERCEGOVINE
SARAJEVO

PRIMLJENO: 2. 11. 2011.			
Organizaciona jedinica	Klasifikaciona oznaka	Redni broj	Broj priloga
01,02-50-13-122-2/11			

Poštovani/a,

Dostavljam Vam prijedlog amandmana na Ustav Bosne i Hercegovine kao i prijedlog amandmana na Ustav Bosne i Hercegovine koji se odnose na nacrt Zakona o principima lokalne samouprave u Bosni i Hercegovini.

[Signature]

S poštovanjem,
Vehid Šehić
Forum građana Tuzle

forum građana tuzle

AMANDMANI NA USTAV BOSNE I HERCEGOVINE

Na osnovu člana X Ustava Bosne i Hercegovine, Parlamentarna Skupština Bosne i Hercegovine, na sjednici Predstavničkog doma, održanoj _____ 2008.godine, donijela je

AMANDMAN I

Građanima se garantuje pravo na lokalnu i regionalnu samoupravu u skladu sa Evropskom poveljom o lokalnoj samoupravi i međunarodnim obavezama Bosne i Hercegovine.

AMANDMAN II

Lokalna samouprava, u skladu sa ekonomskom politikom zemlje, ima pravo na odgovarajuće vlastite izvore finansiranja, kao i pravo na redistributivne izvore finansiranja.

Bosna i Hercegovina i entiteti Bosne i Hercegovine, osiguravaju odgovarajuće postupke i mjere finansijskog izjednačavanja, s ciljem osiguranja ravnopravnog razvoja lokalne zajednice na cijelom prostoru zemlje.

AMANDMAN III

Principi lokalne samouprave uređuju se zakonom Bosne i Hercegovine.

Ovim amandmanima dopunjuje se član II Ustava Bosne i Hercegovine.

OBRAZLOŽENJE

Nacrta Amandmana na Ustav Bosne i Hercegovine

Parlament BiH je ratificirao Evropsku povelju o lokalnoj samoupravi 01.11.2002.godine. Međutim, Ustav BiH ne tretira problematiku lokalne samouprave ni jednim svojim članom, a nadležnost je prebačena na entitete. Usljed takve politike, BiH kao država nema zakonske instrumente za implementaciju lokalne samouprave što između ostalog rezultira i slijedećim problemima:

Nejednakost pred zakonom na čitavoj teritoriji BiH, uslovljena neravnopravnim položajem jedinica lokalne samouprave i njenih građana.

Država Bosna i Hercegovina je praktično sporedna, vezano za funkcioniranje regionalnih i općinskih uprava unutar dva entiteta. U RS-u unitarna uprava utvrđuje sve propise za raspodjelu prihoda i izdataka. Načelnici općina u RS mogu vršiti politički pritisak i ugovarati bolju raspodjelu prihoda, ali to nije zakonski riješeno, nego više zavisi od političke volje Vlade RS. Općine u RS se, također, suočavaju sa geografskim barijerama i izolirane su u pogledu komuniciranja sa Banja Lukom, glavnim gradom tog entiteta, te je izražena nemogućnost manjih, izoliranih i siromašnih općina da ispunjavaju dodijeljene zadatke. Njihov uticaj na donošenje vitalnih ekonomskih odluka je zanemarljiv, te nadležna ministarstva (Vlada RS) vrlo često donese odluke o eksploataciji prirodnih resursa bez saglasnosti jedinica lokalne samouprave. Entitetske vlasti u FBiH održavaju neznatan direktan kontakt sa općinama pošto ne postoji nijedno ministarstvo ili odjel isključivo nadležan za općine. Općine su u tom entitetu podijeljene između deset kantona, od kojih svaki ima svoj Zakon o lokalnoj upravi. Konflikti između općina i kantona u FBiH su brojni i uglavnom su vezani za raspodjelu prihoda od poreza, utvrđenu zakonom o budžetu FBiH. Kantoni i općine se ne slažu oko sursishodnosti podjele i prijenosa prihoda. Postoji i nesklad između entitetskih zakona, između ostalog uzrokovan i teritorijalnim ustrojstvom entiteta, te su na kraju i općine i građani dovedeni u neravnopravan položaj u društvu/državi.

Jedinice lokalne samouprave ne mogu ostvariti pravo na regionalnu i međunarodnu saradnju i udruživanje, zagarantovano Evropskom poveljom o lokalnoj samoupravi.

Iako u Zakonu o lokalnoj samoupravi FBiH piše da :“Jedinice lokalne samouprave mogu pristupiti domaćim i međunarodnim udrugama jedinica lokalne samouprave i saradivati s odgovarajućim jedinicama lokalne samouprave u zemlji, kao i inozemstvu sukladno zakonu“, sasvim je jasno da takav zakon u BiH ne postoji, te se odluka ne može implementirati. Odluku o uspostavljanju međusobne saradnje, odnosno sklapanja sporazuma (ugovora, povelje, memoranduma isl.), o saradnji gradova, općina i kantona sa odgovarajućim lokalnim i regionalnim jedinicama drugih država, te sadržaju i oblicima te saradnje, treba da donosi predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave,

odnosno jedinice regionalne samouprave , u skladu sa svojim općim aktima i zakonom o lokalnoj samoupravi na državnom nivou. Takva odluka nije definisana u entitetskim zakonima o lokalnoj samoupravi, a pošto ne postoji zakon o lokalnoj samoupravi na državnom nivou, ovo pravo jedinica lokalne samouprave, na saradnju i povezivanje, se ne provodi, niti postoji zakonska osnova za njeno provođenje.

Također, nisu utvrđene nadležnosti odgovarajućih institucija države za provođenje potpisanih međunarodnih sporazuma iz oblasti lokalne samouprave, odnosno, nadležnost je za sada na entitetskom nivou.

Neujednačeni razvoj i nedostatak solidarnosti između bogatijih i siromašnijih opština, država nije u stanju spriječiti, niti može, putem redistribucije sredstava, da pomogne ekonomski slabije jedinice lokalne samouprave.

Važeći entitetski zakoni o lokalnoj samoupravi u svojim odredbama djelomično reguliraju načine i izvore finansiranja općina, kao osnovnih jedinica lokalne samouprave. Međutim, neophodna je veća briga cijele zajednice, a posebno osiguranje mogućnosti redistribucije sredstava sa nivoa viših organa vlasti BiH slabije razvijenim općinama, kako bi se postigao ujednačen ekonomski razvoj lokalnih zajednica. Novi zakon o budžetu BiH donekle ublažava taj nesklad, ali je neophodno ustavno rješenje koje se osigurava odgovarajućim amandmanima na Ustav BiH.

U tom smislu, provedena je sveobuhvatna javna rasprava o pitanjima ustavnog regulisanja lokalne samouprave i na temelju takvog ustavnog osnova, donošenja zakona o principima lokalne samouprave. Na svim javnim tribinama održanim širom Bosne i Hercegovine, podržano je opredjeljenje da se dogradi Ustav Bosne i Hercegovine i tako izvrše obaveze zemlje koje proizilaze iz Evropske povelje o lokalnoj samoupravi, koju je Bosna i Hercegovina ratificirala 01.11.2002.godine.

Na osnovu Amandmana _____ na Ustav Bosne i Hercegovine, Parlamentarna Skupština Bosne i Hercegovine, na sjednici Predstavničkog doma, održanoj _____ 2008.godine, i sjednici Doma naroda održanoj _____ 2008.godine, donijela je

Z A K O N

O principima lokalne samouprave

I

OPĆE ODREDBE

Član 1.

Ovim Zakonom uređuju se principi organizacije lokalne samouprave, osnovna prava i dužnosti lokalnih vlasti, pravo lokalnih vlasti na inicijativu u vezi sa pitanjima koja nisu u njihovoj isključivoj nadležnosti, prava lokalnih samouprava da vlast vrše putem savjeta i skupštine sastavljenih od članova izabраних na slobodnim izborima, te na osnivanje, organizaciju organa uprave za obavljanje poslova lokalne vlasti, izvori finansiranja lokalne samouprave, pravo lokalne samouprave da u vršenju svojih dužnosti međusobno surađuju, te da pod uvjetima propisanim zakonom Bosne i Hercegovine surađuju sa odgovarajućim lokalnim i regionalnim vlastima i vlastima drugih zemalja, te druga pitanja od značaja za rad i razvoj lokalne samouprave u Bosni i Hercegovini.

Član 2.

Lokalna samouprava je pravo građana da neposredno i preko svojih članova izabраних na slobodnim izborima, tajnim glasanjem, na bazi neposrednog i za sve jednakog biračkog prava, učestvuju u ostvarivanju zajedničkih interesa stanovnika lokalne zajednice, kao i pravo i sposobnost organa lokalne samouprave da uređuju, u okviru zakona, javne poslove u interesu lokalnog stanovništva.

Član 3.

Lokalna samouprava ostvaruje se u općinama i gradovima, kao jedinicama lokalne samouprave.

Prava i odgovornosti lokalne samouprave vrše se putem izabраних predstavnčkih organa i organa izvršne vlasti, u skladu sa Ustavom, zakonom i statutom jedinice lokalne samouprave.

Član 4.

Općina je jedinica lokalne samouprave koja se osniva za područje više naseljenih mjesta koja predstavljaju prirodnu, privrednu, saobraćajnu i društvenu cjelinu i koja su povezana zajedničkim interesima stanovništva.

Član 5.

Grad je jedinica lokalne samouprave koja se osniva na urbanom području koje čini koherentnu prirodnu, geografsku, saobraćajnu, ekonomsku, socijalnu, teritorijalnu i historijsku cjelinu sa odgovarajućim nivoom razvoja.

Status Grada u smislu ovog Člana može se, u skladu sa Zakonom, dodijeliti i općini ili području od posebnog historijskog i kulturnog značaja.

Član 6.

Općine i gradovi osnivaju se zakonom entiteta (Bosne i Hercegovine).

Općina i grad imaju status pravnih lica.

II

OSNOVNA PRAVA I DUŽNOSTI LOKALNIH VLASTI

Član 7.

Niže navedeni poslovi vršit će se od strane lokalnih vlasti. To su prije svega:

- *planiranje razvoja lokalne zajednice,*
- *socijalno staranje,*
- *briga o djeci,*
- *briga o starim i iznemoglim osobama,*
- *odgoj i osnovno obrazovanje,*
- *primarna zdravstvena zaštita,*
- *zaštita potrošača,*
- *kultura i sport,*
- *uređenje naselja i stanovanje,*
- *prostorno i urbanističko planiranje,*
- *zaštita i unapređenje prirodne sredine,*
- *civilna i protivpožarna zaštita,*
- *privredni razvoj, u skladu sa Zakonom,*
- *saobraćaj i infrastruktura, u skladu sa Zakonom,*
- *koncesije, u skladu sa Zakonom,*
- *učešće u donošenju odluka o području lokalne zajednice,*
- *poslovi, prava i odgovornosti preneseni u nadležnost lokalne zajednice, u skladu sa Zakonom,*
- *eksploatacija prirodnih bogatstava, u skladu sa Zakonom,*

- *planiranje i razvoj obrazovnog, zdravstvenog, socijalnog i kulturnog razvoja*

Zakonom entiteta i statutom jedinica lokalne samouprave bliže se određuje nadležnost, prava i dužnosti jedinica lokalne samouprave.

Član 8.

Organi centralnih i entitetskih (regionalnih) vlasti mogu na vlasti lokalne samouprave prenositi prava i odgovornosti za specifične zadatke u skladu sa Zakonom.

Prava prenesena na lokalne vlasti biti će puna i isključiva i neće biti uskraćena ili ograničena od strane neke druge vlasti, osim u slučajevima određenim zakonom Bosne i Hercegovine.

Član 9.

Prava i dužnosti lokalne samouprave, povjerena ovim Zakonom i zakonima entiteta (i drugim zakonima) ne mogu biti uskraćena ili ograničena od strane druge vlasti u Bosni i Hercegovini, osim zakonom Bosne i Hercegovine.

III

PRAVO LOKALNIH VLASTI NA INICIJATIVU U PITANJIMA KOJA NISU U NJHOVOJ NADLEŽNOSTI

Član 10.

Lokalne vlasti imaju, u skladu sa Zakonom, pravo na inicijativu u vezi sa pitanjima koja se tiču života i rada stanovništva na području lokalne zajednice.

Organi regionalnih i centralnih vlasti dužni su lokalnim vlastima, u što je moguće većoj mjeri, povjeriti, prenijeti ili staviti u nadležnost pravo donošenja odluka o pitanjima koja se tiču građana i jedinica lokalne samouprave.

IV

PRAVO LOKALNE SAMOUPRAVE NA OSNIVANJE I ORGANIZACIJU ORGANA UPRAVE ZA OBAVLJANJE POSLOVA LOKALNE VLASTI

Član 11.

Predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave je Općinsko vijeće, (Skupština opštine), odnosno Gradsko vijeće (Skupština grada).

Općinsko vijeće (Skupština opštine), odnosno Gradsko vijeće (Skupština grada) imaju predsjednika Općinskog vijeća, (skupštine opštine) odnosno predsjednika Gradskog vijeća (predsjednika skupštine grada).

Član 12.

Općina i grad imaju općinske, odnosno gradske organe uprave.

Načelnik općine odnosno gradonačelnik je nosilac izvršne vlasti općine, odnosno grada.

Član 13.

Predstavnička tijela općine, odnosno grada, organiziraju se u skladu sa posebnim zakonom.

Organi izvršne vlasti općine, odnosno grada, organiziraju se u skladu sa posebnim zakonom.

Alternativa članovima 11., 12. i 13.

Lokalne vlasti organiziraju općinsku, odnosno gradsku upravnu strukturu u skladu sa potrebama građana lokalne zajednice.

U sastavu organa lokalne zajednice osigurava se primjena ravnomjerne nacionalne zastupljenosti u skladu sa Ustavom i zakonima Bosne i Hercegovine.

V

IZVORI FINANSIRANJA LOKALNE SAMOUPRAVE

Član 14.

U skladu sa ekonomskom politikom države, lokalne vlasti imaju pravo na vlastite izvore finansiranja kojima raspolažu slobodno, u skladu sa Zakonom i Statutom.

Jedinice lokalne samouprave imaju pravo na svoju imovinu kojom upravljaju organi lokalne samouprave u skladu sa Zakonom i Statutom.

Za poslove prenesenih ovlaštenja sa centralnih ili drugih vlasti na lokalnu samoupravu, lokalnim vlastima se istovremeno osiguravaju i dodatni izvori finansiranja radi vršenja prenesenih ovlaštenja, odnosno poslova.

Član 15.

Bosna i Hercegovina uspostavlja odgovarajuće postupke i provodi mjere koje osiguravaju ravnomjeran razvoj i finansiranje prava i obveza lokalnih vlasti.

U slučajevima potrebe osiguranja približno jednakih uvjeta za obavljanje aktivnosti lokalne zajednice i jačanja finansijski slabih lokalnih vlasti, dodatna redistributivna sredstva se osiguravaju u budžetu Bosne i Hercegovine.

Lokalne vlasti će biti konsultirane u pogledu metoda na osnovu kojih će im biti dodijeljeni redistributivni izvori finansiranja.

Dodjelom redistributivnih sredstava koja se prenose lokalnim vlastima, ne može se ugroziti diskreciono pravo lokalnih vlasti da vode politiku u okviru svojih ovlaštenja.

VI

UPRAVNI NADZOR NAD RADOM LOKALNIH VLASTI

Član 16.

Upravni nadzor nad radom lokalnih vlasti vršit će se isključivo u cilju osiguranja usklađenosti rada lokalnih vlasti sa zakonima i Ustavom, odnosno, radi osiguranja ekspeditivnosti u vršenju poslova koji su delegirani lokalnim vlastima.

VII

PRAVO LOKALNIH VLASTI NA MEĐUSOBNU SARADNJU I UDRUŽIVANJE

Član 17.

Lokalne vlasti imaju pravo da u vršenju svojih nadležnosti međusobno surađuju, i da se, u skladu sa zakonom Bosne i Hercegovine, udružuju sa drugim lokalnim vlastima radi vršenja poslova od zajedničkog interesa.

Lokalne vlasti imaju pravo da, u skladu sa zakonom Bosne i Hercegovine, surađuju sa lokalnim organima drugih zemalja.

VIII
USTAVNA I ZAKONSKA ZAŠTITA LOKALNE SAMOUPRAVE

Član 18.

Lokalne vlasti imaju pravo na sva pravna sredstva propisana zakonima u Bosni i Hercegovini radi osiguranja i zaštite slobodnog vršenja svojih prava i dužnosti, uključivo i pravo apelacije i zahtjeva za pokretanje postupka pred Ustavnim sudom Bosne i Hercegovine.

PRIJELAZNE ODREDBE

Član 19.

Zakoni i drugi propisi u Bosni i Hercegovini koji se odnose na jedinice lokalne samouprave biti će usklađeni sa ovim Zakonom, u roku od šest mjeseci od dana njegovog objavljivanja.

Član 20.

Ovaj Zakon stupa na snagu osam dana od dana objavljivanja u «Službenom Glasniku Bosne i Hercegovine».

U Sarajevu, _____ 2008.godine

Predstavnički dom

Dom naroda

Predsjedavajući

Predsjedavajući

Obrazloženje

Bosna i Hercegovina je prihvatila, odnosno ratificirala Evropsku povelju o lokalnoj samoupravi 01.11.2002.godine.

Od dana ratifikacije, država Bosna i Hercegovina bila je dužna uskladiti nacionalno zakonodavstvo – kao i zakonodavstvo unutrašnjih organizacionih, sastavnih dijelova zemlje, koje se odnosi na lokalnu samoupravu, odnosno lokalne vlasti, koje su jedan od temelja svakog demokratskog poretka.

Usklađivanje nacionalnog zakonodavstva sa Evropskom poveljom podrazumijeva i dogradnju Ustava Bosne i Hercegovine.

Pet godina od ratifikacije Povelje i preuzimanja obveza koje iz nje proizilaze, Ustav Bosne i Hercegovine nije doraden u smislu da sadrži odgovarajuće ustavne osnove za legislativnu regulativu koja bi pretpostavljala realizaciju preuzetih obveza.

Članom 12. Evropske povelje Bosna i Hercegovina se obvezala na poštivanje najmanje 20 stavova Dijela 1 Povelje, od kojih najmanje 10 mora biti među stavovima koji odražavaju reguliranje koncepta lokalne samouprave, djelokrug lokalne samouprave, zaštitu granica lokalne vlasti, pravo lokalne samouprave na odgovarajuću organizaciju uprave i izvore sredstava lokalnih vlasti, pravo lokalne vlasti na udruživanje i saradnju, te ustavnu i zakonsku zaštitu lokalne samouprave.

U javnoj raspravi koja je u organizaciji Foruma građana Tuzle održana u cijeloj Bosni i Hercegovini, učesnici rasprave su su cijelosti podržali potrebu da se Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine predloži projekt dogradnje Ustava Bosne i Hercegovine na način da se razmotre i usvoje odgovarajući amandmani, koji bi principe lokalne samouprave uredili Ustavom.

Na temelju tako izgrađenog ustavnog osnova, Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine će istovremeno biti predloženo usvajanje Zakona o principima lokalne samouprave, čime će se osigurati poštivanje preuzetih obveza prihvatanjem i ratificiranjem Evropske povelje o lokalnoj samoupravi.

Nacrt amandmana na Ustav Bosne i Hercegovine, kao i Nacrt Zakona o principima lokalne samouprave, odražavaju u cijelosti stavove i principe Povelje, koje je potrebno inkorporirati u ustavnopravni poredak Bosne i Hercegovine.

forum građana tuzle

USTAV BOSNE I HERCEGOVINE
sa izmjenama i dopunama

Forum građana Tuzle
Hadži Bakirbega Tuzlića br. 1, 75000 Tuzla
Tel/fax: +387 35 258075, 259076, 258079
e-mail: forum_tz@bih.net.ba
web: www.forumtz.com

USTAV BOSNE I HERCEGOVINE

Preambula

- Na temelju poštivanja ljudskog dostojanstva, slobode, i jednakosti i socijalne pravde,
- Predani miru, toleranciji i pomirenju,
- Uvjereni da demokratske ustanove vlasti i pravični postupci najbolje uspostavljaju miroljubive odnose u pluralističkom društvu,
- U želji da promiču opće blagostanje i gospodarski razvitak kroz zaštitu privatne svojine i promicanje tržišnog gospodarstva,
- Rukovođeni ciljevima i načelima Povelje Ujedinjenih naroda,
- Opredijeljeni za suverenitet, teritorijalni integritet i političku neovisnost Bosne i Hercegovine sukladno međunarodnom pravu,
- Odlučni da osiguraju puno poštivanje međunarodnog humanitarnog prava,
- Nadahnuti Općom deklaracijom o ljudskim pravima, međunarodnim paktovima o civilnim i političkim opravima, odnosno o gospodarskim, socijalnim i kulturnim pravima, i Deklaracijom o pravima osoba koje pripadaju nacionalnim ili etničkim, vjerskim i jezičnim manjinama, kao i drugim instrumentima ljudskih prava,
- Podsjećajući na Temeljna načela usaglašena u Genevi 8. rujna 1995. i u New Yorku 26. rujna 1995.,

~~Bošnjaci, Hrvati i Srbi, kao konstitutivni narodi (zajedno sa ostalima), i građani Bosne i Hercegovine ovim utvrđuju Ustav Bosne i Hercegovine:~~

Državljeni Bosne i Hercegovine, kao Bošnjaci, Hrvati i Srbi koji su konstitutivni narodi, nacionalne manjine i nacionalno neopredijeljeni, i kao građani, ovim utvrđuju Ustav Bosne i Hercegovine.

Član I Bosna i Hercegovina

1. Kontinuitet

Republika Bosna i Hercegovina, čiji je oficijelni naslov od sada "Bosna i Hercegovina", nastavlja svoje pravno postojanje po međunarodnom pravu kao država, sa svojim unutarnjim ustrojem izmijenjenim kako je to predviđeno ovim Ustavom, sa svojim sadašnjim međunarodno priznatim granicama. Ona ostaje članica Ujedinjenih naroda, kao i u drugih međunarodnih ustanova.

2. Demokratska načela

Bosna i Hercegovina je složena, demokratska, pravna, socijalna i sekularna država, koja funkcionira sukladno zakonu i temeljem slobodnih i demokratskih izbora. svoje postojanje i uređenje zasniva na univerzalnim vrijednostima a posebno na vrijednostima antifašizma.

3. Sastav

Bosna i Hercegovina se sastoji od dva entiteta: Federacije Bosne i Hercegovine i Republike Srpske (u daljem tekstu "entiteti").

4. Kretanje roba, usluga, kapitala i osoba

Sloboda kretanja postoji po cijeloj Bosni i Hercegovini. Bosna i Hercegovina i entiteti neće ometati punu slobodu kretanja osoba, roba, usluga i kapitala po cijeloj Bosni i Hercegovini. Ni jedan entitet neće postavljati bilo kakve kontrole na granici između entiteta.

5. Glavni grad

Glavni grad Bosne i Hercegovine je Sarajevo.

6. Simboli

Bosna i Hercegovina ima zastavu, grb i himnu u skladu sa zakonom koji donosi Skupština Bosne i Hercegovine. će imati one simbole za koje odluči njezina Parlamentarna skupština, a odobri ih Predsjedništvo.

7. Državljanstvo

Postoji državljanstvo Bosne i Hercegovine, ~~koje uređuje Parlamentarna skupština, i državljanstvo svakog entiteta, koje uređuje svaki entitet, pod uvjetom da:~~

- (a) ~~Državljan~~ Državljan Bosne i Hercegovine su istovremeno i državljani jednog od entiteta. ~~Svi državljani nekog entiteta su, samim tim, državljani Bosne i Hercegovine.~~
- (b) Ni jedna osoba ne može ~~samovoljno protivpravno~~ biti lišena državljanstva Bosne i Hercegovine, ~~ili državljanstva entiteta, ili na drugi način ostavljena bez lišena~~ državljanstva. Nitko ne može biti lišen državljanstva Bosne i Hercegovine, ili entiteta, iz bilo kojeg razloga kao što su spol, rasa, boja, jezik, vjera, političko ili drugo uvjerenje, nacionalno ili društveno podrijetlo, vezivanje za neku nacionalnu manjinu, imovina, rođenje ili drugi status.
- (c) ~~Sve osobe koje su bile državljani Republike Bosne i Hercegovine neposredno prije stupanja na snagu ovog Ustava, državljani su Bosne i Hercegovine. Državljanstvo osoba koje su naturalizirane poslije 6. travnja 1992. godine, a prije stupanja na snagu ovog Ustava, uredit će Parlamentarna skupština.~~
- (d) Državljan
- (e) Državljanin Bosne i Hercegovine u inozemstvu uživa zaštitu Bosne i Hercegovine. ~~Svaki entitet može izdavati putovnice Bosne i Hercegovine svojim državljanima, na način kako to uredi Parlamentarna skupština. Bosna i Hercegovina može izdavati putovnice i onim državljanima kojima neki entitet nije izdao putovnicu. Postojat će središnji registar svih putovnica izdanih od strane entiteta i Bosne i Hercegovine.~~

Član II

Ljudska prava i temeljne slobode

1. Ljudska prava

Bosna i Hercegovina i oba entiteta osigurat će najviši stupanj međunarodno priznatih ljudskih prava i temeljnih sloboda. ~~U tu svrhu oformljena je Komisija za ljudska prava za Bosnu i Hercegovinu, kako to predviđa Aneks 6 Općeg okvirnog sporazuma.~~

2. Međunarodni standardi

U Bosni i Hercegovini izravno se primjenjuju prava i slobode garantirani Europskom konvencijom za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda kao i njezinim protokolima. Ovi akti imaju prioritet nad svim drugim zakonima.

3. Popis prava

Sve osobe na teritoriju Bosne i Hercegovine uživaju ljudska prava i temeljne slobode iz ovog članka, stavak 2 što uključuje:

- (a) Pravo na život.
- (b) Pravo osobe da ne bude podvrgnutā mučenju ili nehumanom ili ponizavajućem postupanju ili kazni.
- (c) Pravo osobe da ne bude držana u ropstvu ili potčinjenosti ili da ne obnaša prisilan ili obvezatan rad.
- (d) Pravo na slobodu i sigurnost osobe.
- (e) Pravo na pravično saslušanje i građanskim i krivičnim stvarima i druga prava vezana za krivične postupke.
- (f) Pravo na privatni i obiteljski život, dom i dopisivanje.
- (g) Slobodu mišljenja, savjesti i vjere.
- (h) Slobodu izražavanja.
- (i) Slobodu mirnog okupljanja i slobodu udruživanja.
- (j) Pravo na ženidbu i udatbu, te osnivanje obitelji.
- (k) Pravo na imovinu.
- (l) Pravo na obrazovanje pod jednakim uslovima.
- (m) Pravo na slobodu kretanja i prebivanja.
- (n) Pravo na rad i slobodu rada.
- (o) Pravo na zaštitu na radu.
- (p) Pravo na zdravstvenu zaštitu pod jednakim uslovima..
- (q) Pravo na posebnu zaštitu majke, djece, porodice, starih osoba, nezaposlenih i osoba nesposobnih za rad i bez sredstava za izdržavanje.
- (r) Sloboda sindikalnog organizovanja i djelovanja.
- (s) Pravo na štrajk.
- (t) Pravo zaposlenih i članova njihovih porodica na socijalnu sigurnost i socijalno osiguranje.
- (u) Pravo zaposlenih da učestvuju u upravljanju na radnom mjestu.

4. Nediskriminacija

Uživanje prava i sloboda predviđenih ovim člankom ili u međunarodnim sporazumima navedenim u Aneksu I ovom Ustavu, osigurano je za sve osobe u Bosni i Hercegovini bez diskriminacije po bilo kojoj osnovi kao što je spol, rasa, boja, jezik, vjera, političko ili drugo uvjerenje, nacionalno ili društveno podrijetlo, vezivanje za neku nacionalnu manjinu, imovina, rođenje ili drugi status.

5. Izbjeglance i raseljene osobe

Sve izbjeglice i raseljene osobe imaju pravo slobodno da se vratiti vrata u svoje domove. ~~One imaju pravo, sukladno Aneksu 7 Općeg okvirnog sporazuma, da im se vrati imovina koje su bili lišeni tijekom neprijateljstava od 1991. godine i da im se dadne naknada za svu takvu imovinu koja im se može vratiti. Sve obveze ili izjave vezane za takvu imovinu, a koje su date pod prisilom, ništavne su.~~ Ove osobe, u skladu sa Aneksom VII Opšteg okvirnog sporazuma o miru u Bosni i Hercegovini imaju pravo:

- a) da im se vrati imovina koje su bili lišeni tokom neprijateljstava od 1991. godine
 - b) da dobiju pravičnu – tržišnu naknadu za bilo koju omovinu koja im ne može biti vraćena
- Svi pravni poslovi ili izjave u vezi sa vlasništvom raseljenih ili izbjeglih lica, koje su date pod prisilom, su ništavni.
Ova prava ne zastarijevaju.

6. Provedba

Bosna i Hercegovina, i svi sudovi, uredi, državni organi, i tijela kojima posredno rukovode entiteti ili koja djeluju unutar entiteta, primjenjivat će i poštivati ljudska prava i temeljne slobode navedene u stavku 2.

7. Međunarodni sporazumi

Bosna i Hercegovina će ostati ili postati strana ugovornica u međunarodnim sporazumima popisanim u Aneksu I ovom Ustavu.

8. Suradnja

Sve nadležne vlasti u Bosni i Hercegovini surađivat će sa, i omogućiti neograničen pristup: svim međunarodnim mehanizmima za praćenje ljudskih prava utemeljenim za Bosnu i Hercegovinu; nadzornim tijelima utemeljenim bilo kojim međunarodnim sporazumom navedenim u Aneksu I ovom Ustavu; Međunarodnom sudu za bivšu Jugoslaviju (a posebice će se pokoravati nalogima izdanim temeljem članka 29. Statuta tog suda); i svim drugim organizacijama ovlaštenim od strane Vijeća sigurnosti Ujedinjenih naroda s mandatom koji je u svezi sa ljudskim pravima ili humanitarnim pravom.

Član III

Nadležnosti i odnosi između institucija Bosne i Hercegovine i entiteta

1. Nadležnosti institucija Bosne i Hercegovine

Slijedeći poslovi su u nadležnosti institucija Bosne i Hercegovine:

- a) Vanjska politika.
- b) Vanjskotrgovinska politika.
- c) Carinska politika.
- d) Monetarna politika kako je to predviđeno člankom 7.
- e) Financiranje institucija i međunarodnih obveza Bosne i Hercegovine.
- f) Politika useljavanja, izbjeglica i azila kao i donošenje propisa o tome.
- g) Provođenje međunarodnih i međuentitetskih krivičnihopravnih propisa, uključujući i odnose s Interpolom.
- h) Postavljanje i rad zajedničkih i međunarodnih komunikacijskih uređaja.
- i) Donošenje propisa o transportu među entitetima.
- j) Kontrola zračnog prometa.

2. Nadležnost entiteta

- (a) Entiteti imaju pravo uspostavljati posebne paralelne odnose sa susjednim državama, sukladno suverenitetu i teritorijalnom integritetu Bosne i Hercegovine.
- (b) Svaki entitet će pružati svu potrebitu pomoć Vladi Bosne i Hercegovine kako bi ona mogla izvršavati međunarodne obveze Bosne i Hercegovine, s tim da će za financijske obveze koje je stvorio jedan entitet bez suglasnosti drugog, prije izbora Parlamentarne skupštine i Predsjedništva Bosne i Hercegovine, biti odgovoran taj entitet, osim u onoj mjeri u kojoj je ta obveza potrebna za nastavak članstva Bosne i Hercegovine u nekoj međunarodnoj organizaciji.
- (c) Entiteti će ispuniti sve uvjete za sigurnost i zaštitu osoba u područjima pod njihovom nadležnošću održavanjem civilnih ustanova za provedbu pravnih propisa, koje će djelovati sukladno međunarodno priznatim standardima i uz poštivanje međunarodno priznatih ljudskih prava i temeljnih sloboda navedenih u članku II, i poduzimanjem drugih podesnih mjera.

- (d) Svaki entitet može također sklapati sporazume s državama i međunarodnim organizacijama uz suglasnost Parlamentarne skupštine. Parlamentarna skupština može zakonom urediti da takva suglasnost, za određene vrste sporazuma, nije potrebna.

3. Pravni sustav i nadležnosti entiteta i institucija

- (a) Sve vladine funkcije i ovlasti, koje po ovom Ustavu nisu izričito dodijeljene institucijama Bosne i Hercegovine, pripadaju entitetima.
- (b) Entiteti i sve njihove niže jedinice u potpunosti će se pokoravati ovome Ustavu, koji dokida one odredbe zakona Bosne i Hercegovine i ustava i zakona entiteta koje su protivne Ustavu, kao i odlukama institucija Bosne i Hercegovine. Opća načela međunarodnog prava su sastavni dio pravnog sustava Bosne i Hercegovine i entiteta.

4. Koordinacija

Predsjedništvo može odlučiti da potpomogne koordinaciju među entitetima u stvarima koje prema ovome Ustavu nisu u nadležnosti Bosne i Hercegovine, osim ako su neki entitet tome usprotivi u bilo kojem konkretnom slučaju.

5. Dodatne nadležnosti

- (a) Bosna i Hercegovina će preuzeti nadležnost za one poslove o kojima se entiteti suglase; koji su predviđeni u Aneksima 5-8 Općeg okvirnog sporazuma, ili koji su potrebni za očuvanje suvereniteta, teritorijalnog integriteta, političke neovisnosti i međunarodnog subjektiviteta Bosne i Hercegovine, u skladu sa podjelom nadležnosti između institucija Bosne i Hercegovine. Mogu se po potrebi osnovati i dodatne institucije za obavljanje takovih nadležnosti.
- (b) Tijekom šest mjeseci od stupanja na snagu ovog Ustava, entiteti će započeti pregovore s ciljem uključivanja u nadležnost institucija Bosne i Hercegovine i drugih poslova, uključujući i korištenje energetske resursa i zajedničke gospodarske projekte.

Član IV

Parlamentarna skupština **Skupština Bosne i Hercegovine**

~~Parlamentarna skupština ima dva doma: Dom naroda i Zastupnički dom. Skupštinu Bosne i Hercegovine čine Predstavnički dom i Dom naroda.~~

~~1. Dom naroda~~

~~Dom naroda sastoji se od 15 delegata, od kojih su dvije trećine iz Federacije (uključujući pet Hrvata i pet Bošnjaka) i jedna trećina iz Republike Srpske (pet Srba).~~

- ~~(a) Nominirane hrvatske i bošnjačke delegate iz Federacije biraju hrvatski odnosno bošnjački delegati Doma naroda Federacije. Delegate iz Republike Srpske bira Narodna skupština Republike Srpske.~~
- ~~(b) Devet članova Doma naroda čine kvorum, s tim da su nazočna najmanje tri bošnjačka, tri hrvatska i tri srpska delegata.~~

~~2. Zastupnički dom~~

~~Zastupnički dom se sastoji od 42 člana, od kojih su dvije trećine izabrane s teritorija Federacije, a jedna trećina s teritorije Republike Srpske.~~

- ~~(a) Članovi Zastupničkog doma biraju se izravno iz njihovih entiteta sukladno izbornom zakonu koji treba donijeti Parlamentarna skupština. Prvi izbor će se, protivno tome, održati sukladno Aneksu 3 Općeg okvirnog sporazuma.~~

(b) Kvorum čini većina članova izabranih u Zastupnički dom.

1. Predstavnički dom

Predstavnički dom ima 81 poslanika koji predstavljaju građane Bosne i Hercegovine, od kojih je 50 iz Federacije Bosne i Hercegovine, a 31 iz Republike Srpske.

- (a) Poslanici se biraju neposredno, tajnim glasanjem, na osnovu opšteg i jednakog biračkog prava, što se uređuje izbornim zakonom Bosne i Hercegovine.
- (b) Konstitutivna sjednica Predstavničkog doma će se održati najkasnije u roku od 30 dana po objavi službenih rezultata izbora
- (c) Radom Predstavničkog doma rukovode predsjedavajući i tri zamjenika predsjedavajućeg, od kojih jedan pripada parlamentarnoj manjini, na način uređen poslovníkom. Predsjedavajući i zamjenici predsjedavajućeg se mijenjaju na funkciji predsjedavajućeg svakih 12 mjeseci.
- (d) Odluke u Predstavničkom domu se donose većinom glasova ukupnog broja poslanika, ukoliko Ustavom nije propisana kvalifikovana većina.
- (e) Kvorum čini većina poslanika u Predstavničkom domu.

2. Dom naroda

Dom naroda sastoji se od 31 delegata, od kojih je 17 iz Federacije Bosne i Hercegovine i to: 6 Bošnjaka, 6 Hrvata i 3 Srbina i 2 iz reda nacionalnih manjina i nacionalno neopredijeljenih, i 14 iz Republike Srpske, i to: 6 Srba, 3 Bošnjaka, 3 Hrvata i 2 iz reda nacionalnih manjina i nacionalno neopredijeljenih.

- a) Predložene delegate iz Federacije Bosne i Hercegovine biraju odgovarajući klubovi Doma naroda Federacije Bosne i Hercegovine, a delegate iz Republike Srpske po istom principu biraju odgovarajući klubovi Vijeća naroda Republike Srpske.
- b) Konstitutivna sjednica Doma naroda će se održati najkasnije u roku od 30 dana po objavi službenih rezultata izbora.
- c) Radom Doma naroda rukovode predsjedavajući i tri zamjenika predsjedavajućeg iz reda konstitutivnih naroda i nacionalnih manjina i nacionalno neopredijeljenih, na način određen Poslovníkom. Predsjedavajući i zamjenici predsjedavajućeg se mijenjaju na funkciji predsjedavajućeg svakih 12 mjeseci.
- d) U svrhu odlučivanja po pitanjima od vitalnog nacionalnog interesa delegati se organizuju u klubove delegata konstitutivnih naroda i delegata nacionalnih manjina i nacionalno neopredijeljenih.
- e) Kvorum za rad Doma naroda čini 17 delegata, s tim da je prisutno najmanje po 5 delegata iz reda svakog konstitutivnog naroda i 2 iz reda nacionalnih manjina i nacionalno neopredijeljenih, uključujući po jednu trećinu delegata sa teritorije oba entiteta.
- f) Odluke u Domu naroda se donose većinom glasova ukupnog broja delegata pod uslovom da za odluku glasa najmanje po jedna trećina od ukupnog broja delegata iz oba entiteta. Ukoliko ne bude postignuta potrebna većina, Dom naroda može formirati komisiju sastavljenu od delegata iz oba entiteta na paritetnoj osnovi koja će pokušati da pronađe kompromisno rješenje u roku od 5 dana. Ukoliko Dom naroda ne prihvati prijedlog komisije smatrat će se da odluka nije donesena.
- g) Ukoliko najmanje četiri delegata iz reda jednog konstitutivnog naroda u Domu naroda smatraju da se odlukom Skupštine Bosne i Hercegovine vrijeđa vitalni interes konstitutivnog naroda kojeg zastupaju, imaju pravo uložiti veto. U tom slučaju, Dom će formirati komisiju sastavljenu od po jednog delegata iz reda svakog konstitutivnog naroda, koja će nastojati da u roku od pet dana pronađe kompromisno rješenje.

Ukoliko komisija ne pronađe kompromisno rješenje konsenzusom, ili ukoliko se za to rješenje ne izjasni većina prisutnih delegata iz reda svakog konstitutivnog naroda na sjednici Doma naroda, smatraće se da odluka nije usvojena.

- h) Ukoliko najmanje četiri delegata iz reda jednog konstitutivnog naroda stave veto na odluku Skupštine Bosne i Hercegovine zbog ugroženosti vitalnog nacionalnog interesa, a najmanje četiri delegata iz reda drugog konstitutivnog naroda se izričito izjavom izjasni protiv veta, Ustavni sud Bosne i Hercegovine će odlučivati o tome da li se sporna odluka odnosi na pitanje od vitalnog interesa konstitutivnog naroda. Ako većina sudija Ustavnog suda, koja uključuje dvoje sudija iz reda konstitutivnog naroda čiji delegati u Domu naroda su uložili veto, smatra da sporna odluka ne sadrži pitanje od vitalnog interesa konstitutivnog naroda, Dom naroda će donijeti odluku po redovnom postupku. U suprotnom, Dom naroda će donijeti odluku kako je propisano u tački g) ovog člana.

3. Zajedničke odredbe

- (a) Mandat poslanika i delegata traje 4 godine
- (b) Domovi su ravnopravni u odlučivanju. Sve odluke iz nadležnosti Skupštine Bosne i Hercegovine moraju biti usvojene u istovjetnom tekstu u oba doma.
- (c) Odluke Skupštine BiH stupaju na snagu osmog dana po objavljivanja u Službenom glasniku BiH, ukoliko zakonom drugačije nije određeno
- (d) Poslanici i delegati neće biti pozivani na krivičnu i građansku odgovornost za djela učinjena u vršenju svoje funkcije

3. Postupak

- (a) I jedan i drugi dom sazvat će se u Sarajevu najkasnije 30 dana po njihovom izboru.
- (b) Svaki će dom većinom glasova donijeti svoj poslovnik i od svojih članova izabrati jednog Srbina, jednog Bošnjaka i jednog Hrvata, od kojih će jedan biti predsjedavajući, a druga dvojica dopredsjedavajući, s tim da se ove funkcije rotiraju između ove tri izabrane osobe.
- (c) Za donošenje svih zakona bit će potrebna suglasnost oba doma.
- (d) Sve odluke u oba doma donose se većinom glasova nazočnih članova koji su glasovali. Delegati i članovi će uložiti maksimalne napore kako bi ta većina uključivala barem jednu trećinu glasova delegata ili članova s teritorija svakog entiteta. Ako većina glasova ne uključuje po jednu trećinu glasova delegata ili članova s teritorija svakog entiteta, predsjedavajući i dopredsjedavajući sastat će se kao komisija i pokušati ishoditi suglasnost u roku od tri dana nakon glasovanja. Ako ovi napori ne uspiju, odluke će se usvajati većinom onih koji su nazočni i koji glasuju, pod uvjetom da glasovi protiv ne uključuju dvije trećine ili više delegata ili članova iz jednog ili drugog entiteta.
- (e) Neka se predložena odluka Parlamentarne skupštine može proglasiti štetnom po vitalne interese bošnjačkog, hrvatskog ili srpskog naroda većinom glasova bošnjačkih, hrvatskih, odnosno srpskih delegata izabranih sukladno stavku 1., točka (a). Za takvu će predloženu odluku u Domu naroda biti potrebna suglasnost većine bošnjačkih, većine hrvatskih i većine srpskih delegata koji su nazočni i koji glasuju.
- (f) U slučaju protivljenja većine bošnjačkih, hrvatskih ili srpskih delegata pozivanju na točku (e), predsjedavajući Doma naroda odmah će sazvati Zajedničku komisiju sastavljenu od tri delegata, od kojih su po jednog izabrali bošnjački, hrvatski i srpski delegati, u svrhu rješavanja spornog pitanja. Ako Komisija u roku od pet dana ne uspije to pitanje riješiti, predmet će se uputiti Ustavnom sudu koji će ga po hitnom postupku ispitati da vidi ima li postupovnih nepravilnosti.
- (g) Dom naroda može se raspustiti odlukom Predsjedništva ili samog Doma, pod uvjetom da odluku Doma o raspuštanju izglasuje većina koja uključuje većinu delegata iz barem dva

naroda: Bošnjaka, Hrvata ili Srba. Međutim, Dom naroda iz prvog saziva nakon stupanja na snagu ovog Ustava ne može se raspustiti.

- (h) Odluke Parlamentarne skupštine ne mogu stupiti na snagu prije njihova objavljivanja.
- (i) Oba doma će u potpunosti objavljivati zapisnik sa svojih rasprava i javno voditi svoje rasprave osim u izuzetnim okolnostima, sukladno svojim poslovnicima.
- (j) Delegati i članovi neće krivično ili građanskopravno odgovarati za djela počinjena u okviru njihovih dužnosti u Parlamentarnoj skupštini.

4. Ovlasti

Parlamentarna skupština je nadležna za:

- (a) Donošenje zakona potrebitih za provedbu odluka Predsjedništva ili za izvršavanje odgovornosti Skupštine po ovome Ustavu.
- (b) Odlučivanje o izvorima i visini sredstava za rad institucija Bosne i Hercegovine i za podmirivanje međunarodnih obveza Bosne i Hercegovine.
- (c) Odobranje proračuna za institucije Bosne i Hercegovine.
- (d) Odlučivanju o davanju suglasnosti na ratifikaciju ugovora.
- (e) Ostale stvari potrebite za izvršavanje njezinih dužnosti ili one koje su joj dodijeljene uzajamnim sporazumom entiteta.

4. Nadležnosti

Skupština Bosne i Hercegovine:

- a) Odlučuje o promjeni Ustava Bosne i Hercegovine
- b) Usvaja zakone, druge propise i opšte akte
- c) Usvaja budžet institucija Bosne i Hercegovine
- d) Odlučuje o ratifikaciji međunarodnih ugovora i sporazuma
- e) Usvaja sigurnosnu i odbrambenu strategiju Bosne i Hercegovine
- f) Bira Predsjednika i potpredsjednike Bosne i Hercegovine
- g) Imenuje Predsjednika i članove Savjeta ministara Bosne i Hercegovine i vrši kontrolu njihovog rada
- h) Bira sudije Ustavnog suda Bosne i Hercegovine
- i) Odlučuje o raspisivanju referenduma u skladu sa zakonom
- j) Vrši kontrolu rada obavještajno-bezbjednosnih službi
- k) Daje amnestiju za krivična djela u skladu sa zakonom
- l) Odlučuje o proglašavanju ratnog i vanrednog stanja
- m) Obavlja i druge poslove u skladu sa Ustavom i zakonom

Član V

Predsjedništvo

Predsjednik i potpredsjednici Bosne i Hercegovine

Predsjedništvo Bosne i Hercegovine sastoji se od tri člana: jednog Bošnjaka i jednog Hrvata, koji je svaki izabran sa teritorija Federacije, i jednog Srbina, izravno izabrana s teritorija Republike Srpske.

Funkciju šefa države vrši Predsjednik Bosne i Hercegovine, a u slučajevima utvrđenim ovim Ustavom Predsjednik i tri potpredsjednika zajedno. Predsjednik i potpredsjednici dolaze iz reda konstitutivnih naroda, nacionalnih manjina i nacionalno neopredijeljenih. Predsjednik i potpredsjednici ne mogu biti iz jednog entiteta.

1. Izbor i trajanje mandata

- (a) Članovi Predsjedništva biraju se izravno u svakom entitetu (tako da svaki glasač glasuje za popunjavanje jednog mjesta u Predsjedništvu), sukladno izbornom zakonu kojeg donosi Parlamentarna skupština. Prvi će se izbori, protivno tome, održati sukladno Aneksu 3 Općeg okvirnog sporazuma. Svako upražnjeno mjesto u Predsjedništvu popunjavat će se iz dotičnog entiteta, sukladno zakonu kojeg će usvojiti Parlamentarna skupština.
- (b) Mandat članova Predsjedništva izabranih na prvim izborima trajat će dvije godine; dok će mandat budućih članova trajati četiri godine. Članovi će imati pravo biti birani na još jedan uzastopni mandat, slijedom kojeg naredne četiri godine neće imati pravo biti birani.

1. Izbor Predsjednika i potpredsjednika Bosne i Hercegovine

- a) Kandidati za Predsjednika i potpredsjednike se biraju iz reda poslanika Predstavničkog doma Skupštine Bosne i Hercegovine. Kandidate za Predsjednika i potpredsjednike može predložiti najmanje 10% poslanika. Poslanik može učestvovati u predlaganju samo jednog kandidata.
- b) Klubovi delegata u Domu naroda se većinom glasova svojih članova opredjeljuju se za jednog kandidata iz reda svog konstitutivnog naroda kao i iz reda nacionalnih manjina i nacionalno neopredijeljenih. Utvrđena lista od 4 (četiri) kandidata dostavlja se Predstavničkom domu na potvrđivanje. Ukoliko Predstavnički dom ne potvrdi listu izjašnjavat će se pojedinačno o svakom kandidatu sa liste. Ukoliko neko od kandidata ne dobije potrebnu većinu u Predstavničkom domu, odgovarajući klub delegata u Domu naroda će, po ranije utvrđenoj proceduri, predložiti drugog kandidata o kome će se Predstavnički dom izjašnjavati. Predsjednik i potpredsjednici će biti izabrani u roku od 15 (petnaest) dana po konstituisanju Skupštine Bosne i Hercegovine.
- c) Izabrani kandidati za Predsjednika i potpredsjednike se mijenjaju na funkciji Predsjednika svakih 12 mjeseci u skladu sa redoslijedom utvrđenim na listi za izbor. Redoslijed na listi se utvrđuje žrijebanjem u Domu naroda prilikom formiranja liste. Mandat Predsjednika i potpredsjednika traje 4 (četiri) godine. Isto lice može biti birano na funkciju Predsjednika najviše 2 (dva) puta.

2. Postupak

- (a) Predsjedništvo će donijeti svoj poslovnik o radu kojim će se predvidjeti adekvatno obavještanje o sazivanju svih sjednica Predsjedništva.
- (b) Članovi Predsjedništva će između sebe izabrati predsjedavajućeg. Za prvi mandat Predsjedništva predsjedavajući će biti član koji je dobio najveći broj glasova. Nakon toga način biranja predsjedavajućeg, rotacijom ili drugačije, odredit će Parlamentarna skupština, sukladno članku IV, stavak 3.
- (c) Predsjedništvo će nastojati da sve odluke Predsjedništva donosi konsenzusom (tj. one koje se tiču pitanja koja proizilaze iz članka V (3) točke (a) do (e). Međutim, te odluke, pod uvjetima iz točke (d) ovog stavka, mogu donijeti samo dva člana ako propadnu svi napori da se postigne konsenzus,
- (d) Član Predsjedništva koji je glasovao protiv neke odluke Predsjedništva može dati izjavu da je ta odluka štetna po vitalne interese entiteta za teritorij na kojem je izabran, a sve u roku od tri dana nakon usvajanja te odluke. Takova će se odluka odmah podnijeti Narodnoj skupštini Republike Srpske, ako je izjavu dao član s tog teritorija, odnosno bošnjačkim delegatima u Domu naroda Federacije, ako je izjavu dao bošnjački član, ili hrvatskim delegatima u Domu naroda Federacije, ako je izjavu dao hrvatski član. Ako je

izjava potvrđena dvotrećinskom većinom delegata u roku od deset dana od njezina podnošenja, sporna odluka Predsjedništva neće stupiti na snagu.

3. Ovlasti

Predsjedništvo je nadležno za:

- (a) Vođenje vanjske politike Bosne i Hercegovine.
- (b) Imenovanje veleposlanika i drugih međunarodnih Zastupnika Bosne i Hercegovine, s tim da ih se s teritorija Federacije ne može izabrati više od dvije trećine.
- (c) Zastupanje Bosne i Hercegovine u međunarodnim i europskim organizacijama i institucijama i traženje članstva u onim organizacijama i institucijama u kojima Bosna i Hercegovina nije član.
- (d) Vođenje pregovora o sklapanju međunarodnih ugovora Bosne i Hercegovine, otkazivanje i uz pristanak Parlamentarne skupštine, ratificiranje takovih ugovora.
- (e) Izvršavanje odluka Parlamentarne skupštine.
- (f) Predlaganje, na preporuku Savjeta ministara, godišnjeg proračuna Parlamentarnoj skupštini.
- (g) Podnošenje izvješća na zahtjev, ali najmanje jedanput godišnje, Parlamentarnoj skupštini o izdacima Predsjedništva.
- (h) Koordiniranje, po potrebi, sa međunarodnim i nevladinim organizacijama u Bosni i Hercegovini.
- (i) Obavljanje i drugih funkcija potrebitih za izvršavanje njegovih dužnosti koje mu dodijeli Parlamentarna skupština ili na koje pristanu entiteti.

2. Nadležnosti Predsjednika i potpredsjednika

Predsjednik Bosne i Hercegovine:

- a) Predstavlja Bosnu i Hercegovinu.
- b) Proglašava ukazom zakone usvojene u Skupštini Bosne i Hercegovine.
- c) Potpisuje međunarodne ugovore i sporazume.
- d) Imenuje diplomatske predstavnike Bosne i Hercegovine na prijedlog Savjeta ministara u skladu sa zakonom.
- e) Saziva i rukovodi sjednicama Vrhovnog savjeta sigurnosti i odbrane BiH
- f) imenuje vojne i vojno-diplomatske predstavnike Bosne i Hercegovine u diplomatsko-konzularnim predstavništvima Bosne i Hercegovine, međunarodnim organizacijama i institucijama
- g) donosi odluku o strukturi Oružanih snaga u skladu sa zakonom
- h) imenuje nosioce najviših vojnih dužnosti u skladu sa zakonom
- i) Akredituje i prima strane diplomatske predstavnike u skladu sa zakonom.
- j) Može zatražiti sazivanje sjednice Savjeta ministara ili bilo kog doma Skupštine Bosne i Hercegovine i učestvovati u njihovom radu.
- k) Daje pomilovanje u skladu sa zakonom.“

4. Vijeće ministara

Predsjedništvo će imenovati predsjedavajućeg Vijeća ministara koji će preuzeti dužnosti nakon potvrde od strane Zastupničkog doma. Predsjedavajući će imenovati ministra vanjskih poslova, ministra za vanjsku trgovinu i druge ministre po potrebi, a koji će stupiti na dužnost po potvrdi Zastupničkog doma.

- (a) Predsjedavajući i ministri zajedno čine Vijeće ministara s obvezom provođenja politike o odlukama Bosne i Hercegovine u oblastima navedenim u članku III, stavak 1,4 i 5, i

podnošenja izvješća Parlamentarnoj skupštini (uključujući barem jedno izvješće godišnje o izdacima Bosne i Hercegovine).

- (b) S teritorija Federacije ne može se imenovati više od dvije trećine svih ministara. Predsjedavajući će također imenovati i zamjenika ministara (koji neće biti iz istog konstitutivnog naroda kao njihovi ministri), a koji će stupiti na dužnost nakon potvrde od strane Zastupničkog doma.
- (c) Vijeće ministara dužno je dati ostavku ako mu u bilo koje vrijeme Parlamentarna skupština izglasuje nepovjerenje.

5. Stalni komitet

3. Vrhovni savjet sigurnosti i odbrane Bosne i Hercegovine

- (a) Svaki će član Predsjedništva, po službenoj dužnosti, imati ovlasti civilnog zapovjednika oružanih snaga. Ni jedan entitet ne smije prijetiti silom ili koristiti silu protiv drugog entiteta, a ni pod kakvim okolnostima ne smiju oružane snage jednog entiteta ući ili boraviti na teritoriju drugog entiteta bez odobrenja vlade ovog drugog entiteta i Predsjedništva Bosne i Hercegovine. Sve oružane snage u Bosni i Hercegovini će djelovati sukladno suverenitetu i teritorijalnom integritetu Bosne i Hercegovine.
- (b) Članovi Predsjedništva izabrat će Stalni komitet za vojna pitanja koji će koordinirati aktivnosti oružanih snaga u Bosni i Hercegovini. Članovi Predsjedništva ujedno su i članovi Stalnog komiteta.

Vrhovni savjet sigurnosti i odbrane Bosne i Hercegovine je vrhovni komandant Oružanih snaga Bosne i Hercegovine.

1. Sastav i način odlučivanja

- a) Vrhovni savjet sigurnosti i odbrane čine predsjednik i potpredsjednici Bosne i Hercegovine, predsjednik Savjeta ministara Bosne i Hercegovine, komandant zajedničkog štaba Oružanih snaga Bosne i Hercegovine, predsjedavajući domova Skupštine Bosne i Hercegovine i predsjednici entiteta.
- b) Vrhovni savjet sigurnosti i odbrane donosi odluke iz svoje nadležnosti konsenzusom.

2. Nadležnosti

Vrhovni savjet sigurnosti i odbrane je nadležan da:

- a) predlaže Skupštini Bosne i Hercegovine proglašenje ratnog ili vanrednog stanja;
- b) predlaže Skupštini Bosne i Hercegovine sigurnosnu i odbrambenu politiku Bosne i Hercegovine;
- c) ovlasti predsjedavajućeg Vijeća ministara da provede odluku o upotrebi i razmještaju Oružanih snaga u zemlji putem nadležnog ministarstva;
- d) angažuje sistem sigurnosti i odbrane za pružanje pomoći civilnim organima u slučaju prirodnih, humanitarnih i drugih katastrofa ili nesreća;
- e) obavlja druge poslove u skladu sa zakonom.“

Član Va

Vijeće ministara Bosne i Hercegovine

Vijeće ministara Bosne i Hercegovine je institucija izvršne vlasti Bosne i Hercegovine koja svoja prava i dužnosti vrši kao vladine funkcije. Vijeće ministara je odgovorno za provođenje

politike i odluka institucija Bosne i Hercegovine o čemu podnosi izvještaj Skupštini Bosne i Hercegovine.

1. Sastav, izbor i odgovornost

- a) Vijeće ministara čine predsjednik i ministri. U njegov sastav ulazi jednak broj članova iz reda konstitutivnih naroda i odgovarajući broj članova iz reda nacionalnih manjina i nacionalno neopredijeljenih. Najviše dvije trećine ministara mogu biti sa teritorije Federacije Bosne i Hercegovine.
- b) Kandidata za predsjednika Vijeća ministara Bosne i Hercegovine predlaže predsjednik Bosne i Hercegovine, uz saglasnost potpredsjednikâ Bosne i Hercegovine. Kandidat za predsjednika Vijeća ministara predlaže ministre. Skupština Bosne i Hercegovine bira predsjednika i ministre Vijeća ministara u redovnom postupku odlučivanja u domovima.
- c) Sastav, način odlučivanja i druga pitanja koja bliže uređuju rad Vijeća ministara Bosne i Hercegovine, kao i nadležnosti ministarstava biće uređeni odgovarajućim zakonima.
- d) Vijeće ministara odgovorno je Skupštini Bosne i Hercegovine, a podnijeće ostavku ukoliko mu Skupština Bosne i Hercegovine izglasa nepovjerenje. Ministre može smijeniti Skupština Bosne i Hercegovine, samoinicijativno ili na prijedlog predsjednika Vijeća ministara.

2. Nadležnosti

Vijeće ministara:

- a) odgovara za zaštitu teritorijalnog integriteta i međunarodnog suvereniteta zemlje u skladu sa Ustavom BiH i međunarodnim pravom,
- b) sprovodi politiku i izvršava akte i odluke Skupštine Bosne i Hercegovine
- c) vodi spoljnu politiku i predlaže diplomatske predstavnike Bosne i Hercegovine;
- d) predlaže zakone i druge akte iz nadležnosti Skupštine Bosne i Hercegovine;
- e) predlaže budžet Skupštini Bosne i Hercegovine;
- f) osigurava ravnomjernost razvoja Bosne i Hercegovine i redistribuciju sredstava u skladu sa utvrđenom politikom, budžetom zemlje i zakonom,
- g) donosi uredbe i druge podzakonske propise potrebne za izvršenje zakona;
- h) stara se o izvršavanju odluka Ustavnog suda Bosne i Hercegovine;
- i) osniva i usmjerava rad upravnih organa i organizacija Bosne i Hercegovine u skladu sa zakonom;
- j) osigurava izvršavanje obaveza Bosne i Hercegovine u skladu sa Ustavom i zakonom;
- k) obavlja druge dužnosti povjerene Ustavom i zakonom.

Vijeće ministara Bosne i Hercegovine nadležno je da stavi van snage, do odluke Ustavnog suda Bosne i Hercegovine, bilo koji zakon, drugi propis ili opšti akt ili radnju bilo kojeg organa zakonodavne i izvršne vlasti u Bosni i Hercegovini, kojim se dovodi u pitanje teritorijalni integritet i međunarodni suverenitet Bosne i Hercegovine.

Vijeće ministara Bosne i Hercegovine nadležno je i za druga pitanja iz svoje nadležnosti od značaja za funkcioniranje države i koordinaciju među entitetima.“

Član VI Ustavni sud Bosne i Hercegovine

Ustavni sud Bosne i Hercegovine je samostalan i nezavisan organ koji štiti ustavnost i zakonitost i manjinska prava i slobode.

Odluke Ustavnog suda su konačne i opšte obavezujuće.

1. Sastav

Ustavni sud Bosne i Hercegovine ima devet članova.

- (a) Četiri člana bira Zastupnički dom Federacije, a dva člana Skupština Republike Srpske. Preostala tri člana izabrat će predsjednik Evropskog suda za ljudska prava nakon dogovora s Predsjedništvom.
- (b) Suci će biti istaknuti pravnici visokih moralnih kvaliteta. Svaka osoba s pravom glasa i takovom kvalifikacijom može biti sudac Ustavnog suda. Suci koje izabere predsjednik Evropskog suda za ljudska prava ne mogu biti državljani Bosne i Hercegovine ili bilo koje susjedne države.
- (c) Mandat prvoimenovanih sudaca bit će pet godina, osim ako prije ne daju ostavku ili ne budu s razlogom smijenjeni konsenzusom ostalih sudaca. Prvoimenovani suci nemaju pravo biti ponovo imenovani. Svi kasnije imenovani suci obnašat će svoju dužnost do dobi od 70 godina ukoliko prije ne podnesu ostavku ili ne budu s razlogom smijenjeni konsenzusom ostalih sudaca.
- (d) Za imenovanje sudaca nakon pet godina od prvog imenovanja, parlamentarna skupština može zakonom utvrditi drugačiji način izbora trojice sudaca koje bira Predsjednik Evropskog suda za ljudska prava.

2. Postupak

- (a) Većina članova Suda čini kvorum.
- (b) Sud će donijeti svoj poslovník o radu većinom glasova svojih članova. Sud će voditi javne rasprave, a svoje odluke će obrazlagati i objavljivati.

3. Nadležnost

Ustavni sud će podržavati ovaj Ustav.

- (a) Ustavni sud ima isključivu nadležnost odlučivanja o svim sporovima koji proisteknu iz ovog Ustava između entiteta, ili između Bosne i Hercegovine i jednog ili oba entiteta, ili između institucija Bosne i Hercegovine, uključujući, ali ne ograničavajući se na to:
 - Je li odluka nekog entiteta da uspostavi posebne paralelne odnose sa susjednom državom sukladna ovom Ustavu, uključujući i odredbe koje se tiču suvereniteta i teritorijalnog integriteta Bosne i Hercegovine.
 - Je li neka odredba ustava ili zakona jednog entiteta sukladna ovom Ustavu. Spor može pokrenuti član Predsjedništva, predsjedavajući Vijeća ministara, predsjedavajući ili dopredsjedavajući jednog od domova Parlamentarne skupštine; jedna četvrtina članova/delegata jednog od domova Parlamentarne skupštine, ili jedna četvrtina jednog od domova Parlamentarne skupštine, ili jedna četvrtina jednog od domova zakonodavnog tijela jednog entiteta.
- (b) Ustavni sud također ima prizivnu nadležnost za pitanja iz Ustava koja se pojave na temelju presude bilo kojeg drugog suda u Bosni i Hercegovini.
- (c) Ustavni sud će imati nadležnosti za pitanja koja mu podnese bilo koji sud u Bosni i Hercegovini, a koja se tiču toga je li neki zakon o čijoj valjanosti ovisi njegova odluka sukladan ovom Ustavu, s Evropskom konvencijom za ljudska prava i temeljne slobode i njezinim protokolima, ili sa zakonima Bosne i Hercegovine; ili koja se tiču postojanja ili djelokruga nekog općeg pravila međunarodnog javnog prava koje je bitno za odluku suda.

4. Odluke

Odluke Ustavnog suda su konačne i obvezujuće.

1. Ustavni sud odlučuje o:

- a) saglasnosti ustava entiteta sa ovim Ustavom, međunarodnim ugovorima i opšteprihvaćenim pravilima međunarodnog prava;
- b) saglasnosti potvrđenih međunarodnih ugovora sa Ustavom;
- c) saglasnosti drugih opštih akata sa zakonom Bosne i Hercegovine;
- d) saglasnosti opštih akata entiteta, kantona i jedinica lokalne samouprave sa Ustavom i zakonom;
- e) saglasnosti opštih akata organizacija kojima su povjerena javna ovlaštenja, političkih stranaka, sindikata, udruženja građana i kolektivnih ugovora sa Ustavom i zakonom.

1.a Ustavni sud:

- a) rješava sukob nadležnosti između entiteta i države Bosne i Hercegovine;
- b) rješava sukob nadležnosti između sudova i drugih državnih organa;
- c) rješava sukob nadležnosti između organa entiteta i organa Bosne i Hercegovine;
- d) rješava sukob nadležnosti između entiteta;
- e) nadzire ustavnost i zakonitost izbora, državnog referenduma i inicijativa građana te rješava izborne sporove koji nisu u djelokrugu redovnog sudstva.

Ustavni sud odlučuje o ustavnosti programa i djelovanja političkih stranaka i o zabrani rada političke stranke, sindikalne organizacije ili udruženja građana.

Ustavni sud može ocjenjivati ustavnost zakona, te ustavnost i zakonitost drugih propisa koji su prestali važiti ako od tog prestanka do podnošenja zahtjeva ili prijedloga za pokretanje postupka nije prošlo više od godine dana.

Ustavni sud prati ostvarivanje ustavnosti i zakonitosti, te o uočenim pojavama neustavnosti i nezakonitosti podnosi izvještaje Skupštini Bosne i Hercegovine.

2. Ustavna tužba

Ustavni sud odlučuje povodom ustavnih tužbi protiv pojedinačnih akata ili radnji državnih organa, organa entiteta, kantona i jedinica lokalne samouprave, te pravnih lica koja imaju javna ovlaštenja kada su tim aktima povrijeđena ili uskraćena ljudska prava i osnovne slobode, kao i pravo na lokalnu i regionalnu samoupravu zajamčenu Ustavom Bosne i Hercegovine, ako su iscrpljena ili nisu predviđena druga pravna sredstva za njihovu zaštitu.

3. Obezbjedenje izvršenja odluke

Svako je dužan da poštuje i izvršava odluku Ustavnog suda.

Ustavni sud svojom odlukom uređuje način njenog izvršenja, kada je to potrebno.

Izvršenje odluke Ustavnog suda uređuje se zakonom Bosne i Hercegovine.

4. Sastav, izbor i imenovanje sudija Ustavnog suda

Ustavni sud čini 10 sudija od kojih su tri iz reda hrvatskog naroda, tri iz reda srpskog naroda, tri iz reda bošnjačkog naroda te jedan sudac iz reda nacionalnih manjina i nacionalno neopredijeljenih građana.

Sudije Ustavnog suda imenuje Skupština Bosne i Hercegovine na osnovu liste kandidata koju u skladu sa zakonom, utvrđuje Visoko sudsko i tužilačko vijeće Bosne i Hercegovine.

Za sudiju Ustavnog suda može biti izabrana osoba koja je državljanin Bosne i Hercegovine i koja je iz reda istaknutih pravnika i drugih istaknutih stručnjaka društvenih nauka, visokog moralnog ugleda i koja je prije izbora na tu dužnost navršila 45 godina života.

Za sudiju Ustavnog suda ne može biti izabrana osoba koja je u razdoblju od pet godina prije izbora obnašala bilo koju dužnost u političkoj stranci.

Sudije Ustavnog suda imenuju se na devet godina. Jedno lice može biti imenovano za sudiju Ustavnog suda najviše dva puta.

5. Pokretanje postupka pred Ustavnim sudom

Postupak pred Ustavnim sudom mogu pokrenuti:

- a) predsjednik ili potpredsjednik bilo kojeg zakonodavnog tijela vlasti u Bosni i Hercegovini;
- b) jedna četvrtina poslanika u Predstavničkom domu Skupštine BiH ili jedna četvrtina delegata u Domu naroda Skupštine BiH
- c) predsjednik i potpredsjednici Bosne i Hercegovine;
- d) predsjednik i potpredsjednici Vijeća ministara Bosne i Hercegovine ili jedna trećina ministara Vijeća ministara;
- e) bilo koji sud ili tužilaštvo u Bosni i Hercegovini u slučaju da se pred tim sudom ili tužilaštvom postavi pitanje usklađenosti zakona ili drugog propisa sa ovim Ustavom o čijem važenju ovisi odluka tog suda ili tužilaštva;
- f) javni pravobranilac u slučajevima kada se postavi pitanje usklađenosti zakona ili drugog propisa sa ovim Ustavom od čije primjene zavisi zaštita prava ili pravnih interesa države Bosne i Hercegovine, entiteta, kantona, grada ili općine; te
- g) većina članova predstavničkog tijela jedinica lokalne ili regionalne samouprave o pitanjima zaštite prava na lokalnu ili regionalnu samoupravu.
- h) Inicijativu za pokretanje postupka pred Ustavnim sudom Bosne i Hercegovine može dati svaki građanin Bosne i Hercegovine.

Ustavni sud Bosne i Hercegovine može po vlastitoj inicijativi pokrenuti postupak za ocjenu ustavnosti ili zakonitosti.

Uređenje Ustavnog suda, prestanak dužnosti sudije, uvjeti i razlozi za pokretanje postupka ocjene ustavnosti i zakonitosti, postupak i pravno djelovanje njegovih odluka, zaštita ljudskih prava i osnovnih sloboda zaštićenih Ustavom, međusobni odnosi Ustavnog suda BiH i drugih sudova, uredit će se ustavnim zakonom.“

Član VII Centralna banka

Centralna banka Bosne i Hercegovine je jedina vlast za izdavanje valute i za monetarnu politiku u cijeloj Bosni i Hercegovini.

1. Nadležnosti Centralne banke odredit će Parlamentarna skupština. Izuzetno, tijekom prvih šest godina po stupanju na snagu ovog Ustava, ona ne može davati kredite pravljenjem novca, djelujući u tom pogledu kao valutni odbor, nakon kojeg perioda joj Parlamentarna skupština može dodijeliti te ovlasti.
2. Prvi Upravni odbor Centralne banke sastojat će se od Guvernera kojeg će postaviti Međunarodni monetarni fond, nakon dogovora s Predsjedništvom, i tri člana koje postavlja Predsjedništvo, od kojih su dva iz Federacije (jedan Bošnjak, jedan Hrvat, koji će dijeliti jedan glas) i jedan iz Republike Srpske, svi sa mandatom od šest godina. Guverner, koji neće biti državljanin Bosne i Hercegovine ili neke od susjednih zemalja, može imati odlučujući glas u Upravnom odboru u slučaju neriješenog ishoda glasovanja.

3. Nakon toga, Upravni odbor Centralne banke Bosne i Hercegovine sastojat će se od pet osoba koje imenuje Predsjedništvo na period od šest godina. Odbor će između svojih članova izabrati Guvernera na period od šest godina.

Član VIII Financije

1. Na prijedlog Predsjedništva Parlamentarne skupštine će se svake godine usvajati proračun koji će pokrivati izdatke potrebite za izvršavanje odgovornosti institucija Bosne i Hercegovine i za ispunjenje međunarodnih obveza Bosne i Hercegovine.
2. Ako se takav proračun ne usvoji pravodobno, koristit će se proračun iz prethodne godine na privremenoj osnovi.
3. Federacija će osigurati dvije trećine, a Republika Srpska jednu trećinu sredstava potrebnih za proračun, osim ukoliko se sredstva prikupljaju na način koji je utvrdila Parlamentarna skupština.

Član IX Opće odredbe

1. Nijedna osoba koja izdržava kaznu izrečenu od strane Međunarodnog suda za bivšu Jugoslaviju, i ni jedna osoba koja je pod optužbom Suda i koja se oglašila o poziv da se pojavi pred Sudom, ne može se kandidirati, niti može obnašati nikakvu naimenovanu, izbornu ili drugu javnu funkciju na teritoriju Bosne i Hercegovine.
2. Naknada za osobe koje obnašaju službu u institucijama Bosne i Hercegovine ne može se smanjivati tijekom mandata obnašatelja službe.
3. Dužnosnici postavljeni na položaje u institucijama Bosne i Hercegovine odražavat će opći sastav naroda Bosne i Hercegovine.

Član X Izmjene i dopune

1. Postupak za izmjene i dopune

Izmjene i dopune ovog Ustava mogu se vršiti odlukom Parlamentarne skupštine donesenom dvotrećinskom većinom nazočnih delegata koji su glasovali u Zastupničkom domu.

2. Ljudska prava i temeljne slobode

Ni jedna izmjena ili dopuna ovog Ustava ne može dokinuti ili umanjiti ni jedno od prava i sloboda navedenih u članku II ovog Ustava ili izmijeniti ovaj stavak.

Član XI Prijelazne odredbe

Prijelazne odredbe koje se tiču javnih službi, pravnih i drugih pitanja izložene su u Aneksu II ovome Ustavu.

Član XII

Stupanje na snagu

1. Ovaj Ustav će stupiti na snagu nakon potpisivanja Općeg okvirnog sporazuma kao ustavni akt koji zamjenjuje i stavlja van snage Ustav Republike Bosne i Hercegovine.
2. U roku od tri mjeseca stupanja na snagu ovoga Ustava, entiteti će izvršiti izmjene svojih ustava kako bi ih usuglasili s ovim Ustavom, sukladno članku III, stavak 3, točka (b).

Aneks I

Dodatni sporazumi o ljudskim pravima koji će se primjenjivati u Bosni i Hercegovini

1. Konvencija o sprječavanju i kažnjavanju zločina genocida (1948)
2. Ženevske konvencije I-IV o zaštiti žrtava rata (1949) i Dopunski protokoli I-II (1977)
3. Konvencija koja se odnosi na status izbjeglica (1951) i Protokol (1966)
4. Konvencija o državljanstvu udatih žena (1957)
5. Konvencija o smanjivanju broja osoba bez državljanstva (1961)
6. Međunarodna konvencija o uklanjanju svih oblika rasne diskriminacije (1965)
7. Međunarodni pakt o građanskim i političkim pravima (1966) i Općioni protokoli (1966 i 1989)
8. Međunarodni pakt o gospodarskim, socijalnim i kulturnim pravima (1966)
9. Konvencija o uklanjanju svih oblika diskriminacije prema ženama (1979)
10. Konvencija protiv mučenja i drugog nehumanog ili ponižavajućeg postupanja ili kažnjavanja (1987)
11. Europska konvencija o sprječavanju mučenja i nehumanog ili ponižavajućeg postupanja ili kažnjavanja (1987)
12. Konvencija o pravima djeteta (1989)
13. Međunarodna konvencija o zaštiti prava svih radnika migranata i članova njihovih obitelji (1990)
14. Europska povelja za regionalne jezike i jezike manjina (1992)
15. Okvirna konvencija o zaštiti nacionalnih manjina (1994)

Aneks II

Prijelazne odredbe

1. Zajednička privremena komisija

- (a) Strane ovim osnivaju Zajedničku privremenu komisiju s mandatom da raspravlja praktična pitanja vezana za provedbu Ustava Bosne i Hercegovine i Općeg okvirnog sporazuma i njegovih Aneksa, i da daje preporuke i prijedloge.
- (b) Zajednička privremena komisija sastojat će se od četiri osobe iz Federacije, tri osobe iz Republike Srpske i jednog Zastupnika Bosne i Hercegovine.
- (c) Sjednicama komisije predsjedavat će Visoki Zastupnik ili osoba koju on odredi.

2. Kontinuitet pravnih propisa

Svi zakoni, propisi i sudski poslovnici koji budu na snazi na teritoriju Bosne i Hercegovine kad ustav stupi na snagu, ostaju na snazi u onoj mjeri u kojoj se ne kose s Ustavom, sve dok nadležno vladino tijelo Bosne i Hercegovine ne odredi drugačije.

3. Sudski i administrativni postupci

Svi postupci pred sudovima ili upravnim tijelima, koji budu djelovali na teritoriju Bosne i Hercegovine u trenutku kada Ustav stupi na snagu, nastavit će se pred istima ili će biti

preneseni na druge sudove ili tijela u Bosni i Hercegovini, sukladno zakonima koji određuju nadležnost takovih službi.

4. Državni organi

Vladini uredi, institucije i druga tijela Bosne i Hercegovine radit će sukladno važećim propisima dok ovi ne budu izmjenjeni novim sporazumom ili zakonom.

5. Ugovori

Svi ugovori koje je ratificirala Republika Bosna i Hercegovina između 1. siječnja 1992. godine i stupanja na snagu ovog Ustava predočit će se članovima Predsjedništva u roku od 15 dana po stupanju na dužnost; svaki takav ugovor koji se ne predoči, bit će poništen. U roku od šest mjeseci nakon prvog saziva Parlamentarne skupštine, na zahtjev bilo kojeg člana Predsjedništva, Parlamentarna skupština će razmotriti hoće li poništiti još koji takav ugovor.

Izjava u ime Republike Bosne i Hercegovine

Republika Bosna i Hercegovina odobrava Ustav Bosne i Hercegovine u Aneksu IV Općeg okvirnog sporazuma.

Muhamed Saćirbegović
Za Republiku Bosnu i Hercegovinu

Izjava u ime Federacije Bosne i Hercegovine

Federacija Bosne i Hercegovine u ime svojih konstitutivnih naroda i građana odobrava Ustav Bosne i Hercegovine u Aneksu IV Općeg okvirnog sporazuma.

Krešimir Zubak
Za Federaciju Bosne i Hercegovine

Izjava u ime Republike Srpske

Republika Srpska odobrava Ustav Bosne i Hercegovine u Aneksu IV Općeg okvirnog sporazuma.

Nikola Koljević
Za Republiku Srpsku

forum građana tuzle

PRIJEDLOG
amandmana na Ustav Bosne i Hercegovine

Forum građana Tuzle
Hadži Balirbega Tuzlića br. 1, 75000 Tuzla
Tel/fax: +387 35 258075, 259076, 258079
e-mail: forum_tz@bih.net.ba
web: www.forumtz.com

Ekspertna grupa Foruma građana Tuzle

PREDLAŽE

amandmane na Ustav Bosne i Hercegovine:

Amandman 1

Prvi stav Preambule Ustava Bosne i Hercegovine se dopunjava i glasi:

„Oslanjajući se na poštovanje ljudskog dostojanstva, slobode, jednakosti i socijalne pravde,“

Amandman 2

Posljednji stav Preambule Ustava Bosne i Hercegovine mijenja se i glasi:

„Državljeni Bosne i Hercegovine, kao Bošnjaci, Hrvati i Srbi koji su konstitutivni narodi, nacionalne manjine i nacionalno neopredijeljeni, i kao građani, ovim utvrđuju Ustav Bosne i Hercegovine.“

Amandman 3

Član I, tačka 2, Ustava Bosne i Hercegovine, mijenja se i glasi:

„Bosna i Hercegovina je složena, demokratska, pravna, socijalna i sekularna država koja svoje postojanje i uređenje zasniva na univerzalnim vrijednostima a posebno na vrijednostima antifašizma.“

Amandman 4

Član I, tačka 6, Ustava Bosne i Hercegovine, mijenja se i glasi:

„Bosna i Hercegovina ima zastavu, grb i himnu u skladu sa zakonom koji donosi Skupština Bosne i Hercegovine.“

Amandman 5

Član I, tačka 7, Ustava Bosne i Hercegovine, mijenja se i glasi:

„Postoji državljanstvo Bosne i Hercegovine i državljanstvo entiteta.

- a) *Državljeni Bosne i Hercegovine su istovremeno i državljani jednog od entiteta.*
- b) *Ni jedno lice ne može biti protivpravno lišeno državljanstva Bosne i Hercegovine, državljanstva entiteta ili na drugi način lišeno državljanstva. Nitko ne može biti lišen državljanstva Bosne i Hercegovine, ili entiteta, iz bilo kojeg razloga kao što*

su spol, rasa, boja, jezik, vjera, političko ili drugo uvjerenje, nacionalno ili društveno porijeklo, vezivanje za neku nacionalnu manjinu, imovina, rođenje ili drugi status.

- c) *Državljan Bosne i Hercegovine mogu imati državljanstvo neke druge države, pod uslovom da postoji bilateralni ugovor između Bosne i Hercegovine i te države kojim se to pitanje uređuje. Lica sa dvojnim državljanstvom mogu glasati u Bosni i Hercegovini samo ako je Bosna i Hercegovina zemlja njihovog prebivališta.*
- d) *Državljanin Bosne i Hercegovine u inostranstvu uživa zaštitu Bosne i Hercegovine.*

Amandman 6

Član II, tačka 1, Ustava Bosne i Hercegovine, mijenja se i glasi:

„Bosna i Hercegovina i oba entiteta osigurat će najviši nivo međunarodno priznatih ljudskih prava i osnovnih sloboda.“

Amandman 7

U Članu II, tačka 3, Ustava Bosne i Hercegovine, tačka „l“ se mijenja i glasi:

„l) pravo na obrazovanje pod jednakim uslovima.“

Poslije tačke m) dodaju se slijedeće tačke:

- n) *Pravo na rad i sloboda rada.*
- o) *Pravo na zaštitu na radu.*
- p) *Pravo na zdravstvenu zaštitu pod jednakim uslovima.*
- q) *Pravo na posebnu zaštitu majke, djece, porodice, starih osoba, nezaposlenih i osoba nesposobnih za rad i bez sredstava za izdržavanje.*
- r) *Sloboda sindikalnog organizovanja i djelovanja.*
- s) *Pravo na štrajk.*
- t) *Pravo zaposlenih i članova njihovih porodica na socijalnu sigurnost i socijalno osiguranje.*
- u) *Pravo zaposlenih da učestvuju u upravljanju na radnom mjestu.“*

Amandman 8

Član II, tačka 5, Ustava Bosne i Hercegovine, mijenja se i glasi:

„Sva izbjegla i raseljena lica imaju pravo da se vrate u svoje domove.

Ova lica, u skladu sa Aneksom VII Opšteg okvirnog sporazuma o miru u Bosni i Hercegovini imaju pravo:

- a) *da im se vrati imovina koje su bili lišeni tokom neprijateljstava od 1991. godine*
- b) *da dobiju pravičnu - tržišnu naknadu za bilo koju imovinu koja im ne može biti vraćena*

Svi pravni poslovi ili izjave u vezi sa vlasništvom raseljenih ili izbjeglih lica, koje su date pod prisilom, su ništavni.

Ova prava ne zastarijevaju.“

Amandman 9

Član IV Ustava Bosne i Hercegovine, mijenja se i glasi:

„Član IV Skupština Bosne i Hercegovine

Skupštinu Bosne i Hercegovine čine Predstavnički dom i Dom naroda.

1. Predstavnički dom

Predstavnički dom ima 81 poslanika koji predstavljaju građane Bosne i Hercegovine, od kojih je 50 iz Federacije Bosne i Hercegovine, a 31 iz Republike Srpske.

- (a) Poslanici se biraju neposredno, tajnim glasanjem, na osnovu opšteg i jednakog biračkog prava, što se uređuje izbornim zakonom Bosne i Hercegovine.*
- (b) Konstitutivna sjednica Predstavničkog doma će se održati najkasnije u roku od 30 dana po objavi službenih rezultata izbora*
- (c) Radom Predstavničkog doma rukovode predsjedavajući i tri zamjenika predsjedavajućeg, od kojih jedan pripada parlamentarnoj manjini, na način uređen poslovníkom. Predsjedavajući i zamjenici predsjedavajućeg se mijenjaju na funkciji predsjedavajućeg svakih 12 mjeseci.*
- (d) Odluke u Predstavničkom domu se donose većinom glasova ukupnog broja poslanika, ukoliko Ustavom nije propisana kvalifikovana većina.*
- (e) Kvorum čini većina poslanika u Predstavničkom domu.*

2. Dom naroda

Dom naroda sastoji se od 31 delegata, od kojih je 17 iz Federacije Bosne i Hercegovine i to: 6 Bošnjaka, 6 Hrvata i 3 Srbina i 2 iz reda nacionalnih manjina i nacionalno neopredijeljenih, i 14 iz Republike Srpske, i to: 6 Srba, 3 Bošnjaka, 3 Hrvata i 2 iz reda nacionalnih manjina i nacionalno neopredijeljenih.

- a) Predložene delegate iz Federacije Bosne i Hercegovine biraju odgovarajući klubovi Doma naroda Federacije Bosne i Hercegovine, a delegate iz Republike Srpske po istom principu biraju odgovarajući klubovi Vijeća naroda Republike Srpske.*
- b) Konstitutivna sjednica Doma naroda će se održati najkasnije u roku od 30 dana po objavi službenih rezultata izbora.*
- c) Radom Doma naroda rukovode predsjedavajući i tri zamjenika predsjedavajućeg iz reda konstitutivnih naroda i nacionalnih manjina i nacionalno neopredijeljenih, na način određen Poslovníkom. Predsjedavajući i zamjenici predsjedavajućeg se mijenjaju na funkciji predsjedavajućeg svakih 12 mjeseci.*
- d) U svrhu odlučivanja po pitanjima od vitalnog nacionalnog interesa delegati se organizuju u klubove delegata konstitutivnih naroda i delegata nacionalnih manjina i nacionalno neopredijeljenih.*
- e) Kvorum za rad Doma naroda čini 17 delegata, s tim da je prisutno najmanje po 5 delegata iz reda svakog konstitutivnog naroda i 2 iz reda nacionalnih manjina i nacionalno neopredijeljenih, uključujući po jednu trećinu delegata sa teritorije oba entiteta.*
- f) Odluke u Domu naroda se donose većinom glasova ukupnog broja delegata pod uslovom da za odluku glasa najmanje po jedna trećina od ukupnog broja delegata iz oba entiteta. Ukoliko ne bude postignuta potrebna većina, Dom naroda može formirati komisiju sastavljenu od delegata iz oba entiteta na paritetnoj osnovi koja će pokušati da pronađe kompromisno rješenje u roku od 5 dana. Ukoliko Dom naroda ne prihvati prijedlog komisije smatrat će se da odluka nije donesena.*

- g) *Ukoliko najmanje četiri delegata iz reda jednog konstitutivnog naroda u Domu naroda smatraju da se odlukom Skupštine Bosne i Hercegovine vrijeđa vitalni interes konstitutivnog naroda kojeg zastupaju, imaju pravo uložiti veto. U tom slučaju, Dom će formirati komisiju sastavljenu od po jednog delegata iz reda svakog konstitutivnog naroda, koja će nastojati da u roku od pet dana pronađe kompromisno rješenje. Ukoliko komisija ne pronađe kompromisno rješenje konsenzusom, ili ukoliko se za to rješenje ne izjasni većina prisutnih delegata iz reda svakog konstitutivnog naroda na sjednici Doma naroda, smatraće se da odluka nije usvojena.*
- h) *Ukoliko najmanje četiri delegata iz reda jednog konstitutivnog naroda stave veto na odluku Skupštine Bosne i Hercegovine zbog ugroženosti vitalnog nacionalnog interesa, a najmanje četiri delegata iz reda drugog konstitutivnog naroda se izričito izjavom izjasni protiv veta, Ustavni sud Bosne i Hercegovine će odlučivati o tome da li se sporna odluka odnosi na pitanje od vitalnog interesa konstitutivnog naroda. Ako većina sudija Ustavnog suda, koja uključuje dvoje sudija iz reda konstitutivnog naroda čiji delegati u Domu naroda su uložili veto, smatra da sporna odluka ne sadrži pitanje od vitalnog interesa konstitutivnog naroda, Dom naroda će donijeti odluku po redovnom postupku. U suprotnom, Dom naroda će donijeti odluku kako je propisano u tački g) ovog člana.*

3. Zajedničke odredbe

- (a) *Mandat poslanika i delegata traje 4 godine*
- (b) *Domovi su ravnopravni u odlučivanju. Sve odluke iz nadležnosti Skupštine Bosne i Hercegovine moraju biti usvojene u istovjetnom tekstu u oba doma.*
- (c) *Odluke Skupštine BiH stupaju na snagu osmog dana po objavljivanja u Službenom glasniku BiH, ukoliko zakonom drugačije nije određeno*
- (d) *Poslanici i delegati neće biti pozivani na krivičnu i građansku odgovornost za djela učinjena u vršenju svoje funkcije*

4. Nadležnosti

Skupština Bosne i Hercegovine:

- a) *Odlučuje o promjeni Ustava Bosne i Hercegovine*
- b) *Usvaja zakone, druge propise i opšte akte*
- c) *Usvaja budžet institucija Bosne i Hercegovine*
- d) *Odlučuje o ratifikaciji međunarodnih ugovora i sporazuma*
- e) *Usvaja sigurnosnu i odbrambenu strategiju Bosne i Hercegovine*
- f) *Bira Predsjednika i potpredsjednike Bosne i Hercegovine*
- g) *Imenuje Predsjednika i članove Savjeta ministara Bosne i Hercegovine i vrši kontrolu njihovog rada*
- h) *Bira sudije Ustavnog suda Bosne i Hercegovine*
- i) *Odlučuje o raspisivanju referenduma u skladu sa zakonom*
- j) *Vrši kontrolu rada obavještajno-bezbjednosnih službi*
- k) *Daje amnestiju za krivična djela u skladu sa zakonom*
- l) *Odlučuje o proglašavanju ratnog i vanrednog stanja*
- m) *Obavlja i druge poslove u skladu sa Ustavom i zakonom“*

Amandman 10

Član V Ustava Bosne i Hercegovine, mijenja se i glasi:

„Član V Predsjednik i potpredsjednici Bosne i Hercegovine

Funkciju šefa države vrši Predsjednik Bosne i Hercegovine, a u slučajevima utvrđenim ovim Ustavom Predsjednik i tri potpredsjednika zajedno. Predsjednik i potpredsjednici dolaze iz reda konstitutivnih naroda, nacionalnih manjina i nacionalno neopredijeljenih. Predsjednik i potpredsjednici ne mogu biti iz jednog entiteta.

1. Izbor Predsjednika i potpredsjednika Bosne i Hercegovine

- a) *Kandidati za Predsjednika i potpredsjednike se biraju iz reda poslanika Predstavničkog doma Skupštine Bosne i Hercegovine. Kandidate za Predsjednika i potpredsjednike može predložiti najmanje 10% poslanika. Poslanik može učestvovati u predlaganju samo jednog kandidata.*
- b) *Klubovi delegata u Domu naroda se većinom glasova svojih članova opredjeljuju se za jednog kandidata iz reda svog konstitutivnog naroda kao i iz reda nacionalnih manjina i nacionalno neopredijeljenih. Utvrđena lista od 4 (četiri) kandidata dostavlja se Predstavničkom domu na potvrđivanje. Ukoliko Predstavnički dom ne potvrdi listu izjašnjavat će se pojedinačno o svakom kandidatu sa liste. Ukoliko neko od kandidata ne dobije potrebnu većinu u Predstavničkom domu, odgovarajući klub delegata u Domu naroda će, po ranije utvrđenoj proceduri, predložiti drugog kandidata o kome će se Predstavnički dom izjašnjavati. Predsjednik i potpredsjednici će biti izabrani u roku od 15 (petnaest) dana po konstituisanju Skupštine Bosne i Hercegovine.*
- c) *Izabrani kandidati za Predsjednika i potpredsjednike se mijenjaju na funkciji Predsjednika svakih 12 mjeseci u skladu sa redoslijedom utvrđenim na listi za izbor. Redoslijed na listi se utvrđuje žrijebanjem u Domu naroda prilikom formiranja liste. Mandat Predsjednika i potpredsjednika traje 4 (četiri) godine. Isto lice može biti birano na funkciju Predsjednika najviše 2 (dva) puta.*

2. Nadležnosti Predsjednika i potpredsjednika

Predsjednik Bosne i Hercegovine:

- a) *Predstavlja Bosnu i Hercegovinu.*
- b) *Proglašava zakone usvojene u Skupštini Bosne i Hercegovine.*
- c) *Potpisuje međunarodne ugovore i sporazume.*
- d) *Imenuje diplomatske predstavnike Bosne i Hercegovine na prijedlog Savjeta ministara u skladu sa zakonom.*
- e) *Saziva i rukovodi sjednicama Vrhovnog savjeta sigurnosti i odbrane BiH*
- f) *imenuje vojne i vojno-diplomatske predstavnike Bosne i Hercegovine u diplomatsko-konzularnim predstavništvima Bosne i Hercegovine, međunarodnim organizacijama i institucijama*
- g) *donosi odluku o strukturi Oružanih snaga u skladu sa zakonom*
- h) *imenuje nosioce najviših vojnih dužnosti u skladu sa zakonom*
- i) *Akredituje i prima strane diplomatske predstavnike u skladu sa zakonom.*
- j) *Može zatražiti sazivanje sjednice Savjeta ministara ili bilo kog doma Skupštine Bosne i Hercegovine i učestvovati u njihovom radu.*
- k) *Daje pomilovanje u skladu sa zakonom.“*

Amandman 11

U Ustavu Bosne i Hercegovine Član V tačka 4 se briše a član V tačka 5 postaje član V tačka 3 i glasi:

„3. Vrhovni savjet sigurnosti i odbrane Bosne i Hercegovine

Vrhovni savjet sigurnosti i odbrane Bosne i Hercegovine je vrhovni komandant Oružanih snaga Bosne i Hercegovine.

1. Sastav i način odlučivanja

- a) *Vrhovni savjet sigurnosti i odbrane čine predsjednik i potpredsjednici Bosne i Hercegovine, predsjednik Savjeta ministara Bosne i Hercegovine, komandant zajedničkog štaba Oružanih snaga Bosne i Hercegovine, predsjedavajući domova Skupštine Bosne i Hercegovine i predsjednici entiteta.*
- b) *Vrhovni savjet sigurnosti i odbrane donosi odluke iz svoje nadležnosti konsenzusom.*

2. Nadležnosti

Vrhovni savjet sigurnosti i odbrane je nadležan da:

- a) *predlaže Skupštini Bosne i Hercegovine proglašenje ratnog ili vanrednog stanja;*
- b) *predlaže Skupštini Bosne i Hercegovine sigurnosnu i odbrambenu politiku Bosne i Hercegovine;*
- c) *ovlasti predsjedavajućeg Vijeća ministara da provede odluku o upotrebi i razmještanju Oružanih snaga u zemlji putem nadležnog ministarstva;*
- d) *angažuje sistem sigurnosti i odbrane za pružanje pomoći civilnim organima u slučaju prirodnih, humanitarnih i drugih katastrofa ili nesreća;*
- e) *obavlja druge poslove u skladu sa zakonom.“*

Amandman 12

U Ustavu Bosne i Hercegovine, iza člana V dodaje se novi član Va koji glasi:
Ustava Bosne i Hercegovine,

„Član Va Vijeće ministara Bosne i Hercegovine

Vijeće ministara Bosne i Hercegovine je institucija izvršne vlasti Bosne i Hercegovine koja svoja prava i dužnosti vrši kao vladine funkcije. Vijeće ministara je odgovorno za provođenje politike i odluka institucija Bosne i Hercegovine o čemu podnosi izvještaj Skupštini Bosne i Hercegovine.

1. Sastav, izbor i odgovornost

- a) *Vijeće ministara čine predsjednik i ministri. U njegov sastav ulazi jednak broj članova iz reda konstitutivnih naroda i odgovarajući broj članova iz reda nacionalnih manjina i nacionalno neopredijeljenih. Najviše dvije trećine ministara mogu biti sa teritorije Federacije Bosne i Hercegovine.*
- b) *Kandidata za predsjednika Vijeća ministara Bosne i Hercegovine predlaže predsjednik Bosne i Hercegovine, uz saglasnost potpredsjednikâ Bosne i Hercegovine. Kandidat za predsjednika Vijeća ministara predlaže ministre. Skupština Bosne i Hercegovine bira predsjednika i ministre Vijeća ministara u redovnom postupku odlučivanja u domovima.*

- c) *Sastav, način odlučivanja i druga pitanja koja bliže uređuju rad Vijeća ministara Bosne i Hercegovine, kao i nadležnosti ministarstava biće uređeni odgovarajućim zakonima.*
- d) *Vijeće ministara odgovorno je Skupštini Bosne i Hercegovine, a podnijeće ostavku ukoliko mu Skupština Bosne i Hercegovine izglasa nepovjerenje. Ministre može smijeniti Skupština Bosne i Hercegovine, samoinicijativno ili na prijedlog predsjednika Vijeća ministara.*

2. Nadležnosti

Vijeće ministara:

- a) *odgovara za zaštitu teritorijalnog integriteta i međunarodnog suvereniteta zemlje u skladu sa Ustavom BiH i međunarodnim pravom,*
- b) *sprovodi politiku i izvršava akte i odluke Skupštine Bosne i Hercegovine*
- c) *vodi spoljnu politiku i predlaže diplomatske predstavnike Bosne i Hercegovine;*
- d) *predlaže zakone i druge akte iz nadležnosti Skupštine Bosne i Hercegovine;*
- e) *predlaže budžet Skupštini Bosne i Hercegovine;*
- f) *osigurava ravnomjernost razvoja Bosne i Hercegovine i redistribuciju sredstava u skladu sa utvrđenom politikom, budžetom zemlje i zakonom,*
- g) *donosi uredbe i druge podzakonske propise potrebne za izvršenje zakona;*
- h) *stara se o izvršavanju odluka Ustavnog suda Bosne i Hercegovine;*
- i) *osniva i usmjerava rad upravnih organa i organizacija Bosne i Hercegovine u skladu sa zakonom;*
- j) *osigurava izvršavanje obaveza Bosne i Hercegovine u skladu sa Ustavom i zakonom;*
- k) *obavlja druge dužnosti povjerene Ustavom i zakonom.*

Vijeće ministara Bosne i Hercegovine nadležno je da stavi van snage, do odluke Ustavnog suda Bosne i Hercegovine, bilo koji zakon, drugi propis ili opšti akt ili radnju bilo kojeg organa zakonodavne i izvršne vlasti u Bosni i Hercegovini, kojim se dovodi u pitanje teritorijalni integritet i međunarodni suverenitet Bosne i Hercegovine.

Vijeće ministara Bosne i Hercegovine nadležno je i za druga pitanja iz svoje nadležnosti od značaja za funkcioniranje države i koordinaciju među entitetima. “

Amandman 13

„Član VI - Ustavni sud Bosne i Hercegovine

Ustavni sud Bosne i Hercegovine je samostalan i nezavisan organ koji štiti ustavnost i zakonitost i manjinska prava i slobode.

Odluke Ustavnog suda su konačne i opšte obavezujuće.

1. Ustavni sud odlučuje o:

- a) *saglasnosti ustava entiteta sa ovim Ustavom, međunarodnim ugovorima i opšteprihvaćenim pravilima međunarodnog prava;*
- b) *saglasnosti potvrđenih međunarodnih ugovora sa Ustavom;*
- c) *saglasnosti drugih opštih akata sa zakonom Bosne i Hercegovine;*
- d) *saglasnosti opštih akata entiteta, kantona i jedinica lokalne samouprave sa Ustavom i zakonom;*
- e) *saglasnosti opštih akata organizacija kojima su povjerena javna ovlaštenja, političkih stranaka, sindikata, udruženja građana i kolektivnih ugovora sa Ustavom i zakonom.*

1.a Ustavni sud:

- a) rješava sukob nadležnosti između entiteta i države Bosne i Hercegovine;
- b) rješava sukob nadležnosti između sudova i drugih državnih organa;
- c) rješava sukob nadležnosti između organa entiteta i organa Bosne i Hercegovine;
- d) rješava sukob nadležnosti između entiteta;
- e) nadzire ustavnost i zakonitost izbora, državnog referenduma i inicijativa građana te rješava izborne sporove koji nisu u djelokrugu redovnog sudstva.

Ustavni sud odlučuje o ustavnosti programa i djelovanja političkih stranaka i o zabrani rada političke stranke, sindikalne organizacije ili udruženja građana.

Ustavni sud može ocjenjivati ustavnost zakona, te ustavnost i zakonitost drugih propisa koji su prestali važiti ako od tog prestanka do podnošenja zahtjeva ili prijedloga za pokretanje postupka nije prošlo više od godine dana.

Ustavni sud prati ostvarivanje ustavnosti i zakonitosti, te o uočenim pojavama neustavnosti i nezakonitosti podnosi izvještaje Skupštini Bosne i Hercegovine.

2. Ustavna tužba

Ustavni sud odlučuje povodom ustavnih tužbi protiv pojedinačnih akata ili radnji državnih organa, organa entiteta, kantona i jedinica lokalne samouprave, te pravnih lica koja imaju javna ovlaštenja kada su tim aktima povrijeđena ili uskraćena ljudska prava i osnovne slobode, kao i pravo na lokalnu i regionalnu samoupravu zajamčenu Ustavom Bosne i Hercegovine, ako su iscrpljena ili nisu predviđena druga pravna sredstva za njihovu zaštitu.

3. Obezbjeđenje izvršenja odluke

Svako je dužan da poštuje i izvršava odluku Ustavnog suda.

Ustavni sud svojom odlukom uređuje način njenog izvršenja, kada je to potrebno.

Izvršenje odluke Ustavnog suda uređuje se zakonom Bosne i Hercegovine.

4. Sastav, izbor i imenovanje sudija Ustavnog suda

Ustavni sud čini 10 sudija od kojih su tri iz reda bošnjačkog naroda, tri iz reda hrvatskog naroda, tri iz reda srpskog naroda te jedan sudac iz reda nacionalnih manjina i nacionalno neopredijeljenih građana.

Sudije Ustavnog suda imenuje Skupština Bosne i Hercegovine na osnovu liste kandidata koju u skladu sa zakonom, utvrđuje Visoko sudsko i tužilačko vijeće Bosne i Hercegovine.

Za sudiju Ustavnog suda može biti izabrana osoba koja je državljanin Bosne i Hercegovine i koja je iz reda istaknutih pravnika i drugih istaknutih stručnjaka društvenih nauka, visokog moralnog ugleda i koja je prije izbora na tu dužnost navršila 45 godina života.

Za sudiju Ustavnog suda ne može biti izabrana osoba koja je u razdoblju od pet godina prije izbora obnašala bilo koju dužnost u političkoj stranci.

Sudije Ustavnog suda imenuju se na devet godina. Jedno lice može biti imenovano za sudiju Ustavnog suda najviše dva puta.

5. Pokretanje postupka pred Ustavnim sudom

Postupak pred Ustavnim sudom mogu pokrenuti:

- a) predsjednik ili potpredsjednik bilo kojeg zakonodavnog tijela vlasti u Bosni i Hercegovini;
- b) jedna četvrtina poslanika u Predstavničkom domu Skupštine BiH ili jedna četvrtina delegata u Domu naroda Skupštine BiH
- c) predsjednik i potpredsjednici Bosne i Hercegovine;
- d) predsjednik i potpredsjednici Vijeća ministara Bosne i Hercegovine ili jedna trećina ministara Vijeća ministara;

- e) *bilo koji sud ili tužilaštvo u Bosni i Hercegovini u slučaju da se pred tim sudom ili tužilaštvom postavi pitanje usklađenosti zakona ili drugog propisa sa ovim Ustavom o čijem važenju ovisi odluka tog suda ili tužilaštva;*
- f) *javni pravobranilac u slučajevima kada se postavi pitanje usklađenosti zakona ili drugog propisa sa ovim Ustavom od čije primjene zavisi zaštita prava ili pravnih interesa države Bosne i Hercegovine, entiteta, kantona, grada ili općine; te*
- g) *većina članova predstavničkog tijela jedinica lokalne ili regionalne samouprave o pitanjima zaštite prava na lokalnu ili regionalnu samoupravu.*
- h) *Inicijativu za pokretanje postupka pred Ustavnim sudom Bosne i Hercegovine može dati svaki građanin Bosne i Hercegovine.*

Ustavni sud Bosne i Hercegovine može po vlastitoj inicijativi pokrenuti postupak za ocjenu ustavnosti ili zakonitosti.

Uređenje Ustavnog suda, prestanak dužnosti sudije, uvjeti i razlozi za pokretanje postupka ocjene ustavnosti i zakonitosti, postupak i pravno djelovanje njegovih odluka, zaštita ljudskih prava i osnovnih sloboda zaštićenih Ustavom, međusobni odnosi Ustavnog suda BiH i drugih sudova, uredit će se ustavnim zakonom. “

forum građana tuzle

PRIJEDLOG
amandmana na Ustav Bosne i Hercegovine

Forum građana Tuzle
Hadži Balirbega Tuzlića br. 1, 75000 Tuzla
Tel/fax: +387 35 258075, 259076, 258079
e-mail: forum_tz@bih.net.ba
web: www.forumtz.com

Ekspertna grupa Foruma građana Tuzle

PREDLAŽE

amandmane na Ustav Bosne i Hercegovine:

Amandman 1

Prvi stav Preambule Ustava Bosne i Hercegovine se dopunjava i glasi:

„Oslanjajući se na poštovanje ljudskog dostojanstva, slobode, jednakosti i socijalne pravde,“

Amandman 2

Posljednji stav Preambule Ustava Bosne i Hercegovine mijenja se i glasi:

„Državljeni Bosne i Hercegovine, kao Bošnjaci, Hrvati i Srbi koji su konstitutivni narodi, nacionalne manjine i nacionalno neopredijeljeni, i kao građani, ovim utvrđuju Ustav Bosne i Hercegovine.“

Amandman 3

Član I, tačka 2, Ustava Bosne i Hercegovine, mijenja se i glasi:

„Bosna i Hercegovina je složena, demokratska, pravna, socijalna i sekularna država koja svoje postojanje i uređenje zasniva na univerzalnim vrijednostima a posebno na vrijednostima antifašizma.“

Amandman 4

Član I, tačka 6, Ustava Bosne i Hercegovine, mijenja se i glasi:

„Bosna i Hercegovina ima zastavu, grb i himnu u skladu sa zakonom koji donosi Skupština Bosne i Hercegovine.“

Amandman 5

Član I, tačka 7, Ustava Bosne i Hercegovine, mijenja se i glasi:

„Postoji državljanstvo Bosne i Hercegovine i državljanstvo entiteta.

- a) Državljeni Bosne i Hercegovine su istovremeno i državljani jednog od entiteta.*
- b) Ni jedno lice ne može biti protivpravno lišeno državljanstva Bosne i Hercegovine, državljanstva entiteta ili na drugi način lišeno državljanstva. Nitko ne može biti lišen državljanstva Bosne i Hercegovine, ili entiteta, iz bilo kojeg razloga kao što*

su spol, rasa, boja, jezik, vjera, političko ili drugo uvjerenje, nacionalno ili društveno porijeklo, vezivanje za neku nacionalnu manjinu, imovina, rođenje ili drugi status.

- c) *Državljeni Bosne i Hercegovine mogu imati državljanstvo neke druge države, pod uslovom da postoji bilateralni ugovor između Bosne i Hercegovine i te države kojim se to pitanje uređuje. Lica sa dvojnim državljanstvom mogu glasati u Bosni i Hercegovini samo ako je Bosna i Hercegovina zemlja njihovog prebivališta.*
- d) *Državljanin Bosne i Hercegovine u inostranstvu uživa zaštitu Bosne i Hercegovine.*

Amandman 6

Član II, tačka 1, Ustava Bosne i Hercegovine, mijenja se i glasi:

„Bosna i Hercegovina i oba entiteta osigurat će najviši nivo međunarodno priznatih ljudskih prava i osnovnih sloboda.“

Amandman 7

U Članu II, tačka 3, Ustava Bosne i Hercegovine, tačka „l“ se mijenja i glasi:

„l) pravo na obrazovanje pod jednakim uslovima.“

Poslije tačke m) dodaju se slijedeće tačke:

- n) *Pravo na rad i sloboda rada.*
- o) *Pravo na zaštitu na radu.*
- p) *Pravo na zdravstvenu zaštitu pod jednakim uslovima.*
- q) *Pravo na posebnu zaštitu majke, djece, porodice, starih osoba, nezaposlenih i osoba nesposobnih za rad i bez sredstava za izdržavanje.*
- r) *Sloboda sindikalnog organizovanja i djelovanja.*
- s) *Pravo na štrajk.*
- t) *Pravo zaposlenih i članova njihovih porodica na socijalnu sigurnost i socijalno osiguranje.*
- u) *Pravo zaposlenih da učestvuju u upravljanju na radnom mjestu.“*

Amandman 8

Član II, tačka 5, Ustava Bosne i Hercegovine, mijenja se i glasi:

„Sva izbjegla i raseljena lica imaju pravo da se vrate u svoje domove.

Ova lica, u skladu sa Aneksom VII Opšteg okvirnog sporazuma o miru u Bosni i Hercegovini imaju pravo:

- a) *da im se vrati imovina koje su bili lišeni tokom neprijateljstava od 1991. godine*
- b) *da dobiju pravičnu - tržišnu naknadu za bilo koju imovinu koja im ne može biti vraćena*

Svi pravni poslovi ili izjave u vezi sa vlasništvom raseljenih ili izbjeglih lica, koje su date pod prisilom, su ništavni.

Ova prava ne zastarijevaju.“

Amandman 9

Član IV Ustava Bosne i Hercegovine, mijenja se i glasi:

„Član IV Skupština Bosne i Hercegovine

Skupštinu Bosne i Hercegovine čine Predstavnički dom i Dom naroda.

1. Predstavnički dom

Predstavnički dom ima 81 poslanika koji predstavljaju građane Bosne i Hercegovine, od kojih je 50 iz Federacije Bosne i Hercegovine, a 31 iz Republike Srpske.

- (a) Poslanici se biraju neposredno, tajnim glasanjem, na osnovu opšteg i jednakog biračkog prava, što se uređuje izbornim zakonom Bosne i Hercegovine.*
- (b) Konstitutivna sjednica Predstavničkog doma će se održati najkasnije u roku od 30 dana po objavi službenih rezultata izbora*
- (c) Radom Predstavničkog doma rukovode predsjedavajući i tri zamjenika predsjedavajućeg, od kojih jedan pripada parlamentarnoj manjini, na način uređen poslovníkom. Predsjedavajući i zamjenici predsjedavajućeg se mijenjaju na funkciji predsjedavajućeg svakih 12 mjeseci.*
- (d) Odluke u Predstavničkom domu se donose većinom glasova ukupnog broja poslanika, ukoliko Ustavom nije propisana kvalifikovana većina.*
- (e) Kvorum čini većina poslanika u Predstavničkom domu.*

2. Dom naroda

Dom naroda sastoji se od 31 delegata, od kojih je 17 iz Federacije Bosne i Hercegovine i to: 6 Bošnjaka, 6 Hrvata i 3 Srbina i 2 iz reda nacionalnih manjina i nacionalno neopredijeljenih, i 14 iz Republike Srpske, i to: 6 Srba, 3 Bošnjaka, 3 Hrvata i 2 iz reda nacionalnih manjina i nacionalno neopredijeljenih.

- a) Predložene delegate iz Federacije Bosne i Hercegovine biraju odgovarajući klubovi Doma naroda Federacije Bosne i Hercegovine, a delegate iz Republike Srpske po istom principu biraju odgovarajući klubovi Vijeća naroda Republike Srpske.*
- b) Konstitutivna sjednica Doma naroda će se održati najkasnije u roku od 30 dana po objavi službenih rezultata izbora.*
- c) Radom Doma naroda rukovode predsjedavajući i tri zamjenika predsjedavajućeg iz reda konstitutivnih naroda i nacionalnih manjina i nacionalno neopredijeljenih, na način određen Poslovníkom. Predsjedavajući i zamjenici predsjedavajućeg se mijenjaju na funkciji predsjedavajućeg svakih 12 mjeseci.*
- d) U svrhu odlučivanja po pitanjima od vitalnog nacionalnog interesa delegati se organizuju u klubove delegata konstitutivnih naroda i delegata nacionalnih manjina i nacionalno neopredijeljenih.*
- e) Kvorum za rad Doma naroda čini 17 delegata, s tim da je prisutno najmanje po 5 delegata iz reda svakog konstitutivnog naroda i 2 iz reda nacionalnih manjina i nacionalno neopredijeljenih, uključujući po jednu trećinu delegata sa teritorije oba entiteta.*
- f) Odluke u Domu naroda se donose većinom glasova ukupnog broja delegata pod uslovom da za odluku glasa najmanje po jedna trećina od ukupnog broja delegata iz oba entiteta. Ukoliko ne bude postignuta potrebna većina, Dom naroda može formirati komisiju sastavljenu od delegata iz oba entiteta na paritetnoj osnovi koja će pokušati da pronađe kompromisno rješenje u roku od 5 dana. Ukoliko Dom naroda ne prihvati prijedlog komisije smatrat će se da odluka nije donesena.*

- g) *Ukoliko najmanje četiri delegata iz reda jednog konstitutivnog naroda u Domu naroda smatraju da se odlukom Skupštine Bosne i Hercegovine vrijeđa vitalni interes konstitutivnog naroda kojeg zastupaju, imaju pravo uložiti veto. U tom slučaju, Dom će formirati komisiju sastavljenu od po jednog delegata iz reda svakog konstitutivnog naroda, koja će nastojati da u roku od pet dana pronađe kompromisno rješenje. Ukoliko komisija ne pronađe kompromisno rješenje konsenzusom, ili ukoliko se za to rješenje ne izjasni većina prisutnih delegata iz reda svakog konstitutivnog naroda na sjednici Doma naroda, smatraće se da odluka nije usvojena.*
- h) *Ukoliko najmanje četiri delegata iz reda jednog konstitutivnog naroda stave veto na odluku Skupštine Bosne i Hercegovine zbog ugroženosti vitalnog nacionalnog interesa, a najmanje četiri delegata iz reda drugog konstitutivnog naroda se izričito izjavom izjasni protiv veta, Ustavni sud Bosne i Hercegovine će odlučivati o tome da li se sporna odluka odnosi na pitanje od vitalnog interesa konstitutivnog naroda. Ako većina sudija Ustavnog suda, koja uključuje dvoje sudija iz reda konstitutivnog naroda čiji delegati u Domu naroda su uložili veto, smatra da sporna odluka ne sadrži pitanje od vitalnog interesa konstitutivnog naroda, Dom naroda će donijeti odluku po redovnom postupku. U suprotnom, Dom naroda će donijeti odluku kako je propisano u tački g) ovog člana.*

3. Zajedničke odredbe

- (a) *Mandat poslanika i delegata traje 4 godine*
- (b) *Domovi su ravnopravni u odlučivanju. Sve odluke iz nadležnosti Skupštine Bosne i Hercegovine moraju biti usvojene u istovjetnom tekstu u oba doma.*
- (c) *Odluke Skupštine BiH stupaju na snagu osmog dana po objavljivanja u Službenom glasniku BiH, ukoliko zakonom drugačije nije određeno*
- (d) *Poslanici i delegati neće biti pozivani na krivičnu i građansku odgovornost za djela učinjena u vršenju svoje funkcije*

4. Nadležnosti

Skupština Bosne i Hercegovine:

- a) *Odlučuje o promjeni Ustava Bosne i Hercegovine*
- b) *Usvaja zakone, druge propise i opšte akte*
- c) *Usvaja budžet institucija Bosne i Hercegovine*
- d) *Odlučuje o ratifikaciji međunarodnih ugovora i sporazuma*
- e) *Usvaja sigurnosnu i odbrambenu strategiju Bosne i Hercegovine*
- f) *Bira Predsjednika i potpredsjednike Bosne i Hercegovine*
- g) *Imenuje Predsjednika i članove Savjeta ministara Bosne i Hercegovine i vrši kontrolu njihovog rada*
- h) *Bira sudije Ustavnog suda Bosne i Hercegovine*
- i) *Odlučuje o raspisivanju referenduma u skladu sa zakonom*
- j) *Vrši kontrolu rada obavještajno-bezbjednosnih službi*
- k) *Daje amnestiju za krivična djela u skladu sa zakonom*
- l) *Odlučuje o proglašavanju ratnog i vanrednog stanja*
- m) *Obavlja i druge poslove u skladu sa Ustavom i zakonom“*

Amandman 10

Član V Ustava Bosne i Hercegovine, mijenja se i glasi:

„Član V Predsjednik i potpredsjednici Bosne i Hercegovine

Funkciju šefa države vrši Predsjednik Bosne i Hercegovine, a u slučajevima utvrđenim ovim Ustavom Predsjednik i tri potpredsjednika zajedno. Predsjednik i potpredsjednici dolaze iz reda konstitutivnih naroda, nacionalnih manjina i nacionalno neopredijeljenih. Predsjednik i potpredsjednici ne mogu biti iz jednog entiteta.

1. Izbor Predsjednika i potpredsjednika Bosne i Hercegovine

- a) *Kandidati za Predsjednika i potpredsjednike se biraju iz reda poslanika Predstavničkog doma Skupštine Bosne i Hercegovine. Kandidate za Predsjednika i potpredsjednike može predložiti najmanje 10% poslanika. Poslanik može učestvovati u predlaganju samo jednog kandidata.*
- b) *Klubovi delegata u Domu naroda se većinom glasova svojih članova opredjeljuju se za jednog kandidata iz reda svog konstitutivnog naroda kao i iz reda nacionalnih manjina i nacionalno neopredijeljenih. Utvrđena lista od 4 (četiri) kandidata dostavlja se Predstavničkom domu na potvrđivanje. Ukoliko Predstavnički dom ne potvrdi listu izjašnjavat će se pojedinačno o svakom kandidatu sa liste. Ukoliko neko od kandidata ne dobije potrebnu većinu u Predstavničkom domu, odgovarajući klub delegata u Domu naroda će, po ranije utvrđenoj proceduri, predložiti drugog kandidata o kome će se Predstavnički dom izjašnjavati. Predsjednik i potpredsjednici će biti izabrani u roku od 15 (petnaest) dana po konstituisanju Skupštine Bosne i Hercegovine.*
- c) *Izabrani kandidati za Predsjednika i potpredsjednike se mijenjaju na funkciji Predsjednika svakih 12 mjeseci u skladu sa redoslijedom utvrđenim na listi za izbor. Redoslijed na listi se utvrđuje žrijebanjem u Domu naroda prilikom formiranja liste. Mandat Predsjednika i potpredsjednika traje 4 (četiri) godine. Isto lice može biti birano na funkciju Predsjednika najviše 2 (dva) puta.*

2. Nadležnosti Predsjednika i potpredsjednika

Predsjednik Bosne i Hercegovine:

- a) *Predstavlja Bosnu i Hercegovinu.*
- b) *Proglašava ukazom zakone usvojene u Skupštini Bosne i Hercegovine.*
- c) *Potpisuje međunarodne ugovore i sporazume.*
- d) *Imenuje diplomatske predstavnike Bosne i Hercegovine na prijedlog Savjeta ministara u skladu sa zakonom.*
- e) *Saziva i rukovodi sjednicama Vrhovnog savjeta sigurnosti i odbrane BiH*
- f) *imenuje vojne i vojno-diplomatske predstavnike Bosne i Hercegovine u diplomatsko-konzularnim predstavništva Bosne i Hercegovine, međunarodnim organizacijama i institucijama*
- g) *donosi odluku o strukuri Oružanih snaga u skladu sa zakonom*
- h) *imenuje nosioce najviših vojnih dužnosti u skladu sa zakonom*
- i) *Akredituje i prima strane diplomatske predstavnike u skladu sa zakonom.*
- j) *Može zatražiti sazivanje sjednice Savjeta ministara ili bilo kog doma Skupštine Bosne i Hercegovine i učestvovati u njihovom radu.*
- k) *Daje pomilovanje u skladu sa zakonom. “*

Amandman 11

U Ustavu Bosne i Hercegovine Član V tačka 4 se briše a član V tačka 5 postaje član V tačka 3 i glasi:

„3. Vrhovni savjet sigurnosti i odbrane Bosne i Hercegovine

Vrhovni savjet sigurnosti i odbrane Bosne i Hercegovine je vrhovni komandant Oružanih snaga Bosne i Hercegovine.

1. Sastav i način odlučivanja

- a) *Vrhovni savjet sigurnosti i odbrane čine predsjednik i potpredsjednici Bosne i Hercegovine, predsjednik Savjeta ministara Bosne i Hercegovine, komandant zajedničkog štaba Oružanih snaga Bosne i Hercegovine, predsjedavajući domova Skupštine Bosne i Hercegovine i predsjednici entiteta.*
- b) *Vrhovni savjet sigurnosti i odbrane donosi odluke iz svoje nadležnosti konsenzusom.*

2. Nadležnosti

Vrhovni savjet sigurnosti i odbrane je nadležan da:

- a) *predlaže Skupštini Bosne i Hercegovine proglašenje ratnog ili vanrednog stanja;*
- b) *predlaže Skupštini Bosne i Hercegovine sigurnosnu i odbrambenu politiku Bosne i Hercegovine;*
- c) *ovlasti predsjedavajućeg Vijeća ministara da provede odluku o upotrebi i razmještanju Oružanih snaga u zemlji putem nadležnog ministarstva;*
- d) *angažuje sistem sigurnosti i odbrane za pružanje pomoći civilnim organima u slučaju prirodnih, humanitarnih i drugih katastrofa ili nesreća;*
- e) *obavlja druge poslove u skladu sa zakonom.“*

Amandman 12

U Ustavu Bosne i Hercegovine, iza člana V dodaje se novi član Va koji glasi:
Ustava Bosne i Hercegovine,

„Član Va Vijeće ministara Bosne i Hercegovine

Vijeće ministara Bosne i Hercegovine je institucija izvršne vlasti Bosne i Hercegovine koja svoja prava i dužnosti vrši kao vladine funkcije. Vijeće ministara je odgovorno za provođenje politike i odluka institucija Bosne i Hercegovine o čemu podnosi izvještaj Skupštini Bosne i Hercegovine.

1. Sastav, izbor i odgovornost

- a) *Vijeće ministara čine predsjednik i ministri. U njegov sastav ulazi jednak broj članova iz reda konstitutivnih naroda i odgovarajući broj članova iz reda nacionalnih manjina i nacionalno neopredijeljenih. Najviše dvije trećine ministara mogu biti sa teritorije Federacije Bosne i Hercegovine.*
- b) *Kandidata za predsjednika Vijeća ministara Bosne i Hercegovine predlaže predsjednik Bosne i Hercegovine, uz saglasnost potpredsjednikâ Bosne i Hercegovine. Kandidat za predsjednika Vijeća ministara predlaže ministre. Skupština Bosne i Hercegovine bira predsjednika i ministre Vijeća ministara u redovnom postupku odlučivanja u domovima.*

- c) *Sastav, način odlučivanja i druga pitanja koja bliže uređuju rad Vijeća ministara Bosne i Hercegovine, kao i nadležnosti ministarstava biće uređeni odgovarajućim zakonima.*
- d) *Vijeće ministara odgovorno je Skupštini Bosne i Hercegovine, a podnijeće ostavku ukoliko mu Skupština Bosne i Hercegovine izglasa nepovjerenje. Ministre može smijeniti Skupština Bosne i Hercegovine, samoinicijativno ili na prijedlog predsjednika Vijeća ministara.*

2. Nadležnosti

Vijeće ministara:

- a) *odgovara za zaštitu teritorijalnog integriteta i međunarodnog suvereniteta zemlje u skladu sa Ustavom BiH i međunarodnim pravom,*
- b) *sprovodi politiku i izvršava akte i odluke Skupštine Bosne i Hercegovine*
- c) *vodi spoljnu politiku i predlaže diplomatske predstavnike Bosne i Hercegovine;*
- d) *predlaže zakone i druge akte iz nadležnosti Skupštine Bosne i Hercegovine;*
- e) *predlaže budžet Skupštini Bosne i Hercegovine;*
- f) *osigurava ravnomjernost razvoja Bosne i Hercegovine i redistribuciju sredstava u skladu sa utvrđenom politikom, budžetom zemlje i zakonom,*
- g) *donosi uredbe i druge podzakonske propise potrebne za izvršenje zakona;*
- h) *stara se o izvršavanju odluka Ustavnog suda Bosne i Hercegovine;*
- i) *osniva i usmjerava rad upravnih organa i organizacija Bosne i Hercegovine u skladu sa zakonom;*
- j) *osigurava izvršavanje obaveza Bosne i Hercegovine u skladu sa Ustavom i zakonom;*
- k) *obavlja druge dužnosti povjerene Ustavom i zakonom.*

Vijeće ministara Bosne i Hercegovine nadležno je da stavi van snage, do odluke Ustavnog suda Bosne i Hercegovine, bilo koji zakon, drugi propis ili opšti akt ili radnju bilo kojeg organa zakonodavne i izvršne vlasti u Bosni i Hercegovini, kojim se dovodi u pitanje teritorijalni integritet i međunarodni suverenitet Bosne i Hercegovine.

Vijeće ministara Bosne i Hercegovine nadležno je i za druga pitanja iz svoje nadležnosti od značaja za funkcioniranje države i koordinaciju među entitetima.“

Amandman 13

„Član VI - Ustavni sud Bosne i Hercegovine

Ustavni sud Bosne i Hercegovine je samostalan i nezavisan organ koji štiti ustavnost i zakonitost i manjinska prava i slobode.

Odluke Ustavnog suda su konačne i opšte obavezujuće.

1. Ustavni sud odlučuje o:

- a) *saglasnosti ustava entiteta sa ovim Ustavom, međunarodnim ugovorima i opšteprihvaćenim pravilima međunarodnog prava;*
- b) *saglasnosti potvrđenih međunarodnih ugovora sa Ustavom;*
- c) *saglasnosti drugih opštih akata sa zakonom Bosne i Hercegovine;*
- d) *saglasnosti opštih akata entiteta, kantona i jedinica lokalne samouprave sa Ustavom i zakonom;*
- e) *saglasnosti opštih akata organizacija kojima su povjerena javna ovlaštenja, političkih stranaka, sindikata, udruženja građana i kolektivnih ugovora sa Ustavom i zakonom.*

1.a Ustavni sud:

- a) rješava sukob nadležnosti između entiteta i države Bosne i Hercegovine;
- b) rješava sukob nadležnosti između sudova i drugih državnih organa;
- c) rješava sukob nadležnosti između organa entiteta i organa Bosne i Hercegovine;
- d) rješava sukob nadležnosti između entiteta;
- e) nadzire ustavnost i zakonitost izbora, državnog referenduma i inicijativa građana te rješava izborne sporove koji nisu u djelokrugu redovnog sudstva.

Ustavni sud odlučuje o ustavnosti programa i djelovanja političkih stranaka i o zabrani rada političke stranke, sindikalne organizacije ili udruženja građana.

Ustavni sud može ocjenjivati ustavnost zakona, te ustavnost i zakonitost drugih propisa koji su prestali važiti ako od tog prestanka do podnošenja zahtjeva ili prijedloga za pokretanje postupka nije prošlo više od godine dana.

Ustavni sud prati ostvarivanje ustavnosti i zakonitosti, te o uočenim pojavama neustavnosti i nezakonitosti podnosi izvještaje Skupštini Bosne i Hercegovine.

2. Ustavna tužba

Ustavni sud odlučuje povodom ustavnih tužbi protiv pojedinačnih akata ili radnji državnih organa, organa entiteta, kantona i jedinica lokalne samouprave, te pravnih lica koja imaju javna ovlaštenja kada su tim aktima povrijeđena ili uskraćena ljudska prava i osnovne slobode, kao i pravo na lokalnu i regionalnu samoupravu zajamčenu Ustavom Bosne i Hercegovine, ako su iscrpljena ili nisu predviđena druga pravna sredstva za njihovu zaštitu.

3. Obezbjedenje izvršenja odluke

Svako je dužan da poštuje i izvršava odluku Ustavnog suda.

Ustavni sud svojom odlukom uređuje način njenog izvršenja, kada je to potrebno.

Izvršenje odluke Ustavnog suda uređuje se zakonom Bosne i Hercegovine.

4. Sastav, izbor i imenovanje sudija Ustavnog suda

Ustavni sud čini 10 sudija od kojih su tri iz reda bošnjačkog naroda, tri iz reda hrvatskog naroda, tri iz reda srpskog naroda te jedan sudac iz reda nacionalnih manjina i nacionalno neopredijeljenih građana.

Sudije Ustavnog suda imenuje Skupština Bosne i Hercegovine na osnovu liste kandidata koju u skladu sa zakonom, utvrđuje Visoko sudsko i tužilačko vijeće Bosne i Hercegovine.

Za sudiju Ustavnog suda može biti izabrana osoba koja je državljanin Bosne i Hercegovine i koja je iz reda istaknutih pravnika i drugih istaknutih stručnjaka društvenih nauka, visokog moralnog ugleda i koja je prije izbora na tu dužnost navršila 45 godina života.

Za sudiju Ustavnog suda ne može biti izabrana osoba koja je u razdoblju od pet godina prije izbora obnašala bilo koju dužnost u političkoj stranci.

Sudije Ustavnog suda imenuju se na devet godina. Jedno lice može biti imenovano za sudiju Ustavnog suda najviše dva puta.

5. Pokretanje postupka pred Ustavnim sudom

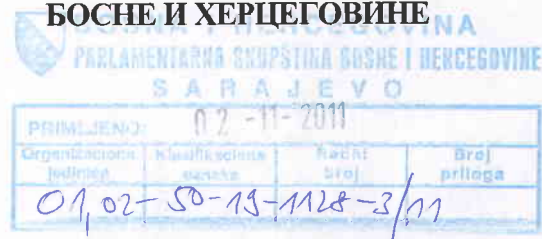
Postupak pred Ustavnim sudom mogu pokrenuti:

- a) predsjednik ili potpredsjednik bilo kojeg zakonodavnog tijela vlasti u Bosni i Hercegovini;
- b) jedna četvrtina poslanika u Predstavničkom domu Skupštine BiH ili jedna četvrtina delegata u Domu naroda Skupštine BiH
- c) predsjednik i potpredsjednici Bosne i Hercegovine;
- d) predsjednik i potpredsjednici Vijeća ministara Bosne i Hercegovine ili jedna trećina ministara Vijeća ministara;

- e) *bilo koji sud ili tužilaštvo u Bosni i Hercegovini u slučaju da se pred tim sudom ili tužilaštvom postavi pitanje usklađenosti zakona ili drugog propisa sa ovim Ustavom o čijem važenju ovisi odluka tog suda ili tužilaštva;*
- f) *javni pravobranilac u slučajevima kada se postavi pitanje usklađenosti zakona ili drugog propisa sa ovim Ustavom od čije primjene zavisi zaštita prava ili pravnih interesa države Bosne i Hercegovine, entiteta, kantona, grada ili općine; te*
- g) *većina članova predstavničkog tijela jedinica lokalne ili regionalne samouprave o pitanjima zaštite prava na lokalnu ili regionalnu samoupravu.*
- h) *Inicijativu za pokretanje postupka pred Ustavnim sudom Bosne i Hercegovine može dati svaki građanin Bosne i Hercegovine.*

Ustavni sud Bosne i Hercegovine može po vlastitoj inicijativi pokrenuti postupak za ocjenu ustavnosti ili zakonitosti.

Uređenje Ustavnog suda, prestanak dužnosti sudije, uvjeti i razlozi za pokretanje postupka ocjene ustavnosti i zakonitosti, postupak i pravno djelovanje njegovih odluka, zaštita ljudskih prava i osnovnih sloboda zaštićenih Ustavom, međusobni odnosi Ustavnog suda BiH i drugih sudova, uredit će se ustavnim zakonom. “

Broj: 06/4-50-1-61-SI/11
Sarajevo, 02.11.2011. godine

**PRIVREMENA ZAJEDNIČKA KOMISIJA OBA DOMA ZA SPROVOĐENJE
PREUSDE EVROPSKOG SUDA ZA LJUDSKA PRAVA U STRAZBURU U
PREDMETU SEJDIĆ I FINCI PROTIV BOSNE I HERCEGOVINE**

PREDMET: Prijedlog amandmana na Ustav Bosne i Hercegovine u cilju sprovođenja presude Evropskog suda za ljudska prava u Starzburu u predmetu Sejdić i Finci protiv Bosne i Hercegovine

Poštovani,

Vijeća nacionalnih manjina Bosne i Hercegovine zahvaljuje se Privremenoj zajedničkoj komisiji oba doma u sprovođenju presude Evropskog suda za ljudska prava u Starzburu u predmetu Sejdić i Finci protiv Bosne i Hercegovine, na uključenju u rad predstavnika Vijeća nacionalnih manjina Bosne i Hercegovine.

U prilogu dostavljamo Prijedlog amandmana na Ustav Bosne i Hercegovine, a u cilju sprovođenja presude Evropskog suda za ljudska prava u Starzburu u predmetu Sejdić i Finci protiv Bosne i Hercegovine, a koje je Vijeće nacionalnih manjina Bosne i Hercegovine, u saradnji sa entitetskim vijećima, dostavilo 22.03.2010.godine Radnoj grupi Vijeća ministara za provođenje Akcionog plana za izvršenje presude Evropskog suda za ljudska prava u Starzburu.

S poštovanjem,

Predsjedavajući Vijeća nacionalnih manjina BiH

Nedžad Jusić

Dostavljeno:

- naslovu
- a/a

Na osnovu člana X. 1. Ustava Bosne i Hercegovine, Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine na ____sjednici Predstavničkog doma, održanoj ____2010. godine, i na ____sjednici Doma naroda, održanoj ____2010. godine, donjela je

**AMANDMAN II.
NA USTAV BOSNE I HERCEGOVINE**

- U preambuli Ustava Bosne i Hercegovine, iza riječi "konstitutivni narodi" briše se zagrada sa riječima "u zajednici sa ostalima" i dodaju sljedeće riječi:

" sa Albanacima, Crnogorcima, Česima, Italijanima, Jevrejima, Mađarima, Makedoncima, Nijemcima, Poljacima, Romima, Rumunima, Rusima, Rusinima, Slovacima, Slovenacima, Turcima, Ukrajincima".

Takođe u preambuli Ustava Bosne i Hercegovine, iza riječi "građani" dodaju se riječi:

" nacionalno neopredjeljeni ".

- Amandman II. na Ustav Bosne i Hercegovine stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku BiH", a primjenjivat će se od prvih narednih Opštih izbora u BiH. .

O B R A Z L O Ž E N J E

I. USTAVNI OSNOV ZA USVAJANJE AMANDMANA NA USTAV BOSNE I HERCEGOVINE

Ustavni osnov za usvajanje Amandmana II. Na Ustav Bosne i Hercegovine sadržan je u članu X. stav 1. Ustava Bosne i Hercegovine koji glasi da "Ovaj Ustav može biti mjenjan i dopunjavan odlukom Parlamentarne skupštine BiH, koja uključuje dvotrećinsku većinu prisutnih I koji glasaju u Predstavničkom domu.

II. RAZLOZI ZA USVAJANJE AMANDMANA

Predloženi amandman otklanja diskriminaciju, jer činjenica da konstitutivnost tri naroda u Bosni i Hercegovini nije rezultirala i ravnopravnim položajem na cijeloj teritoriji Bosne i Hercegovine ukazuje da određena ustavna rješenja treba uskladiti i sa odlukom Ustvanog suda Bosne i Hercegovine o ravnopravnosti sva tri naroda na cijeloj teritoriji Bosne i Hercegovine, ali istovremeno primjeniti u cijelosti i Protokol br.12 Evropske konvencije o ljudskim pravima i osnovnim slobodama, kao i odluku Evropskog suda za ljudska prava u Starzburu o obaveznom učešću nacionalnih manjina, odnosno njihovoj mogućnosti da ravnopravno s drugima budu predstavljeni kako u izvršnoj tako i u zakonodavnoj vlasti.

III. OBRAZLOŽENJE PREDLOŽENIH RJEŠENJA

Predloženi amandman otklanja diskriminaciju, jer nacionalna manjina, u skladu sa Zakonom, o zaštiti pripadnika nacionalnih manjina, je dio stanovništva-državljana BiH koji ne pripadaju ni jednom od tri konstitutivna naroda, a sačinjavaju je ljudi istog ili sličnog etničkog porijekla, iste ili slične tradicije, običaja, vjerovanja, jezika, kulture i duhovnosti i bliske ili srodne povijesti i drugih obilježja. BiH štiti položaj i ravnopravnost pripadnika nacionalnih manjina: Albanaca, Crnogoraca, Čeha, Italijana, Jevreja, Mađara, Makedonaca, Nijemaca, Poljaka, Roma, Rumuna, Rusa, Rusina, Slovaka, Slovenaca, Turaka, Ukrajinaca.

Na osnovu člana X. 1. Ustava Bosne i Hercegovine, Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine na ____ sjednici Predstavničkog doma, održanoj ____ 2010. godine, i na ____ sjednici Doma naroda, održanoj ____ 2010. godine, donjela je

**AMANDMAN III.
NA USTAV BOSNE I HERCEGOVINE**

U Ustavu Bosne i Hercegovine član IV. stav 1. mijenja se i glasi:

- “ 1. Dom naroda

Dom naroda se sastoji od 19 delegata, pet Bošnjaka, pet Hrvata, pet Srba i četiri delegata iz reda nacionalnih manjina u Bosni i Hercegovini, koje predlaže Vijeće nacionalnih manjina BiH i to: dva iz Vijeća nacionalnih manjina Federacije Bosne i Hercegovine i dva iz Savjeta nacionalnih manjina Republike Srpske.”

- Amandman III. na Ustav Bosne i Hercegovine stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u “Službenom glasniku BiH”, a primjenjivat će se od prvih narednih Opštih izbora u BiH.

O B R A Z L O Ž E N J E

IV. USTAVNI OSNOV ZA USVAJANJE AMANDMANA NA USTAV BOSNE I HERCEGOVINE

Ustavni osnov za usvajanje Amandmana III. Na Ustav Bosne i Hercegovine sadržan je u članu X. stav 1. Ustava Bosne i Hercegovine koji glasi da "Ovaj Ustav može biti mjenjan i dopunjavan odlukom Parlamentarne skupštine BiH, koja uključuje dvotrećinsku većinu prisutnih I koji glasaju u Predstavničkom domu.

V. RAZLOZI ZA USVAJANJE AMANDMANA

Predloženi amandman otklanja diskriminaciju, jer činjenica da konstitutivnost tri naroda u Bosni i Hercegovini nije rezultirala i ravnopravnim položajem na cijeloj teritoriji Bosne i Hercegovine ukazuje da određena ustavna rješenja treba uskladiti i sa odlukom Ustvanog suda Bosne i Hercegovine o ravnopravnosti sva tri naroda na cijeloj teritoriji Bosne i Hercegovine, ali istovremeno primjeniti u cijelosti i Protokol br.12 Evropske konvencije o ljudskim pravima i osnovnim slobodama, kao i odluku Evropskog suda za ljudska prava u Starzburu o obaveznom učešću nacionalnih manjina, odnosno njihovoj mogućnosti da ravnopravno s drugima budu predstavljeni kako u izvršnoj tako i u zakonodavnoj vlasti.

VI. OBRAZLOŽENJE PREDLOŽENIH RJEŠENJA

Predloženi amandman osigurava mogućnost kandidovanja svih građana Bosne i Hercegovine za mjesto u Domu naroda Parlamentarne skupštine BiH bez obzira u kom dijelu zemlje žive. Predloženi amandman osigurava mogućnost svih građana BiH da glasaju za kandidata po svom izboru bez trenutnih sužavanja limitacije na kandidate iz reda samo jednog ili dva naroda.

Na osnovu člana X. 1. Ustava Bosne i Hercegovine, Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine na ___ sjednici Predstavničkog doma, održanoj ____2010. godine, i na ___ sjednici Doma naroda, održanoj ____2010. godine, donjela je

**AMANDMAN IV.
NA USTAV BOSNE I HERCEGOVINE**

U Ustavu Bosne i Hercegovine stav prvi člana V. mijenja se i glasi:

“Predsjedništvo

Predsjedništvo Bosne i Hercegovine se sastoji od četiri člana: jednog Bošnjaka, jednog Hrvata, jednog Srbina i jednog člana iz reda nacionalnih manjina u Bosni i Hercegovini ili građanina Bosne i Hercegovine, koji je nacionalno neopredjeljen”.

- Amandman IV. na Ustav Bosne i Hercegovine stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u “Službenom glasniku BiH”, a primjenjivat će se od prvih narednih Opštih izbora u BiH.

O B R A Z L O Ž E N J E

VII. USTAVNI OSNOV ZA USVAJANJE AMANDMANA NA USTAV BOSNE I HERCEGOVINE

Ustavni osnov za usvajanje Amandmana IV. Na Ustav Bosne i Hercegovine sadržan je u članu X. stav 1. Ustava Bosne i Hercegovine koji glasi da "Ovaj Ustav može biti mjenjan i dopunjavan odlukom Parlamentarne skupštine BiH, koja uključuje dvotrećinsku većinu prisutnih I koji glasaju u Predstavničkom domu.

VIII. RAZLOZI ZA USVAJANJE AMANDMANA

Predloženi amandman otklanja diskriminaciju, jer činjenica da konstitutivnost tri naroda u Bosni i Hercegovini nije rezultirala i ravnopravnim položajem na cijeloj teritoriji Bosne i Hercegovine ukazuje da određena ustavna rješenja treba uskladiti i sa odlukom Ustvanog suda Bosne i Hercegovine o ravnopravnosti sva tri naroda na cijeloj teritoriji Bosne i Hercegovine, ali istovremeno primjeniti u cijelosti i Protokol br.12 Evropske konvencije o ljudskim pravima i osnovnim slobodama, kao i odluku Evropskog suda za ljudska prava u Starzburu o obaveznom učešću nacionalnih manjina, odnosno njihovoj mogućnosti da ravnopravno s drugima budu predstavljeni kako u izvršnoj tako i u zakonodavnoj vlasti.

IX. OBRAZLOŽENJE PREDLOŽENIH RJEŠENJA

Predloženi amandman osigurava mogućnost kandidovanja svih građana Bosne i Hercegovine za mjesto u Predsjedništvu BiH bez obzira u kom dijelu zemlje žive.

Predloženi amandman osigurava mogućnost svih građana BiH da glasaju za kandidata po svom izboru bez trenutnih sužavanja limitacije na kandidate iz reda samo jednog ili dva naroda.

BIH BOSNA I HERCEGOVINA
PARLAMENTARNA SKUPŠTINA BOSNE I HERCEGOVINE
SARAJEVO

PRILAGOD. 03-11-2011			
Organizaciona jedinica	Klasifikaciona oznaka	Redni broj	Broj priloga
01.02	50-19-1128		2/11

Forum građana Tuzle

PREDSJEDAVAJUĆEM PRIVREMENE ZAJEDNIČKE KOMISIJE
Gosp. Šefiku Džaferoviću

Predmet: Prijedlog Foruma građana Tuzle o načinu implementacije presude Evropskog suda za ljudska prava u Strazburu u predmetu Sejdić i Finci protiv BiH, kao i odluke Ustavnog suda Bosne i Hercegovine o ravnopravnosti sva tri konstitutivna naroda na teritoriji cijele Bosne i Hercegovine

Poštovani,

U skladu sa zaključcima Privremene zajedničke komisije oba doma za sprovođenje presude Evropskog suda za ljudska prava u Strazburu u predmetu Sejdić i Finci protiv Bosne i Hercegovine od 18.10.2011., dostavljam Vam prijedlog Foruma građana Tuzle o načinu implementacije Presude Evropskog suda za ljudska prava u Strazburu, kao i odluke Ustavnog suda Bosne i Hercegovine o ravnopravnosti sva tri konstitutivna naroda na teritoriji cijele Bosne i Hercegovine.

S poštovanjem,

Sarajevo, 03.11.2011.

Vehid Šehić
SŠC

Na onovu člana X.I Ustava Bosne i Hercegovine, Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine na ___ sjednici Predstavničkog doma, održanoj _____ 20___ godine, i na ___ sjednici Doma naroda, održanoj _____ 20___ godine, donijela je

AMANDMAN II. NA USTAV BOSNE I HERCEGOVINE

Posljednji stav Preambule Ustava Bosne i Hercegovine mijenja se i glasi:

„Državljeni Bosne i Hercegovine, kao Bošnjaci, Hrvati i Srbi koji su konstitutivni narodi, nacionalne manjine i nacionalno neopredijeljeni, i kao građani, ovim utvrđuju Ustav Bosne i Hercegovine.“

AMANDMAN III. NA USTAV BOSNE I HERCEGOVINE

Član IV Ustava Bosne i Hercegovine, mijenja se i glasi:

„Član IV Skupština Bosne i Hercegovine

Skupštinu Bosne i Hercegovine čine Predstavnički dom i Dom naroda.

1. Predstavnički dom

Predstavnički dom ima 81 poslanika koji predstavljaju građane Bosne i Hercegovine, od kojih je 50 iz Federacije Bosne i Hercegovine, a 31 iz Republike Srpske.

- (a) Poslanici se biraju neposredno, tajnim glasanjem, na osnovu opšteg i jednakog biračkog prava, što se uređuje izbornim zakonom Bosne i Hercegovine.*
- (b) Konstitutivna sjednica Predstavničkog doma će se održati najkasnije u roku od 30 dana po objavi službenih rezultata izbora*
- (c) Radom Predstavničkog doma rukovode predsjedavajući i tri zamjenika predsjedavajućeg, od kojih jedan pripada parlamentarnoj manjini, na način uređen poslovníkom. Predsjedavajući i zamjenici predsjedavajućeg se mijenjaju na funkciji predsjedavajućeg svakih 12 mjeseci.*
- (d) Odluke u Predstavničkom domu se donose većinom glasova ukupnog broja poslanika, ukoliko Ustavom nije propisana kvalifikovana većina.*
- (e) Kvorum čini većina poslanika u Predstavničkom domu.*

2. Dom naroda

Dom naroda sastoji se od 31 delegata, od kojih je 17 iz Federacije Bosne i Hercegovine i to: 6 Bošnjaka, 6 Hrvata i 3 Srbina i 2 iz reda nacionalnih manjina i nacionalno neopredijeljenih, i 14 iz Republike Srpske, i to: 6 Srba, 3 Bošnjaka, 3 Hrvata i 2 iz reda nacionalnih manjina i nacionalno neopredijeljenih.

- a) Predložene delegate iz Federacije Bosne i Hercegovine biraju odgovarajući klubovi Doma naroda Federacije Bosne i Hercegovine, a delegate iz Republike Srpske po istom principu biraju odgovarajući klubovi Vijeća naroda Republike Srpske.*

- b) *Konstitutivna sjednica Doma naroda će se održati najkasnije u roku od 30 dana po objavi službenih rezultata izbora.*
- c) *Radom Doma naroda rukovode predsjedavajući i tri zamjenika predsjedavajućeg iz reda konstitutivnih naroda i nacionalnih manjina i nacionalno neopredijeljenih, na način određen Poslovníkom. Predsjedavajući i zamjenici predsjedavajućeg se mijenjaju na funkciji predsjedavajućeg svakih 12 mjeseci.*
- d) *U svrhu odlučivanja po pitanjima od vitalnog nacionalnog interesa delegati se organizuju u klubove delegata konstitutivnih naroda i delegata nacionalnih manjina i nacionalno neopredijeljenih.*
- e) *Kvorum za rad Doma naroda čini 17 delegata, s tim da je prisutno najmanje po 5 delegata iz reda svakog konstitutivnog naroda i 2 iz reda nacionalnih manjina i nacionalno neopredijeljenih, uključujući po jednu trećinu delegata sa teritorije oba entiteta.*
- f) *Odluke u Domu naroda se donose većinom glasova ukupnog broja delegata pod uslovom da za odluku glasa najmanje po jedna trećina od ukupnog broja delegata iz oba entiteta. Ukoliko ne bude postignuta potrebna većina, Dom naroda može formirati komisiju sastavljenu od delegata iz oba entiteta na paritetnoj osnovi koja će pokušati da pronađe kompromisno rješenje u roku od 5 dana. Ukoliko Dom naroda ne prihvati prijedlog komisije smatrat će se da odluka nije donesena.*
- g) *Ukoliko najmanje četiri delegata iz reda jednog konstitutivnog naroda u Domu naroda smatraju da se odlukom Skupštine Bosne i Hercegovine vrijeđa vitalni interes konstitutivnog naroda kojeg zastupaju, imaju pravo uložiti veto. U tom slučaju, Dom će formirati komisiju sastavljenu od po jednog delegata iz reda svakog konstitutivnog naroda, koja će nastojati da u roku od pet dana pronađe kompromisno rješenje. Ukoliko komisija ne pronađe kompromisno rješenje konsenzusom, ili ukoliko se za to rješenje ne izjasni većina prisutnih delegata iz reda svakog konstitutivnog naroda na sjednici Doma naroda, smatraće se da odluka nije usvojena.*
- h) *Ukoliko najmanje četiri delegata iz reda jednog konstitutivnog naroda stave veto na odluku Skupštine Bosne i Hercegovine zbog ugroženosti vitalnog nacionalnog interesa, a najmanje četiri delegata iz reda drugog konstitutivnog naroda se izričito izjavom izjasni protiv veta, Ustavni sud Bosne i Hercegovine će odlučivati o tome da li se sporna odluka odnosi na pitanje od vitalnog interesa konstitutivnog naroda. Ako većina sudija Ustavnog suda, koja uključuje dvoje sudija iz reda konstitutivnog naroda čiji delegati u Domu naroda su uložili veto, smatra da sporna odluka ne sadrži pitanje od vitalnog interesa konstitutivnog naroda, Dom naroda će donijeti odluku po redovnom postupku. U suprotnom, Dom naroda će donijeti odluku kako je propisano u tački g) ovog člana.*

3. Zajedničke odredbe

- (a) *Mandat poslanika i delegata traje 4 godine*
- (b) *Domovi su ravnopravni u odlučivanju. Sve odluke iz nadležnosti Skupštine Bosne i Hercegovine moraju biti usvojene u istovjetnom tekstu u oba doma.*
- (c) *Odluke Skupštine BiH stupaju na snagu osmog dana po objavljivanja u Službenom glasniku BiH, ukoliko zakonom drugačije nije određeno*
- (d) *Poslanici i delegati neće biti pozivani na krivičnu i građansku odgovornost za djela učinjena u vršenju svoje funkcije*

4. Nadležnosti

Skupština Bosne i Hercegovine:

- a) *Odlučuje o promjeni Ustava Bosne i Hercegovine*
- b) *Usvaja zakone, druge propise i opšte akte*
- c) *Usvaja budžet institucija Bosne i Hercegovine*

- d) *Odlučuje o ratifikaciji međunarodnih ugovora i sporazuma*
- e) *Usvaja sigurnosnu i odbrambenu strategiju Bosne i Hercegovine*
- f) *Bira Predsjednika i potpredsjednike Bosne i Hercegovine*
- g) *Imenuje Predsjednika i članove Savjeta ministara Bosne i Hercegovine i vrši kontrolu njihovog rada*
- h) *Bira sudije Ustavnog suda Bosne i Hercegovine*
- i) *Odlučuje o raspisivanju referenduma u skladu sa zakonom*
- j) *Vrši kontrolu rada obavještajno-bezbjednosnih službi*
- k) *Daje amnestiju za krivična djela u skladu sa zakonom*
- l) *Odlučuje o proglašavanju ratnog i vanrednog stanja*
- m) *Obavlja i druge poslove u skladu sa Ustavom i zakonom*

AMANDMAN IV. NA USTAV BOSNE I HERCEGOVINE

Član V Ustava Bosne i Hercegovine, mijenja se i glasi:

„Član V Predsjednik i potpredsjednici Bosne i Hercegovine

Funkciju šefa države vrši Predsjednik Bosne i Hercegovine, a u slučajevima utvrđenim ovim Ustavom Predsjednik i tri potpredsjednika zajedno. Predsjednik i potpredsjednici dolaze iz reda konstitutivnih naroda, nacionalnih manjina i nacionalno neopredijeljenih. Predsjednik i potpredsjednici ne mogu biti iz jednog entiteta.

1. Izbor Predsjednika i potpredsjednika Bosne i Hercegovine

- a) *Kandidati za Predsjednika i potpredsjednike se biraju iz reda poslanika Predstavničkog doma Skupštine Bosne i Hercegovine. Kandidate za Predsjednika i potpredsjednike može predložiti najmanje 10% poslanika. Poslanik može učestvovati u predlaganju samo jednog kandidata.*
- b) *Klubovi delegata u Domu naroda se većinom glasova svojih članova opredjeljuju se za jednog kandidata iz reda svog konstitutivnog naroda kao i iz reda nacionalnih manjina i nacionalno neopredijeljenih. Utvrđena lista od 4 (četiri) kandidata dostavlja se Predstavničkom domu na potvrđivanje. Ukoliko Predstavnički dom ne potvrdi listu izjašnjavat će se pojedinačno o svakom kandidatu sa liste. Ukoliko neko od kandidata ne dobije potrebnu većinu u Predstavničkom domu, odgovarajući klub delegata u Domu naroda će, po ranije utvrđenoj proceduri, predložiti drugog kandidata o kome će se Predstavnički dom izjašnjavati. Predsjednik i potpredsjednici će biti izabrani u roku od 15 (petnaest) dana po konstituisanju Skupštine Bosne i Hercegovine.*
- c) *Izabrani kandidati za Predsjednika i potpredsjednike se mijenjaju na funkciji Predsjednika svakih 12 mjeseci u skladu sa redoslijedom utvrđenim na listi za izbor. Redoslijed na listi se utvrđuje žrijebanjem u Domu naroda prilikom formiranja liste. Mandat Predsjednika i potpredsjednika traje 4 (četiri) godine. Isto lice može biti birano na funkciju Predsjednika najviše 2 (dva) puta.*

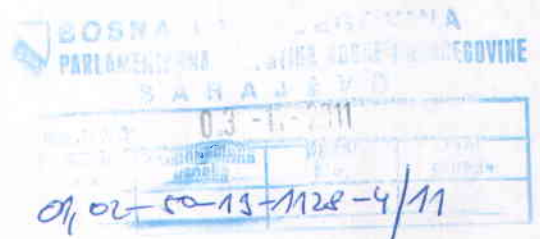
2. Nadležnosti Predsjednika i potpredsjednika

Predsjednik Bosne i Hercegovine:

- a) *Predstavlja Bosnu i Hercegovinu.*

- b) *Proglašava ukazom zakone usvojene u Skupštini Bosne i Hercegovine.*
- c) *Potpisuje međunarodne ugovore i sporazume.*
- d) *Imenuje diplomatske predstavnike Bosne i Hercegovine na prijedlog Savjeta ministara u skladu sa zakonom.*
- e) *Saziva i rukovodi sjednicama Vrhovnog savjeta sigurnosti i odbrane BiH*
- f) *imenuje vojne i vojno-diplomatske predstavnike Bosne i Hercegovine u diplomatsko-konzularnim predstavništvima Bosne i Hercegovine, međunarodnim organizacijama i institucijama*
- g) *donosi odluku o strukturi Oružanih snaga u skladu sa zakonom*
- h) *imenuje nosioce najviših vojnih dužnosti u skladu sa zakonom*
- i) *Akredituje i prima strane diplomatske predstavnike u skladu sa zakonom.*
- j) *Može zatražiti sazivanje sjednice Savjeta ministara ili bilo kog doma Skupštine Bosne i Hercegovine i učestvovati u njihovom radu.*
- k) *Daje pomilovanje u skladu sa zakonom.*“

Ustavni osnov za usvajanje Amandmana II, III i IV na Ustav Bosne i Hercegovine sadržan je u članu X, stav 1, Ustava Bosne i Hercegovine, koji glasi da „Ovaj Ustav može biti mijenjan i dopunjan odlukom Parlamentarne skupštine BiH, koja uključuje dvotrećinsku većinu prisutnih i koji su glasali u Predstavničkom domu.

Mostar, 01.11.2011.

PRIJEDLOG GRADANSKOG FRONTA OSTALIH-MOSTAR ZA RJEŠENJE KONSTITUTIVNE POZICIJE GRUPE GRAĐANA IZ REDA OSTALIH KROZ PROVOĐENJE PRESUDE EVROPSKOG SUDA ZA LJUDSKA PRAVA U STRAZBURU U PREDMETU SEJDIĆ-FINCI.

Poštovana Privremena zajednička komisija oba doma Parlamentarne skupštine BiH za provođenje presude Evropskog suda za ljudska prava u Strazburu u predmetu Sejdić-Finci.

Prije svega, dozvolite nam da vas podsjetimo da grupu građana koju nazivamo Ostali, u skladu sa duhom postojećeg bosanskohercegovačkog, Dejtonskog ustava, tvore svi građani BiH koji se nacionalno nisu izjasnili kao Bošnjaci, Srbi illi Hrvati, dakle svi oni nekonstitutivni građani naše zemlje, bilo da je riječ o pripadnicima nacionalnih manjina ili nacionalno neopredjeljenih državljana BiH.

U kontekstu dnevno-političkog momenta, kada je otvorena javna rasprava o implementiranju odluke Evropskog suda za ljudska prava iz Strazbura u slučaju Sejdić/Finci protiv Bosne i Hercegovine, Građanski Front Ostalih iz Mostara (GFO) odlučno negira princip zatečenog stanja i shodnih kvota kao regulatorskog mehanizma po kome tri većinske politike konstitutivnih naroda BiH namjeravaju anulirati 16 godina diskriminacije Ostalih i regulirati njihova ustavna prva i status. Prijedlozi amandmana na Annex 4 Daytonskog mirovnog sporazuma iznešeni od strane parlamentarnih stranaka pred Privremenom zajedničkom komisijom za provođenje pomenute odluke evidentno delegitimiraju suvereno pravo Ostalih da definiiraju korpus svojih kolektivnih prava i suoče konstitutivni Trolist sa četvrtim vitalnim interesom, definiranim ili ne. Izneseone prijedloge dakle smatramo fundamentalno vjernima duhu i slovu važećeg Ustava.

Po našem mišljenju, kolektivna prava Ostalih izviru iz suverenog principa meritokracije i građanskih svjetonazora i kao takva ne mogu biti delegirana u skladu sa postojećim ustavom čija je antinomičnost bjelodana eksplicitnim pozivanjem na jednakost (Članak 2, Stavak 4) i istovremenom brutalnom diskriminacijom u formalnoj političkoj zastupljenosti one biomase koju važeći Ustav naziva Ostalima. U BiH kontekstu princip bi meritokracije suštinski deložirao etno-političko mišljenje na nižerazrednu razinu i time uspostavio drugu nerazrešivu ustavnu torziju. Duh kolektivnih prava tako bi se konstituirao kao direktna negacija principa proporcionalne zastupljenost po etničkom ključu kojim se sprovodi većinsko-konstitutivno nasilje. Čak i kada bi se Ostali upisali u postojeći Ustav kao četvrti konstitutivni narod priznat na cijeloj teritoriji BiH, sa svim postojećim prerogativima konstitutivnosti – dakle sa mogućnošću blokiranja zakonodavne procedure pozivom na zaštitu vitalnih kolektivnih prava i korištenja prava veta na odluke Ustavnog suda – Ostali bi se pozivali na princip odbrane svog vitalnog interesa uvijek kada bi se princip etno-kvota koristio, na primjer u primjeni izbornih zakona ili rotacionim mehanizmima. A ako bi vitalni interesi bili suvereno definirani, onda bi blokiranje premeditirane kvotaške političke procedure bila ništa manje nego ustavna obaveza Ostalih.

Ova principijelna pat pozicija nije nerazrešiva za Ostale. Šesnaest godina političke obespravljenosti može se prekinuti unilateralnom odlukom konstitutivnih parlamentarnih stranaka kojom bi se Ostalima priznalo pravo da autoreferentno definiiraju svoja kolektivna prava i proglase konstitutivnost novog kolektivnog identiteta. Pozitivnim presedanom bi se novoj konstitutivnoj grupi obezbjedila suverena

eksteritorijalnost u školstvu, sudstvu, pravo na transnacionalnu i transregionalnu asocijativnost, kao i osnivanje tijela pri Ministarstvima Unutrašnjih Poslova oba bih. entiteta koji bi garantovali nepristrasnost ovih institucija u kontaktu sa građanima iz reda Ostalih

Toliko puta najavljivani i nikada sprovedeni popis stanovništva BiH ili ekskluzivni popis Ostalih nakon pozitivno diskriminisanog medijskog prostora, generirao bi procentualni udio Ostalih u ukupnom broju BiH stanovništva i odgovarajuće pravo na budžetske rashode. Podsjećamo da *a priori* činjeničnost brojčane inferiornosti Ostalih ostaje apsolutno neustvrđenom.

GFO priznaje parlamentarne stranke konstitutivnih naroda kao nedjeljivo legitimne promotere i regulatore većinskih političkih volja u BiH. Kao glavnim subjektima političkih procesa u BiH, međutim, koji već deceniju i pol pretpostavljaju neoboriv legitimitet diskriminatoriskom legalitetu, a onda pod prinudom međunarodne sudske presude, već dvije godine, neoboriv legalitet vlastitom diskriminatoriskom legitimitetu. Odričemo im pravo da zakucaju manjinski status Ostalih svevladajućim etno proporcionalnim principom, kukavičkim pozivanjem na realnosti i maskiranjem problema Ostalih nacionalnim manjinama.

Ostali imaju suvereno pravo osloboditi se ustavnog nasilja vladajućih anakronih i atavističkih BiH politika koje su monopolizirale cijelokupni društveni prostor slobodnog čovjeka.

Srdačno

Predsjednik Udruge Građanski front Ostalih: Osvit Seferović
Tajnik Udruge Građanski front Ostalih: Alen Penava

Association Alumni of the Centre for
Interdisciplinary Postgraduate Studies

Asocijacija Alumni Centra za
interdisciplinarne postdiplomske studije

BOSNA I HERCEGOVINA
PARLAMENTARNA SKUPŠTINA BOSNE I HERCEGOVINE
SARAJEVO

PRIMLIENO:	03-11-2011		
Organizaciona jedinica	Klasifikaciona oznaka	Broj	Broj priloga
0102-50-19-128-5/11			

Gospodin Šefik Džaferović
Predsjedavajući Privremene zajedničke komisije oba doma za sprovođenje presude Evropskog suda za ljudska prava u Strazburu u predmetu Sejdić i Finci protiv Bosne i Hercegovine

Predmet: Prijedlog amandmana na Ustav Bosne i Hercegovine Asocijacije Alumni Centra za Interdisciplinarne postdiplomske studije (ACIPS) po pitanju načina implementacije presude Evropskog suda za ljudska prava u Strazburu u predmetu Sejdić i Finci protiv Bosne i Hercegovine

Poštovani gospodine Džaferović,

Na osnovu poziva Privremene zajedničke komisije oba doma za sprovođenje presude Evropskog suda za ljudska prava u Strazburu u predmetu Sejdić i Finci protiv Bosne i Hercegovine nevladinim organizacijama u Bosni i Hercegovini za dostavljanje pismenih prijedloga za provođenje presude i prisustvo javnom saslušanju, šaljem Vam prijedlog ustavnih amandmana koje je pripremila Asocijacija Alumni Centra za interdisciplinarne postdiplomske studije Univerziteta u Sarajevu (ACIPS).

S poštovanjem,

Lajla Zaimović Kurtović
Predsjednica ACIPS-a

Sarajevo, 02.11.2011.

RAZLOZI ZA USVAJANJE AMANDMANA

Ustav Bosne i Hercegovine sadrži norme koje su diskriminatorne prema Ostalima ali i prema predstavnicima konstitutivnih naroda, zavisno od teritorije na kojoj žive. Time je on sam sebi proturječan, jer u članu II (tačke 1, 2 i 4) jamči ravnopravnost i zabranjuje diskriminaciju, te predviđa obavezu Bosne i Hercegovine da obezbijedi najviši međunarodni nivo zaštite ljudskih prava i sloboda, istovremeno dajući nadzakonsku snagu Evropskoj konvenciji o ljudskim pravima i osnovnim slobodama, dok istovremeno u članovima IV (tačka 1) i V (stav 1) oduzima pasivno biračko pravo Ostalima. Time se krše ljudska prava i slobode, a građani Bosne i Hercegovine, u zavisnosti od svoje nacionalne pripadnosti ili opredjeljenja, stavljaju u neravnopravan položaj. Ova činjenica po sebi obavezuje na usvajanje amandmana kojima će Ostali biti izjednačeni u pravima sa pripadnicima konstitutivnih naroda, posebno u pogledu ostvarivanja biračkog prava. Time bi Ustav Bosne i Hercegovine bio doveden u sklad sa Evropskom konvencijom o ljudskim pravima i osnovnim slobodama i Međunarodnim paktom o građanskim i političkim pravima, kao svojim integralnim dijelovima. Otklanjanje ove diskriminacije i priznavanje jednakosti svih državljana Bosne i Hercegovine u pravima i slobodama, u ovom slučaju političkim, doveli bi do priznavanja i praktične realizacije jedne civilizacijske tekovine – univerzalnosti ljudskih prava.

Dotadni razlog za usvajanje amandmana je presuda Sejdić-Finci kojom se utvrđuje da Ustav Bosne i Hercegovine sadrži diskriminatorne odredbe i da krši ljudska prava i slobode građana koji pripadaju Ostalima. Bosna i Hercegovina ima obavezu da otkloni diskriminaciju i sprovede ovu presudu, što ne može učiniti prije nego što izmijeni svoj ustav, jer se diskriminacija i kršenje ljudskih prava i sloboda nalaze u samom temelju ustavnog sistema – normativnom dijelu Ustava Bosne i Hercegovine.

Amandman I na Ustav Bosne i Hercegovine - Dom naroda

Član IV tačka 1. podtačke a) i b) se mijenjaju i glase:

„a) Dom naroda se sastoji od 32 delegata, od kojih Vijeće naroda Narodne skupštine Republike Srpske bira četiri Srbina, četiri Bošnjaka, četiri Hrvata i dva iz reda Ostalih; Doma naroda Parlamenta Federacije bira četiri Srbina, četiri Bošnjaka, četiri Hrvata i dva iz reda Ostalih, a Skupština Brčko distrikta BiH bira po jednog iz reda svakog konstitutivnog naroda i iz reda Ostalih.

b) Osamnaest članova Doma naroda sačinjava kvorum, pod uslovom da je prisutno najmanje pet srpskih, pet bošnjačkih, pet hrvatskih i tri delegata i reda Ostalih.“

Član IV tačka 3. podtačka b) mijenja se i glasi:

„b) Svaki Dom će većinom glasova usvojiti svoj poslovnik o radu i izabrati među svojim članovima jednog Srbina, jednog Bošnjaka, jednog Hrvata i jednog iz reda Ostalih za predsjedavajućeg i zamjenike predsjedavajućeg.“

Član IV tačka 3. podtačke e), f) i g) mijenjaju se i glase:

„e) Predložena odluka Parlamentarne skupštine može biti proglašena destruktivnom po vitalni interes bošnjačkog, hrvatskog ili srpskog naroda, odnosno po kolektivna prava Ostalih iz člana II/9. ovog Ustava, većinom glasova iz redova bošnjačkih, hrvatskih ili srpskih delegata, odnosno iz reda Ostalih, izabranih u skladu sa stavom 1, tačka (a). Za donošenje takve odluke bit će potrebna saglasnost Doma naroda, izglasana od strane većine bošnjačkih, većine hrvatskih, većine srpskih delegata i većine delegata iz reda Ostalih koji su prisutni i glasaju.

f) Kada većina bošnjačkih, hrvatskih ili srpskih delegata, odnosno delegata iz reda Ostalih, stavi primjedbu na pozivanje na tačku (e), predsjedavajući Doma naroda će odmah sazvati Zajedničku komisiju, koja se sastoji od sedam delegata, od kojih su po dva izabrana iz redova konstitutivnih naroda i jedan iz reda Ostalih, u cilju razrješenja tog pitanja. Ukoliko to Komisija ne uspije u roku od pet dana, predmet se upućuje Ustavnom sudu koji će po hitnom postupku preispitati proceduralnu ispravnost slučaja.

g) Dom naroda se može raspustiti odlukom Predsjednika ili samog Doma, pod uslovom da je odluka Doma o raspuštanju donijeta većinom koja uključuje natpolovičnu većinu delegata od ukupnog broja izabranih delegata.“

Obrazloženje za usvajanje ovog amandmana

Amandman I zadire u suštinu zabrane diskriminacije i jednakopravnosti svih konstitutivnih naroda i onih koji se tako ne osjećaju u pravnom poretku BiH. Trenutna ustavna odredba utvrđuje da jednu trećinu članova Doma naroda bira Narodna skupština RS-a, a dvije trećine Predstavnički dom Parlamenta FBiH sa unaprijed definiranom nacionalnom pripadnošću. Iako ne postoji autentično tumačenje ove odredbe, vjerovatno da je ustavotvorac, (ma ko on bio) pošao od zatečenog stanja, da na teritoriji RS-a žive pretežno predstavnici srpskog naroda, a da je FBiH, ekskluzivno hrvatsko-bošnjačka tvorevina. Međutim, ovakvo shvatanje je u velikoj mjeri korigirano odlukom Ustavnog suda BiH o konstitutivnosti naroda čime su izjednačena prava svakog konstitutivnog naroda na cijeloj teritoriji BiH uz izostavljanje definiranja i pozicije Ostalih. Zbog toga se čini sasvim logičnim da i jedan i drugi parlament, kroz tijela formirana nakon usvajanja ove odluke, odlučuju ravnopravno o izboru predstavnika konstitutivnih naroda i Ostalih u Domu naroda Parlamentarne skupštine BiH pri čemu bi oba tijela birala jednak broj predstavnika u ovo tijelo. Obrazloženje za ovakvo opredjeljenje leži i u činjenici da interesi pojedinih naroda i nacionalnih manjina sa različitih teritorija nisu identični, a da Dom naroda mora biti mjesto u kojem će se modelirati svi interesi svakog naroda. Pored ovoga, neophodno je, imajući u vidu poziciju Brčko distrikta BiH, u proces posrednih izbora za Dom naroda uključiti i Skupštinu Brčko distrikta kako bi se „pokrila“ teritorija cijele države u proces izbora u Dom naroda i time bili zastupljeni interesi svakog konstitutivnog naroda na teritoriji cijele države ali i predstavnika grupe Ostali.

Pored ovoga bi se povećao broj članova Doma naroda, uz ostavljanje istih nadležnosti koje taj Dom trenutno ima.

Konačno, radi ostvarenja pune ravnopravnosti Ostalih u procesu odlučivanja i zaštite kolektivnih prava iz Amandmana II, izjednačeno je učešće pripadnika Ostalih u ovome procesu sa mogućnošću zaustavljanja zakonodavne procedure ukoliko bi se ovaj klub pozvao na zaštitu, ne vitalnih nacionalnih interesa, već zaštite kolektivnih prava. Razlika između ova dva pojma nije suštinske već isključivo terminološke prirode jer se radi o istom korpusu prava kojima se koriste konstitutivni narodi – zaštita kolektivnih prava uz drugačije terminološko određenje jer nije moguće da Ostali imaju mogućnost pozivanja na vitalni nacionalni interes pošto se radi o, za pretpostaviti je,

pripadnicima različitih nacionalnih manjina ili onih koji se ne izjašnjavaju niti kao predstavnici konstitutivnih naroda niti kao predstavnici nacionalnih manjina, ali mogu definirati zajedničke interese kroz mehanizam zaštite kolektivnih prava što bi predstavljalo kohezivni faktor za približavanje različitih grupa. Bez mogućnosti da klub Ostalih participira na jednakim osnovama u procesu odlučivanja, uključujući i pravo veta do eventualne odluke Ustavnog suda BiH, ne bi se do kraja omogućila ravnopravna participacija ove grupe u vođenju države, a time niti u zaštiti njihovih prava, već bi praktično služili samo kao „dodatne ruke za glasanje“ u Domu naroda.

Važno je istaći da se ovim Amandmanom povećava i broj zamjenika predsjedavajućih Predstavničkog doma i Doma naroda u cilju ravnopravnog pristupa javnim funkcijama grupi Ostalih.

Amandman II na Ustav Bosne i Hercegovine – Predsjedništvo BiH

Naslov člana V koji glasi „Predsjedništvo“ se zamjenjuje rječju „Predsjednik“.

Član V stav 1. se briše.

Član V tačka 1., 2. i 3. se brišu i zamjenjuju novim tačkama 1., 2. i 3. koji glase:

„1. Predsjednik Bosne i Hercegovine bira se u Domu naroda, natpolovičnom većinom delegata prisutnih i koji glasaju.

2. Predsjednik može podnijeti ostavku ili biti smijenjen odlukom Doma naroda, na isti način na koji je izabran.

3. Ovlaštenja

Predsjednik je nadležan da:

- a) Predstavlja državu u inostranstvu;
- b) Najavljuje parlamentarne i druge izbore na državnom nivou;
- c) Dodjeljuje titule, ordenje, nagrade i odlikovanja u skladu sa zakonom BiH;
- d) Akreditira i prima ambasadore i izaslanike u skladu sa zakonom BiH;
- e) Daje pojedinačna pomilovanja i amnestije u skladu sa zakonom BiH;
- f) Može sazvati sjednice Vijeća ministara i Parlamentarne skupštine te predlagati i utvrđivati dnevni red ovih sastanaka;
- g) Može prisustvovati i govoriti na zasjedanjima Parlamentarne skupštine;
- h) Kada zakon BiH nalaže potrebu i u skladu sa njim, imenuje državne službenike;
- i) Imenuje kandidata za predsjednika Vijeća ministara;
- j) Raspušta Parlamentarnu skupštinu, nakon obavljenih konsultacija i uz odobrenje predsjednika Vijeća ministara i u skladu sa ovim Ustavom.“

U članu V tačka 4. podtačka b) mijenja se i glasi:

b) Najviše dvije trećine svih ministara mogu biti imenovani sa teritorije Federacije. Predsjedavajući će, također, imenovati tri zamjenika koji će biti iz različitih konstitutivnih naroda i reda Ostalih, koji će preuzeti dužnost nakon odobrenja Predstavničkog doma.

U članu V tačka 5. se briše, a u članu V tačka 4. iza podtačke c) se dodaje nova podtačka d) koja glasi:

„d) Vijeće ministara će vršiti funkciju civilnog zapovjednika oružanih snaga.“

b) Najviše dvije trećine svih ministara mogu biti imenovani sa teritorije Federacije. Predsjedavajući će, također, imenovati tri zamjenika koji će biti iz različitih konstitutivnih naroda i reda Ostalih, koji će preuzeti dužnost nakon odobrenja Predstavničkog doma.

U članu V tačka 5. se briše, a u članu V tačka 4. iza podtačke c) se dodaje nova podtačka d) koja glasi:

„d) Vijeće ministara će vršiti funkciju civilnog zapovjednika oružanih snaga.“

Obrazloženje za usvajanje ovog amandmana

Amandmanom II bi se preoblikovalo Predsjedništvo BiH u Predsjednika BiH kojega bi birao Dom naroda. Uz to se značajno mijenjaju nadležnosti Predsjednika BiH, a sve važne funkcije sadašnjeg Predsjedništva prenose se na Vijeće ministara, uključujući i komandu nad oružanim snagama što je značajan preduslov ispunjenja obaveza kako za EU integracije, tako i za NATO. Uz izmijenjene nadležnosti, koje se mogu nazvati i protokolarnim, a koje su vrlo slične nadležnostima iz Aprilskog i Butmirskog paketa, uz dodatnu redukciju tih nadležnosti, bi se postiglo da efikasno vođenje države ne bi bilo disperzirano između različitih državnih organa već objedinjeno kroz djelovanje Parlamentarne skupštine BiH i Vijeća ministara, odnosno zakonodavne i izvršne vlasti.

Ovaj amandman, kao što je to slučaj i sa predsjedavajućim oba doma Parlamentarne skupštine se uvodi i treći zamjenik Predsjedavajućeg vijeća ministara i time omogućava grupi Ostalih da participiraju u radu ovog važnog državnog organa.

- 11/r Presjedavnik priv. kadušije -
gosp. Jekferović -

DEKLARACIJA BH GRAĐANA I NEVLADINIH ORGANIZACIJA LOJALNIH REPUBLICI BH
By Ivana Ina Mostarac
POSLANICIMA PREDSTAVNIČKOG DOMA I DOMA NARODA PARLAMENTARNE
SKUPŠTINE BiH

DEKLARACIJA BiH GRAĐANA, NEVLADINIH ORGANIZACIJA I POLITIČKIH STRANAKA,
LOJALNIH REPUBLICI BiH

Mi, građani Republike Bosne i Hercegovine iz zemlje i dijaspore, uz podršku brojnih nevladinih organizacija i stranaka lojalnih našoj domovini, u povodu predstojećih rasprava o ustavnim promjenama, donosimo slijedeću: DEKLARACIJU

1. Zahtjevamo ukidanje Dejtonskog «Ustava» BiH, nametnutog ilegalnim sredstvima, agresijom, ucjenom i genocidom.
2. Zahtjevamo povratak na snagu suspendovanog građanskog Ustava Republike BiH iz 1992. godine, koji je jedini legalni i legitimni ustav naše domovine.
3. Saglasni smo da se odmah po povratku na snagu legalnog i legitimnog Ustava Republike BiH započne javna rasprava u Parlamentu Republike BiH o njegovoj dogradnji u skladu sa Evropskim standardima, pozetivnim međunarodnim konvencijama te poveljama organizacije Ujedinjenih nacija.
4. Predlažemo da se budući Ustav bazira na kontinuitetu građanskog Ustava Republike BiH sa mogućim promjenama, koje će unaprijediti mehanizme za zaštitu ljudskih prava, obezbjediti istinsku ravnopravnost svih naroda koji u njoj žive, efikasnu državu i ekonomski prosperitet.
5. Odlučno se protivimo bilo kakvoj legalizaciji etničkih podjela ostvarenih putem agresije na RBiH, etničkim čišćenjem, silovanjima, konc-logorima i genocidom. Svako zalaganje za legalizaciju ciljeva i rezultata agresije i genocida bit će sa naše strane smatrano kao nastavak agresije i genocida i shodno tome se obavezujemo da ćemo protiv takvih lica i organizacija pokrenuti sudski postupak u zemlji i u svijetu. Mi ne pristajemo da budemo građani drugog reda ni u jednom etničkom aparthejdu niti na milosti fašističkih politika ni na jednoj stopi Republike BiH.
6. Saglasni smo sa svim prijedlozima koji bi vodili efikasnoj decentralizaciji države, sa ekonomskim regijama u kojima ni jedan od postojećih naroda, koji žive u BiH nebi imao apsolutnu većinu. Time bi se spriječila blokada institucija Republike BiH i isto tako obezbjedila istinska ravnopravnost svih naroda, uz zadržavanje suvereniteta građana i građanskog tipa demokratije i pravne države. Time bi se isto tako stvorili stvarni preduslovi za održiv povratak svih prognanih, bez straha i bez ponižavanja i obezbjedio dostojan život sa dignitetom za sve građane Republike BiH.
7. U cilju stvaranja efikasne države i smanjenja troškova državne administracije mi zahtjevamo razumnu preraspodjelu nivoa vlasti između države, regija i opština. Mi smatramo da država treba da ima zakonodovnu, sudsku i izvršnu vlast, ekonomske regije sudsku i izvršnu, a opštine samo izvršnu vlast. Time bi se spriječilo postojanje ogromne državne administracije, te na stotine tzv. ministarstava, za čije postojanje ne posti nikakav razuman osnov.

BAHARJEVO

PRIMJENI	04.11.2011
Organizacija	
Indeks	01,02-50-19-1128-6/11
Redni broj	
Država	

OBRAZLOŽENJE

Mi tvrdimo da «Dejtonski Ustav» nije eksperiment, nego je kumulirani rezultat dogovornog umjesto pravnog odlučivanja o jednom pravnom problemu - nezakonitom ratu, odnosno agresiji. On je završni čin onoga što je veoma upućeni i nedobronamjerni lord David Owen nazvao "zbir dostignutih dogovora o podjeli Bosne".

Dejtonski sporazum bi kao dogovor bio i prihvatljiv da je to samo mirovni plan; Po ugovornom pravu. Bečka konvencija, kao referentna za internacionalne ugovore, isključuje mogućnost da atributi suverenosti budu predmet međudržavnih ugovora (član 46); ugovore donesene pod pritiskom smatra ništavnim (član 51 i 52), pa i one dobrovoljne ako su rezultat nelegitimne volje pregovarača ako su pregovarali o onome za što po vlastitom ustavu nemaju mandat (član 49).

Po ustavnom pravu. Tada važeći Ustav Republike BiH članovima 154 i 155 zabranjuje pregovaranje o Ustavu Republike izvan Parlamenta Republike, pogotovo u ratnom stanju.

"Dejtonom" je RS dobila priliku da je priznaju same njene žrtve -- u veoma složenom procesu izmjene kompletnog ustavno-pravnog sistema jedne članice UN putem dogovora. Dejtonski navodni parlamenti i po nastanku i po strukturi su rezultat mirovnog ugovora a ne institucije države u skladu sa teorijom države i prava. Međutim, prema mandatu datom u "Dejtonu", dovršen bi bio proces u kojem RS ima pravo veta nad BiH a BiH nema pravo veta nad RS;

POTPISNICI DEKLARACIJE:

Podrška Preživjelim Podrinje-Srebrenica

Sadija Ombašić, Predsjednik S.S.V.D.S - P.P.P.S

30000 potpisnika Grupe građana BH na socijalnoj mreži FACEBOOK: ZAHTJEV ZA VRAĆANJE USTAVA REPUBLIKE BiH

3500 potpisnika Peticije na Republikabih.net Ujedinjeno Kraljevstvo
Esad Jaganjac, Editor Republikabih.net, u ime potpisnika

Udruženje Majke Srebrenice i Podrinja, Sarajevo

Ibran Mustafić, Predsjednik UO Udruženja

Udruženje građana - Žene Srebrenice, Tuzla

Hajra Ćatić, Predsjednik Udruženja

Asocijacija Žrtava Genocida u Srebrenici, Srebrenica

Ćamil Duraković, Predsjednik Asocijacije

NVO BUDIMO AKTIVNI - NGO LETS BE ACTIVE

Ismet Kapetanović, Izvršni direktor

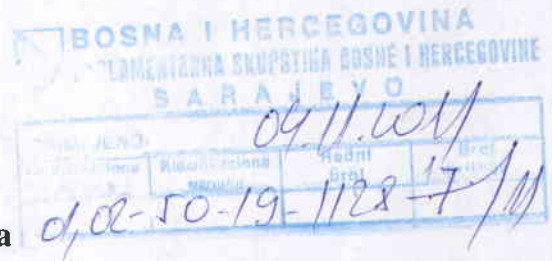
Ivana Mostarac, Predsjednik Udruženja- NVO" Dječiji Pokret za Mir, Ljubav,

Prijateljstvo" - Djeca Sarajeva www.djecasarajeva.ba
Potpisi ostalih nevladinih organizacija i građana, koji se slažu sa Deklaracijom.
Molimo da se pridružite!

Građani, nevladine organizacije, udruženja i političke stranke mogu dati podršku ovoj inicijativi tako što će se učlaniti u Grupu građana na socijalnoj mreži FACEBOOK na ovom linku: **ZAHTJEVAMO VRAĆANJE NA SNAGU LEGLANOG GRAĐANSKOG USTAVA REPUBLIKE BiH**
Republika BiH www.republikabih.net.....

Polazeći od pravosnažne presude Internacionalnog suda pravde (ICJ) od 26. februara 2007. godine u slučaju Bosna i Hercegovina protiv Srbije i Crne Gore, Mi, građani Bosne i Hercegovine, odlucni da se borimo protiv diskriminacije po bilo kojoj osnovi, za vladavinu prava i pravdu za zrtve agresije i genocida, poštivajući Konvenciju o sprečavanju i kažnjavanju zločina genocida, poštivajući Evropsku Povelju o lokalnoj samoupravi, poštivajući Povelju Ujedinjenih Nacija, odlucni da putem ove Deklaracije implementiramo pravosnažne presude Internacionalnog krivičnog suda za bivšu Jugoslaviju (ICTY) i pravosnažne presude Internacionalnog suda pravde (ICJ) od 26. februara 2007. godine u slučaju Bosna i Hercegovina protiv Srbije i Crne Gore, na dan 24. septembra 2010. godine, usvajamo

Deklaraciju o Republici Bosni i Hercegovini

Internationalni sud pravde je 26. februara 2007. godine svojom pravosnažnom presudom u slučaju Bosna i Hercegovina protiv Srbije i Crne Gore presudio: „**Da je Srbija prekršila obavezu da spriječi genocid na što je bila obavezna na osnovu Konvencije o sprečavanju i kažnjavanju zločina genocida, koji se odnosi na genocid počinjen u Srebrenici u julu 1995. godine.**” Sud je utvrdio da su genocid počinile vlasti i institucije „Republike Srpske”, posebno Vojska (VRS) i Policija (MUP) „Republike Srpske” i da je Srbija imala obavezu da spriječi genocid. Podnošenje tužbe za genocid 1993. godine prethodi svim naknadnim ustavnim i pravnim aranžmanima za državu Bosnu i Hercegovinu. Presuda Internacionalnog suda pravde je nadređena svim ustavnim aranžmanima koji se danas nude žrtvama agresije i genocida uključujući i Aneks IV Dejtonskog sporazuma.

Stoga, Mi, građani Bosne i Hercegovine, zrtve agresije i genocida, pozivajući se na pravosnažnu presudu Internacionalnog suda pravde i zakonito pravo na *RESTITUTIO IN INTEGRUM* (vraćanje u originalno stanje) utemeljeno na imperativnim normama Internacionalnog prava *JUS COGENS*, usvajamo Deklaraciju kojom proglašavamo da postujemo isključivo ustav Republike Bosne i Hercegovine i da ćemo se boriti za povrat institucija Republike Bosne i Hercegovine, onakvih kakve su bile prije agresije i genocida i proglašavamo nevažecim Dayton-ski ustav i institucije kreirane Dayton-skim ustavom.

Ustav Republike Bosne i Hercegovine je jedini pravni dokument na osnovu kojeg je priznata nezavisnost Bosne i Hercegovine. Ustav Republike Bosne i Hercegovine je ukinuo komunizam i obezbjedio održavanje slobodnih visepartijskih izbora u Bosni i Hercegovini u 1990. godini i obezbjedio je održavanje slobodnog referenduma za nezavisnot u 1992. godini. Pod ovim ustavom, Republika Bosna i Hercegovina je postala članica UN-a. Ustav Republike Bosne i Hercegovine obezbjedjuje da je svaki građanin suveren na cijeloj teritoriji Bosne i Hercegovine bez obzira na etnicku i vjersku pripadnost.

Član 154. Ustava Republike Bosne i Hercegovine: *“Neprikosnoveno je i neotuđivo pravo i dužnost građana, naroda Bosne i Hercegovine i pripadnika drugih naroda koji u njoj žive da štite i brane slobodu, nezavisnost, suverenitet, teritorijalni integritet i cjelokupnost i Ustavom utvrđeno uređenje Republike”.*

Član 155. Ustava Republike Bosne i Hercegovine: *“Niko nema pravo da prizna ili potpiše kapitulaciju, niti da prihvati ili prizna okupaciju Republike Bosne i Hercegovine ili pojedinog njenog dijela. Niko nema pravo da spriječi građane Republike Bosne i Hercegovine da se bore protiv neprijatelja koji je napao Republiku. Takvi akti su protuustavni i kažnjavaju se kao izdaja Republike. Izdaja Republike je najteži zločin prema narodu i kažnjava se kao teško krivično djelo”.*

Internacionalna zajednica je prihvatila volju građana Bosne i Hercegovine izraženu referendumom od 1. marta 1992. godine priznanjem Republike Bosne i Hercegovine kao suverene države.

Ostatak Jugoslavije (Srbija i Crna Gora) i Jugoslovenska narodna armija (JNA) pokrenuli su rat i izvršili agresiju u 1992. godini protiv Republike Bosne i Hercegovine sa ciljem stvaranja etnički čiste Velike Srbije što je dovelo do ubijanja, genocida i stradanja nevidjenog u Evropi poslije Drugog svjetskog rata. Pravosudnim Rezolucijama broj 752 i 757 od 1992. godine, Savjet bezbjednosti Ujedinjenih nacija je usvojio ekonomske sankcije i političku izolaciju Srbije i Crne Gore kao kaznu za agresiju na Republiku Bosnu i Hercegovinu.

U privremenim mjerama Internacionalnog suda pravde od 13. septembra 1993. godine, *“Sud je ubilježio da, od vremena Naredbe [Srbiji i Crnoj Gori] od 8. aprila 1993. godine, i pored više rezolucija Savjeta bezbjednosti Ujedinjenih nacija, “stanovništvo Bosne i Hercegovine je izloženo strasnom stradanju i gubitaku života koje sokira savjest covjecanstva i u flagrantnoj je suprotnosti sa zakonom morala”.*”

Nakon agresije i genocida, ustav Republike Bosne i Hercegovine je nelegalno (putem genocida) suspendovan i ilegalno zamjenjen Dayton-skim ustavom. Ne postoje pravne odredbe u internacionalnom pravu niti građanskom pravu koje se mogu koristiti kao osnova da se agresijom i genocidom promijeni ustav i politički sistem suverene države. Građanima Bosne i Hercegovine su oduzeta njihova prava agresijom i genocidom. Nasa je obaveza da državi Bosni i Hercegovini vratimo ustavni, pravni i teritorijalni status kakav je Bosna i Hercegovina imala prije agresije i genocida.

Cilj agresije i genocida protiv građana Republike Bosne i Hercegovine je bio stvaranje etnički čiste Velike Srbije na račun teritorije Republike Bosne i Hercegovine. Zakonitost i pravda u slučaju Bosne i Hercegovine će biti ostvareni samo nakon što će izvsiocima agresije i genocida biti oduzeto ono što su ostvarili kao svoj cilj. Na osnovu Internacionalnog prava i građanskog prava, sve što je steceno na ilegalan način ne može biti priznato kao legalno.

Dayton-ski sporazum potpisan u Parizu u decembru 1995. je nagradio agresiju i genocid sa prisilnom, ilegalnom i nepravednom podjelom Republike Bosne i Hercegovine na dva “entiteta”: “Federaciju Bosne i Hercegovine” i “Republiku Srpsku”, namećući nepravedan i samo-paralizirajući ustavni sistem koji je rezultirao neefekasnim strukturama vlasti.

Agresijom i genocidom je zrtva, država Republika Bosna i Hercegovina, prisiljena na Dayton-ski sporazum i Dayton-ski ustav. Na osnovu Konvencije o sprečavanju i kažnjavanju zločina genocida, nista ne može opravdati potčinjavanje građana Bosne i Hercegovine jurisdikciji ustavnog, pravnog i političkog uređenja Dayton-ske Bosne i Hercegovine.

Na osnovu Povelje UN-a, Ujedinjene Nacije su bile obavezne da zaštite svoju članicu, Republiku Bosnu i Hercegovinu, od agresije i genocida, a ne da nagrade izvsiocice agresije i genocida sa teritorijom države zrtve.

Dayton-ski ustav Bosne i Hercegovine (Aneks IV Dayton-skog sporazuma) je nametnut agresijom i genocidom, i nije prosao legalnu proceduru propisanu za usvajanje amandmana na Ustav Republike Bosne i Hercegovine. I zato mi nikada nećemo priznati Dayton-ski ustav niti bilo kakve izmjene tog ustava ili novi ustav koji bi mogao biti usvojen na institucijama Dayton-ske Bosne i Hercegovine.

Ako ne bude ukinut, Dayton-ski ustav može postati PRAVNI I POLITICKI PRESEDAN da ustav suverene države može biti promijenjen sa agresijom iz vana i gore od toga sa agresijom i genocidom. Dayton-ski ustav je rezultat agresije i genocida i graditi budućnost Bosne i Hercegovine na osnovu Dayton-skog ustava je isto što i podržavati genocid. Dayton-ski ustav je nastavak agresije i genocida protiv građana Bosne i Hercegovine drugim sredstvima.

Dayton-skim ustavom, vlast nad zrtvama agresije i genocida u Bosni i Hercegovini je nezakonito stavljena u ruke onih koji su izvršili genocid i onih koji su kolaborirali sa izvsiocima genocida. Građani države Bosne i Hercegovine imaju legalno pravo da ne prihvate sadašnju situaciju jer bi to podrazumijevalo da same zrtve agresije i genocida legalizuju agresiju i genocid.

Bilo kakav pritisak ili pokušaj navikavanja žrtve da prihvati stanje uspostavljeno genocidom je čin genocida.

Trenutno stanje u državi Bosni i Hercegovini nije ništa drugo, nego ilegalni nastavak onoga što je započeto sa agresijom u 1992. da se legalizuje agresija i genocid, koji su sada potvrđeni Odlukom Internacionalnog suda pravde.

Ova Deklaracija ponistava ilegalni Dayton-ski ustav Bosne i Hercegovine, koji kada ne bi bio ukinut mogao bi postati PRAVNI I POLITICKI PRESEDAN da se ustav suverene države može mijenjati sa stranom agresijom i gore od toga sa agresijom i genocidom.

Ovom Deklaracijom se proglašava da su oba entiteta "Federacija Bosne i Hercegovine" i "Republika Srpska" nelegalna i nelegitimna, jer su rezultat agresije, genocida i ilegalnog, nelegitimnog Dayton-skog ustava.

Sa ovom Deklaracijom, pozivaju se građani države Bosne i Hercegovine da se bore svim legalnim sredstvima da uspostave Republiku Bosnu i Hercegovinu, da nose zastave i da koriste simbole Republike Bosne i Hercegovine.

Bilo koja promjena u Ustavu može biti usvojena isključivo na osnovu procedure određene Ustavom Republike Bosne i Hercegovine i pravnih osnova nadređenih građanskom zakonodavstvu kao što su

Povelja UN-a i pridružene joj konvencije, ali nikada odlukom paralelnih, dogovornih, ratnih i ostalih *ad hoc* institucija i pojedinaca koje nemaju na to legalno pravo.

Sa ciljem ostvarivanja svojih prava, a na osnovu neospornih normi Internacionalnog prava (*JUS COGENS*), građani drzave Bosne i Hercegovine ne trebaju saglasnost institucija koje su osudjene za agresiju i genocide niti od drugih institucija ciji mandat potice na osnovu bilo kojeg sporazuma uključujući i Dayton-ski sporazum.

Mi stavljamo svoje potpise kao fizicki dokaz nase vjere u pravo naseg naroda da samostalno donosi odluke o svojoj buducnosti uzavajuci zakon i suverenitet slobodnog gradjanina.

Ibran Mustafic
Predsjednik Upravnog odbora Udruzenja gradjana "Majke Srebrenice i Podrinja"
Potocari - Srebrenica, Bosna i Hercegovina

Profesor Francis A. Boyle
Generlni Zastupnik Republike Bosne i Hercegovina sa punim ovlastenjima na
Internacionalnom sudu pravde (1993-1994)
Champaign, Illinois, SAD

Zineta Mujic
Presjednik Udruzenja gradjana "Majke Srebrenice i Podrinja"
Fojhاري - Srebrenica, Bosna i Hercegovina

Ivana Mostarac
Predsjednik "Djeciji Pokret Mira, Ljubavi i Prijateljstva"
Sarajevo, Bosna i Hercegovina

Fahrudin Alic
Bikodze - Lukavac, Bosna i Hercegovina

Almir Omerovic
Modrica, Bosna i Hercegovina

Vahid Sendijarevic
Nacionalni kongres Republike Bosne i Hercegovine
Tuzla, Bosna i Hercegovina

Muhamed Borogovac
Nacionalni kongres Republike Bosne i Hercegovine
Tuzla, Bosna i Hercegovina

Poštovane Dame i Gospodo,

Ja bih željela da ovaj problem riješimo na najbolji mogući način i da upotrijebimo nešto što je već ranije dokazano da je radilo odlično kada je bilo uposljeno u istoj situaciji...
Mi danas imamo problem zastupanja svih građana na svim nivoima vlasti...ako se samo pozovemo na član 220. Ustava R BiH i ako ga iskoristimo riješiti ćemo sve probleme koje nam je donijela presuda Sejdić-Finci.

Član 220. Ustava R BiH je ovako riješio tu stvar:

Član 220.

Članove Predsjedništva biraju građani neposredno, opštim i tajnim glasanjem, u skladu sa zakonom, Članovi Predsjedništva biraju se na četiri godine i mogu biti birani još jedan put uzastopno, Predsjedništvo kome je prestao mandat ostaje na dužnosti do izbora novog Predsjedništva Republike, Predsjedništvo sačinjava sedam članova, Predsjednika Predsjedništva bira Predsjedništvo iz reda svojih članova na jednu godinu i može biti biran još jedanput uzastopno na ovu funkciju, Izborni zakon je još regulisao da dvojica Bošnjaka sa najviše glasova predstavljaju Bošnjake, dvojica Srba predstavljaju Srbe, dvojica Hrvata predstavljaju Hrvate, a jedan od ostalih koji ima najviše glasova predstavlja ostale.

Dakle, mi se zalažemo da se predsjedništvo sastoji od 7 članova koji se biraju neposredno i bez diktata ko treba da bira Srbe, odnosno Hrvate odnosno Bošnjake odnosno Ostale, nego da se prepusti biračkom tijelu da izabere one za koje smatra da su najsposobniji da budu u Predsjedništvu...Tako će se izbjeći i sadašnja kolizija sa Evropskom Poveljom da Srbe mogu birati samo iz jednog entiteta zbog čega su oni Srbi koji žive u drugom entitetu oštećeni i negiraju im se prava zagarantovana Evropskom Poveljom, što znači da Srbi iz drugog entiteta dokle god imaju mjesto prebivališta u entitetu iz kojeg se nemogu nominirati Srbi nikada neće biti u mogućnosti da se bave politikom, a to je diskriminacija po Evropskoj Povelji, ista ona koju presuda Sejdić-Finci namjerava da ispravi i zbog čega smo se danas ovdje i okupili...Ista je situacija i u obrnutom smjeru...Bošnjak i Hrvat nikada nemogu biti birani iz entiteta koji bira Srbe kao političke predstavnike...oba slušaja su u teskoj koliziji sa Evropskom Poveljom o Ljudskim Pravima i Ličnim Slobodama i zato se mi zalažemo da se članovi Predsjedništva biraju neposredno, principom jedan čovjek jedan glas i da se Predsjedništvo sastoji od 7 članova. Višebrojnije Predsjedništvo je samo garant jače vladavine demokratije.

Još bih da dodam da je presuda iz Strazbura o kojoj danas raspravljamo samo dokaz kako toraške politike i razmišljanja zaostaju za svjetskom demokratijom. Ova presuda je poslana samo da se da na znanje šta nevalja u državi, a to je konstitutivnost i konstitutivna grupa. Svi vi Gospodo potpisujući Dejton pa i političke stranke koje su se obavezale da ce raditi po Dejtonu, svi ste se obavezali da će te implementirati Evropsku Povelju o Ljudskim Pravima koja je i u Preambuli Aneks 4 i koja jasno kaže da je kao takva iznad svih zakona u državi, pa i Aneks 4 koji je ustvari i dan danas Ustavni Akt države po kojem se svi danas vladamo, prisilno. Ako niste spremni implementirati ono na šta ste se svi potpisali i obavezali netrebamo danas ni raspravljati o presudi Sejdić-Finci i kako da se implementuje...ako nevidite da nam Evropa šalje signal da radimo protivno onome na šta smo se obavezali ni ta nam presuda neće pomoći jer SAMO POTPUNA IMPLEMENTACIJA EVROPSKE POVELJE O LJUDSKIM PRAVIMA I LIČNIM SLOBODAMA IMA SMISLA jer kao što rekoh svi Vi koji se bavite politikom i koji se vladate po današnjem

Ustavnom Aktu imate obavezu da ispoštujete Preambulu istog...

Da na pomenem, Evropska Povelja o Ljudskim Pravima ne poznaje Konstitutivnu Grupu, ne poznaje etnovjerske politike i ne poznaje segragaciju ljudi koja se danas dešava u cijeloj BiH...uposlimo ono što ste se obavezali pa će se i ova presuda sama implementirati sa usklađivanjem Ustavnog Akta i Evropske Povelje...

I na kraju, ako je nemoguće implementirati Evropsku Povelju i ispuniti obavezu svih Vas koji ste se kao političari obavezali da će te je implementirati i tako ukinuti segragaciju naroda po etničkim skupinama, ukinuti vlast etnovjerskog razmišljanja i politike istih, ako je sve to nemoguće, Dame I Gospodo, molim Vas da sada i ovdje proglasimo Dejton ne važećim i da ne lažemo više Evropu i svijet da ćemo ispuniti njihove zahtijeve, ukinimo Dejton jer je nefunkcionalan i vratimo naš Ustav R BiH i kroz njega implementirajmo ovu Evropsku Povelju i dozvolimo sebi da živimo kao Evropljani na evropskom tlu a ne kao ovce po torovima po balkanskim aršinima...

Pozdrav svima nama ovdje i pozdrav Domovini, Jednoj i Jedinoj R BiH...

BOSNA I HERCEGOVINA
TE TREBA!
PUNSKO PRAVO
POVRATAK USTAVA R BiH

BOSNA I HERCEGOVINA
TE TREBA!
DAS SVETI GUS ZA
POVRATAK USTAVA R BiH

ZAHTEJAMO
VRACANJE
LEGALNOG,
LEGITIMNOG
I GRAĐANSKOG
USTAVA
REPUBLIKE BiH

I HERCEGOVINA
BNA SKUPSTINA BOSNE I HERCEGOVINE
SARAJEVO

08.11.2011

Klasifikaciona oznaka	Redni broj	Broj priloga
01/02-50-19-1128	5/11	

AKCIJA..SAD ILI NIKAD !!--PETICIJA ZA POVRATAK LEGALNOG, LEGITIMNOG I GRAĐANSKOG USTAVA REPUBLIKE BOSNE !

Dragi BH GRAĐANI, MA GDJE BILI...!!! Skoncentrisite se na bilješku..., uradite sve što možete u svojoj sredini...u Udruženjima koje imate gore u svijetu..., ovdje u BOSNI i HERCEGOVINI...!!!! POKUŠAJTE POSLATI SPISKOVE

SA NASIM GRAĐANIMA, GDJE ĆE PORED IMENA IMATI BAR MAIL ADRESU...RADI KONTAKTA !!!!!

U IME NAŠE SLOBODE...MIRA I USTAVA NAŠE DOMOVINE...URADITE SVE PO OVOM PITANJU...!!!

TAKO ĆEMO DOKAZATI DA SE I MI MOŽEMO ORGANIZOVATI I BRANITI SVOJE OGNJIŠTE OD DUŠMANA I FAŠIZMA KOJI JE OKUPIRAO N+NAŠU DOMOVINU, SA SAMO JEDNIM CILJE : DA JE IBRIŠE SA LICA ZEMLJE...!!!!

RAZLOG: PA MRŽNJA PREMA DRUGOM,

RAZLIČITOM..POHLEPA.....SEGREGACIJA...I STRAH OD JEDNE ISTINE , A TO JE: NIKO, NIKADA NEĆE MOĆI UNIŠTITI OVO

...I BEZ NJE, NAJDRAŽE, NI NJIMA NEMA ŽIVOTA...!!!! POKRENITE POTPISIVANJE PETICIJE..ILI SE DOGOVORITE DA PROSLIJEDITE VAS POPIS , ODMAH NA MOJU ADRESU, ZATO STO U SARAJEVU KREĆEMO SA KONKRETNIM POTEZIMA I LOBIRANJEM U VE, OHR...I SAD , GDJE MAMO F. BOYLA...!!!! DO KONAČNE POBJEDE I SLOBODE NAŠE DOMOVINE, JEDNE I JEDINE RBiH...

Poštovani gosp Sorensen !

Nakon javljanja i razgovora sa Vasom sekretaricom, šaljem Vam našu dokumentaciju u vidu Zahtijeva,

Apela, Inicijative...itd...

Molim Vas, prelistajte sve ovo, i znajte da mi, bosansko hercegovački građani NE želimo da živimo kao stoka u

kojekakvim torovima, u kojima možemo samo pocrkati...!!!!

Dejtonska tvorevina, " rs" nastala na krvi i jaucima BOSANACA, NE može ostati Republika, iz više razloga:

1. Republika Srbija je osudjena da nije sprijecila Genocid, policija "rs" je osudjena za Genocid, kako i danas Republika Srbija može biti garant mira (DMS) kada je dokazano na sudu da nije ucetsvovala u uspostavi mira nego bas u kreaciji rata na balakanu.. i gdje je ubijeno, silovano, spaljeno više od 200 000 bh građana !!!!!
2. Po međunarodnom pravu, mirovni sporazum ne smije sadržavati Ustave država koje su subjekt mirovnog sporazuma...nametanje mirovnog sporazuma koji prihvata ratna osvajanja je pristajanje na fasizam koji je s time i dobio ono zbog čega je izašao iz svoga mraka...MI GRAĐANI RBiH NE ŽELIMO DA ŽIVIMO U ZEMLJI GDJE VLADA FAŠIZAM I GDJE

JE AGRESOR I NJEGOVA MONSTRUMSKA IDEJA NAGRAĐENA KROZ MEĐUNARODNU ZAJEDNICU...NEMOGUĆE JE POVJEROVATI DA CIJELA MEĐUNARODNA ZAJEDNICA KOJA STOJI IZA DEYTON PEACE ACCORD, ODOBRAVA OVE DVIJE SUPROTNOSTI MEĐUNARODNOG PRAVA...!!

FAŠIZAM nam je uništio i DEVETO koljeno, i to **NIJE** pošteno od velikih sila.....**MOJA /NAŠA BOSNA NIJE OVO ZASLUŽILA**..ni od koga...jer u njoj žive mnogi narodi, normalni građani koji **VOLE** ovu Zemlju.. djeca i mladi ljudi kojima je stalo do života i Mira!!

Zahtijevamo **HITAN** sastanak! sa Vama, dr. Inzkom i Američkim Ambasadorom , jer mi nemamo više vremena za gubljenje....Umiru nam pokoljenjastarci....penzioneri, invalidi, bebe....svi istom mjerom i jako brzo, ..a sve zbog toga sto smo nepunih 20 godina pod terorom i specijalnim ratom koje vodi Republika Srbija koja se zasniva na idejama čistog zla, najvećem na balkanu, a zove se Srpska Akademija Nauka i Umjetnosti i njen lider, Dobrica Ćosić... Dodik sprovodi njihovu genocidnu politiku jer mrzi svoju **Domovinu RBiH !!!**

Molim vas za pomoc i saradnju, da zajedno povratimo naš Ustav RBiH koji je i danas jedini legalan jer nikada nije zakonski zamjenjen kroz parlamentarnu skupštinu, samo je nametnut annex4 kao Ustavni akt i on je i danas to jos uvijek. Mi na Ustav RBiH imamo pravo jer je Ustav na osnovu kojeg je i naša RBiH primljena kao nezavisna država u članstvo ujedinjenih nacija. Ustav koji se počeo usaglašavati sa modernim tokovima demokratije, Ustav koji je omogućio prve demokratske izbore poslije napuštanja komunističkih postulata državnosti, Ustav koji je državnu imovinu pretvorio u društvenu i korporativnu, Ustav koji je smetao svima onima kojima i danas smeta nezavisnost naše Domovine. Taj naš Ustav se po povratu samo treba usaglasiti sa evropskom Poveljom o ljudskim pravima i usaglasiti i sa drugim modernim tokovima koji su uvedeni u demokratiju svijeta od momenta njegovog zamjenjivanja annex4 kao Ustavnim aktom...mi na naš Ustav imamo najviše prava jer je potisnut ratom i Genocidom a to je protivno međunarodnom pravu...

Ovo bi ujedno i bio dnevni red !!!! Iza ovog zahtjeva stoje svi normalni bh građani jer zele život dostojan čovjeka !!!!!

Unaprijed zahvalna !

Vaša Ivana Ina Mostarac Koordinatorica i Osnivač NVO " Dječiji Pokret za Mir, Ljubav , Prijateljstvo" - Djeca Sarajeva www.djecasarajeva.ba mob: 0038762/85 35 66

PETICIJA--ZA POVRAT USTAVA RBiH

Cijenjeni posjetioeci, imamo čast ovim putem vas obavijestiti da smo pripremili ovu web prezentaciju kao medij

putem kojeg građani RBiH kako oni u zemlji, tako i oni u inostranstvu, mogu da pristupe potpisivanju peticije --

ZA POVRATAK LEGALNOG, LEGITIMNOG I GRAĐANSKOG USTAVA REPUBLIKE BOSNE I HERCEGOVINE POSLANICIMA PREDSTAVNIČKOG DOMA I DOMA NARODA PARLAMENTARNE SKUPŠTINE BiH

Obavjestenje :

PETICIJA BH GRAĐJANA IDE DALJE !

OVAJ PUT VAM ŠALJEMO, JOŠ JEDNOM, U OVOM IZDANJU... !!!!

ZA SVAKI DRUGI POTEZ BH GRAĐJANA NIKO NE MOŽE GARANTOVATI...!!

NAMA , BOSANCIMA, JE , ZAISTA, DOSTA VAŠEG POLITIČKOG I DRSKOG IŽIVLJAVANJA NAD BH GRAĐJANIMA...!!

TRAŽIMO DA SE NAŠ ZAHTEJ RAZMOTRI, HITNO, I DA NAM ODGOVORITE TJ, DATE SVOJE MIŠLJENJE...

Ukoliko vam, svima u vrhu nase ponosne zemlje BOSNE, nesto nije jasno, obratite se nama, preko mail adrese : peticija@rb.ba ! , ili na djecijipokretzamir@gmail.com !! Također, od Predsjednika stranaka

ZAHTIJEVAMO da se ovo pitanje stave na dnevni red sjednica Parlamenta, Predsjedništva BiH..VLADE KANTONA,

OPCINA, SVIH...! kao i Reforma Ustava RBiH...ODMAH !!!!

BH GRAĐANI SA SVIH STRANA SVIJETA .!potpisi su u toku...!!!!!!

DEKLARACIJA BiH GRAĐANA, NEVLADINIH ORGANIZACIJA I POLITIČKIH STRANAKA, LOJALNIH REPUBLICI BiH !!!!!

Mi, građani Republike Bosne i Hercegovine iz zemlje i dijaspora, uz podršku brojnih nevladinih organizacija i stranaka lojalnih našoj domovini, u povodu predstojećih rasprava o ustavnim promjenama, donosimo slijedeću:

DEKLARACIJU

1. Zahtjevamo ukidanje Dejtonskog «Ustava» BiH, nametnutog ilegalnim sredstvima, agresijom, ucjenom i genocidom.

2. Zahtjevamo povratak na snagu suspendovanog građanskog Ustava Republike BiH iz 1992. godine, koji je jedini legalni i legitimni ustav naše domovine.

3. Saglasni smo da se odmah po povratku na snagu legalnog i legitimnog Ustava Republike BiH započne javna rasprava u Parlamentu Republike BiH o njevoj

dogradnji u skladu sa Evropskim standardima, međunarodnim konvencijama te poveljama organizacije Ujedinjenih nacija. 4. Predlažemo da se budući Ustav bazira na kontinuitetu građanskog Ustava Republike BiH sa mogućim promjenama,

koje će unaprijediti mehanizme za zaštitu ljudskih prava, obezbjediti istinsku ravnopravnost svih naroda koji u njoj žive, efikasnu državu i ekonomski prosperitet.

5. Odlučno se protivimo bilo kakvoj legalizaciji etničkih podjela ostvarenih putem agresije na RBiH, etničkim čišćenjem, silovanjima, konc-logorima i genocidom. Svako zalaganje za legalizaciju ciljeva i rezultata agresije i genocida bit će sa naše strane smatrano kao nastavak agresije i genocida i shodno tome se obavezujemo da ćemo protiv takvih lica i organizacija pokrenuti sudski postupak u zemlji i u svijetu. Mi ne pristajemo da budemo građani drugog reda ni u jednom etničkom aparthejdu niti na milosti fašističkih politika ni na jednoj stopi Republike BiH.

6. Saglasni smo sa svim prijedlozima koji bi vodili efikasnoj decentralizaciji države, sa ekonomskim regijama u kojima ni jedan od postojećih naroda, koji žive u BiH nebi imao apsolutnu većinu. Time bi se spriječila blokada institucija Republike BiH i isto tako obezbjedila istinska ravnopravnost svih naroda, uz zadržavanje suvereniteta građana i građanskog tipa demokratije i pravne države. Time bi se isto tako stvorili stvarni preduslovi za održiv povratak svih prognanih, bez straha i bez ponižavanja i obezbjedio dostojan život sa dignitetom za sve građane Republike BiH.

7. U cilju stvaranja efikasne države i smanjenja troškova državne administracije mi zahtjevamo razumnu preraspodjelu nivoa vlasti između države, regija i opština. Mi smatramo da država treba da ima zakonodovnu, sudsku i izvršnu vlast, ekonomske regije sudsku i izvršnu, a opštine samo izvršnu vlast. Time bi se spriječilo postojanje ogromne državne administracije, te na stotine tzv. ministarstava, za čije postojanje ne posti nikakav razuman osnov.

Potpišite peticiju!!!

Ime: Prezime: eMail:

Molimo Vas koristite ispravnu eMail adresu, jer nakon potpisa peticije ce te primiti mail da bi ste potvrdili vaš potpis >> Peticija box

Omogućite svojim potpisom, bolje sutra našoj i vašoj djeci u našoj jednoj i jedinoj Republici Bosni i Hercegovini

ZAHTJEVAMO VRACANJE LEGALNOG, LEGITIMNOG I GRADJANSKOG USTAVA REPUBLIKE BIH!

OVO JE NAŠ , JEDINI , PUT DO SLOBODE...DO KONAČNE POBJEDE NAD FAŠIZMOM I DIKTATUROM GENOCIDNI, DEJTONSKIH SILA....!!! SMRT FAŠIZMU....SLOBODA I RAZUM BH GRAĐANIMA- BOSANCIMA I RBiH !!!!

ZA: *www.izjedinstvo.ba*
Za

PRIMJENO: 09-11-2011			
Organizaciona jedinica	Amendmentska oznaka	Redni broj	Broj priloga

SVI U SKUPSTINU SA ZASTAVAMA REPUBLIKE BOSNE I HERCEGOVINE, ZLATNIM LJILJANIMA!!!!

POZIVAM SVE DRAGE PRIJATELJE I ONE KOJI VOLE OVU NAŠU DOMOVINU , R BiH , DA SUTRA DOĐU SA ZASTAVAMA A R BiH U ZGRADU PARLAMENTA U 9H, SALA BR.1.---sutra branimo NAS...SEBE I NAŠU BUDUĆNOST...!!!!!! NE AMANDMANIMA..I GENOCIDNIM TOROVIMA !!!!!!!

---SAD ili NIKAD ---- ♥♥♥ USTAV R BiH ♥♥♥---

2. SVI U SKUPSTINU SA ZASTAVAMA REPUBLIKE BOSNE I HERCEGOVINE, ZLATNIM LJILJANIMA

NACIONALNI KONGRES REPUBLIKE BOSNE I HERCEGOVINE

poziva sve patriote Republike BiH da dodju na sjednicu 4. novembra 2011 u 10:00 u Skupstinu Republike BiH i da ponesu svoju zastavu Republike BiH, Zlatne ljiljane.

To je nasa Skupstina, a zgradu Skupstine Republike BiH su sada bespravno uzurpirali daytonski izdajnici. Dodjimo u nasu Skupstinu i porucimo im da Republika Bosna i Hercegovina vec ima svoj gradjanaki Ustav koji nije diskriminisao nikoga. Po dole citiranom Clanu 220 Ustava R BiH i po Izbornom zakonu Republike BiH se bira 7 clanova Predsjednistva R BiH, tako sto svaki gradjanin bez obzira gdje se nalazio ima mogucnost dati svoj glas svakom od kandidata, bez obzira iz koje etnicke grupe i bez obzira iz koje geografske regije Republike BiH je kandidat. Dakle, clan Ustava R BiH o izboru Predsjednistva se uklapa u sve zahtjeve civilnog drustva o gradjanskim pravima, pa nema nikakve potrebe da ga mijenjamo. Po Izbornom zakonu i praksi ravnopravnosti u R BiH, dva kandidata iz svakog naroda koji dobiju najvise glasova predstavljaju svoj narod, a jedan ostale.

Svako rjesenje koje ce obezbijedjivati ljudska prava na nivou entiteta je u sustini nova podvala, jer ce time genocidni daytonski Ustav dobiti i muhur Evrope, te ce Republika

BiH potonuti u još težu situaciju, razbijaci R BiH će napraviti još jedan korak ka legalizaciji Daytonu.

Slijede članovi Ustava Republike BiH koji su primjenjivi u ovoj situaciji i poslije svakog od njih nase kratko obrazloženje:

Član 59.

Skupština društveno-političke zajednice može raspisati referendum radi prethodnog izjašnjavanja građana o pojedinim pitanjima iz njene nadležnosti, ili radi potvrđivanja zakona, propisa i drugih opštihakata. Odluka donesena na referendumu obavezna je.

OBRAZLOŽENJE: Skupština najveće društveno-političke zajednice u BiH, Republike BiH, je raspisala Referendum o nezavisnosti, on je održan 1. marta 1993. Predstavnici Republike BiH su dakle bili obavezni postovati volju naroda iskazanu referendumom i po ovom članu Ustava R BiH oni izricito nisu imali mandat da potpisu u Daytonu/Parizu osnivanje Republike srpske i Federacije. To čini njihove Daytonске/Pariske potpise potpuno nelegalnim i nelegitimnim. Sjetimo se mada su oni bili veoma vjisti manipulatori, ipak Skupština Republike BiH im nikada nije ratifikovala finalni Pariski potpis.

I mi građani Republike BiH, prema gornjem članu Ustava, imamo **OBAVEZU** da postujemo Referendum o nezavisnosti i da nikada ne priznamo genocidne kreacije "Republiku" srpsku i "Federaciju".

Član 66.

Grđjani su jednaki u pravima i dužnostima bez obzira na nacionalnost, rasu, pol, jezik, vjeroispovijest, politicko ili drugo uvjerenje, socijalno porijeklo, rodjenje, obrazovanje, društveni položaj ili drugo licno svojstvo.

Svi su pred zakonom jednaki.

OBRAZLOŽENJE: Po ovome članu jasno je da svaki građjanin iz okupiranog dijela R BiH (kojega zovu RS) Banja Luke, Bijeljine, Zvornika, Prijedora, Srebrenice, Visegrada itd. ima pravo da glasa npr. za Izetbegovica ili Komsica ako zeli, i svaki građjanin iz okupirane dijela R BiH (kojeg zovu "Federacija") ima pravo da glasa za npr. Radmanovica ako zeli. Daytonskim Ustavom su im ta prava oduzeta. Ne radi se ovdje samo o Finciju i Sejdicu. Radi se o neravnopravnosti Bosnjaka, Hrvata i svih ostalih građjana u "RS", a i o neravnopravnosti Srba i svih ostalih građjana u "Federaciji" kojima su uzurpirana njihova prava da glasaju za pojedine kandidate za predsjedništvo.

Poznato nam je da će daytonski politicari pokusati da ovu presudu rijese kozmetickom promjenom daytonskog Ustava tako sto će omoguciti samo Romima i Jevrejima da se kandiduju, a neće rijesiti sustinu problema, neravnopravnost svih građjana, zbog koje je u sustinu presuda u Srtrazburu donesena.

Clan 69.

Gradjanin ima pravo da podnosi predstavke i prijedloge tijelima i organima društveno-politickih zajednica i drugim nadležnim organima i organizacijama, da dobije odgovor na njih, kao i da preuzima politicke i druge inicijative od opšteg interesa. OBRAZLOZENJE: Po ovom clanu, svaki gradjanin ima pravo da dodje na sastanak u Skupstinu i da iznese svoj prijedlog i da taj prijedlog i diskusija budu uzeti u obzir. Dakle, ovaj clan vam garatnuje da vas moraju pustiti na tu sjednicu - i ponesite zastavu sa ljiljanima.

Clan 89.

Odbrana Republike je neprikosnoveno i neutudjivo pravo i najviša dužnost i cast svakog gradjanina.

OBRAZLOZENJE: Ovaj clan vam obezbjedjuje pravo da se borite za svoju domovinu, tj. ne moze vas niko zbog toga progoniti, tuziti, suditi itd.

Clan 220.

Clanove Predsjedništva biraju gradani neposredno, opštim i tajnim glasanjem, u skladu sa zakonom.

Clanovi Predsjedništva biraju se na cetiri godine i mogu biti birani još jedanput uzastopno.

Predsjedništvo kome je prestao mandat ostaje na dužnosti do izhora novog Predsjedništva Republike.

Predsjedništvo sacinjava sedam clanova.

OBRAZLOZENJE Clana 220:

Ovo je clan Ustava Republike BiH kojim se regulise Predsjednistvo. Ovaj clan uvazava etnicku slozneost Republike BiH, zato ima 7 clanova predsjednistva, i ovaj clan udovoljava svim zahtjevima povelje o ljudskim pravima.

Moguće je da ce neki smatrati da treba izmisliti neki jos savrseniji Clan ustava kojim se treba regulisati Predsjnistvo ili Predsjednik BiH, ali ovo je clan koji nam je otet agresijom i genocidom, a samo ono sto nam je bespravno oteto imamo pravo ZAHTIJEVATI da nam se vrati. Sve drugo bi bilo u sferi nasih ZELJA, te bi morali TRAZITI SAGLASNOST drugih, a jedino nelegalno oteti Ustav RBIH imamo pravo ZAHTIJEVATI jer nam je ukraden.

Zato zahtijevamo da nam se vrati Ustav Republike Bosne i Hercegovine koji nam je otet nezakonitim sredstvima, izdajom podmetnutih cetnicih agenata na celo R BiH, zatim agresijom i genocidom.

Podsjećamo i na neke članove Ustava Republike BiH koji regulisu odbranu Republike, koji nas dodatno naoružavaju pravom da branimo Republik BiH:

Clan 154.

Neprikosnoveno je i neotuđivo pravo i dužnost građana, naroda Bosne i Hercegovine i pripadnika drugih naroda koji u njoj žive da štite i brane slobodu, nezavisnost, suverenitet, teritorijalni integritet i cjelokupnost i Ustavom utvrđeno uređenje Republike:

Clan 155.

Niko nema pravo da prizna ili potpiše kapitulaciju, niti da prihvati ili prizna okupaciju Republike Bosne i Hercegovine ili pojedinog njenog dijela. Niko nema pravo da spriječi građane Republike Bosne i Hercegovine da se bore protiv neprijatelja koji je napao Republiku. Takvi akti su protivustavni i kažnjavaju se kao izdaja Republike.

Izdaja Republike Bosne i Hercegovine je najteži zločin prema narodu i kažnjava se kao teško krivično djelo.

Na kraju podsjetimo na Clan Ustava RBiH kojim se regulise PROMJENA USTAVA REPUBLIKE BOSNE I HERCEGOVINE, i iz kojeg vidimo da je Dayton/Pariz pariski ustav nezakonit jer potpisnici to nisu imali pravo uraditi a da ne pitaju narod i organe Republike BiH, kako je od njih zahtijevano prema donjoj proceduri.

Clan 268.

1. Prijedlog da se pristupi promjeni Ustava Republike Bosne i Hercegovine mogu podnijeti: svako vijeće Skupštine Republike, Predsjedništvo Republike, Vlada Republike i najmanje 30 poslanika u Skupštini.

O prijedlogu da se pristupi promjeni Ustava Republike Bosne i Hercegovine odlučuje Skupština na zajedničkoj sjednici Skupštine.

2. Nacrt akta o promjeni Ustava utvrđuje Skupština na zajedničkoj sjednici Skupštine.

Nacrt akta o promjeni Ustava Skupština stavlja na javnu raspravu.

3. Nakon provedene javne rasprave o nacrtu akta o promjeni Ustava, Komisija za ustavna pitanja Skupštine utvrđuje prijedlog akta o promjeni Ustava.

O prijedlogu akta odlucuje Skupština na zajednickoj sjednici Skupštine. Promjena Ustava usvojena je ako za nju glasa dvije trecine od ukupnog broja poslanika svakog vijeca Skupštine.

Mirki Vej Ovo je izgleda Glasnik koji jos nije distribuiran!

@Ivana: HVALAAAAAAAAAAAAAAAAAAAAAAAAAAAAAA, IDEMO BOSNO I HERCEGOVINO.....MALI KORAK ZA VELIKU , LJUDSKU BOSNU I BUDUĆNOST....♥

NE AMANDMANIMA NA USTAV RBiH...!! USTAV RBiH...ZAUVIJEK !

BOSNA I HERCEGOVINA
PARLAMENTARNA SKUPŠTINA BOSNE I HERCEGOVINE
S A R A J E V O

PRIMLJENO: 15. 11. 2011

Organizaciona jedinica	Klasifikacioni oznaka	Opis	Broj priloga
01.02-10-19-1128-10/11			

ZAHTJEVAMO VRACANJE LEGALNOG, LEGITIMNOG I GRADJANSKOG
USTAVA REPUBLIKE BIH

Otvorena grupa — gradjanskiustav@groups.facebook.com

- [43.796 Members](#)
- [853 Photos](#)
- [95 Docs](#)

**DEKLARACIJA BH GRADJANA I NEVLADINI
ORGANIZACIJA LOJALNIH REPUBLICI BH**

By [Mirki Vej](#), [Djevojka Mostar](#) and [3 others](#) in [ZAHTJEVAMO VRACANJE
LEGALNOG, LEGITIMNOG I GRADJANSKOG USTAVA REPUBLIKE BIH](#) · [Edit
Doc](#) · [Izbrisi](#)

**POSLANICIMA PREDSTAVNIČKOG DOMA I DOMA NARODA
PARLAMENTARNE SKUPŠTINE BIH**

**DEKLARACIJA BIH GRAĐANA, NEVLADINI
ORGANIZACIJA I
POLITIČKIH STRANAKA, LOJALNIH REPUBLICI BIH**

Mi, građani Republike Bosne i Hercegovine iz zemlje i dijaspore, uz podršku brojnih nevladinih organizacija i stranaka lojalnih našoj domovini, u povodu predstojećih rasprava o ustavnim promjenama, donosimo slijedeću:

DEKLARACIJU

- 1. Zahtjevamo ukidanje Dejtonskog «Ustava» BiH, nametnutog ilegalnim sredstvima, agresijom, ucjenom i genocidom.**
- 2. Zahtjevamo povratak na snagu suspendovanog građanskog Ustava Republike BiH iz 1992. godine, koji je jedini legalni i legitimni ustav naše domovine.**
- 3. Saglasni smo da se odmah po povratku na snagu legalnog i legitimnog Ustava Republike BiH započne javna rasprava u Parlamentu Republike BiH o njegovoj dogradnji u skladu sa Evropskim standardima, pozitivnim međunarodnim konvencijama te poveljama organizacije Ujedinjenih nacija.**
- 4. Predlažemo da se budući Ustav bazira na kontinuitetu građanskog Ustava Republike BiH sa mogućim promjenama, koje će unaprijediti mehanizme za zaštitu ljudskih prava, obezbjediti istinsku ravnopravnost svih naroda koji u njoj žive, efikasnu državu i ekonomski prosperitet.**
- 5. Odlučno se protivimo bilo kakvoj legalizaciji etničkih podjela ostvarenih putem agresije na RBiH, etničkim čišćenjem, silovanjima, konc-logorima i genocidom. Svako zalaganje za legalizaciju ciljeva i rezultata agresije i genocida bit će sa naše strane smatrano kao nastavak agresije i genocida i shodno tome se obavezujemo da ćemo protiv takvih lica i organizacija pokrenuti sudski postupak u zemlji i u svijetu. Mi ne pristajemo da budemo građani drugog reda ni u jednom etničkom aparthejdu niti na milosti fašističkih politika ni na jednoj stopi Republike BiH.**
- 6. Saglasni smo sa svim prijedlozima koji bi vodili efikasnoj decentralizaciji države, sa ekonomskim regijama u kojima ni jedan od postojećih naroda, koji žive u BiH nebi imao apsolutnu većinu. Time bi se spriječila blokada institucija Republike BiH i isto tako obezbjedila istinska ravnopravnost svih naroda, uz zadržavanje suvereniteta građana i građanskog tipa demokratije i pravne države. Time bi se isto tako stvorili stvarni preduslovi za održiv povratak svih prognanih, bez straha i bez ponižavanja i obezbjedio dostojan život sa dignitetom za sve građane Republike BiH.**
- 7. U cilju stvaranja efikasne države i smanjenja troškova državne administracije mi zahtjevamo razumnu preraspodjelu nivoa vlasti između države, regija i opština. Mi smatramo da država treba da ima zakonodovnu, sudsku i izvršnu vlast, ekonomske regije sudsku i izvršnu, a opštine samo izvršnu vlast. Time bi se spriječilo postojanje ogromne državne administracije, te na stotine tzv. ministarstava, za čije postojanje ne postoji nikakav razuman osnov.**

OBRAZLOŽENJE

Mi tvrdimo da «Dejtonski Ustav» nije eksperiment, nego je kumulirani rezultat dogovornog umjesto pravnog odlučivanja o jednom pravnom problemu - nezakonitom

ratu, odnosno agresiji. On je završni čin onoga što je veoma upućeni i nedobronamjerni lord David Owen nazvao "zbir dostignutih dogovora o podjeli Bosne". Kao takav, bio je zamišljen kao početak procesa nestanka Republike BiH na jedini mogući prihvatljiv i bezbolan način za internacionalni pravni sistem: način kojim sama žrtva agresije, rata i genocida -- građani Republike BiH kao subjekt prava -- u toku desetak godina sami dobrovoljno prihvate ciljeve i rezultate rata i genocida, te ih ozakone (legaliziraju). Naravno, to se nije moglo ostvariti u pravnom domenu, koji razlikuje krivca i žrtvu, nego u domenu dogovora -- u kojem se automatski krivac i žrtva pravno izjednačavaju, odnosno u kojem žrtva samim pristajanjem na dogovor amnestira krivca.

Dejtonski sporazum bi kao dogovor bio i prihvatljiv da je to samo mirovni plan; ali je potpuno neprihvatljiv i ništavan sa aspekta Internacionalnog prava, Internacionalnog ugovornog prava i ustavnog prava Republike BiH -- zato što sadrži «Ustav» (Aneks 4). To što u sebi sadrži Ustav BiH, čini ga potpuno ilegalnim po sva tri pravna osnova:

Po internacionalnom pravu. Preambula Povelje UN isključuje mogućnost interveniranja u ustavna pitanja zemalja članica. Povelja kaže da ništa ne može opravdati miješanje izvana u unutarnji ustavni sistem države članice UN. Zabrana se odnosi i na samu Organizaciju Ujedinjenih Nacija, a kamo li na famozne velike sile i kontakt grupe iz retorike branitelja Dejtonske suspenzije R BiH u korist RS.

Po ugovornom pravu. Bečka konvencija, kao referentna za internacionalne ugovore, isključuje mogućnost da atributi suverenosti budu predmet međudržavnih ugovora (član 46); ugovore donesene pod pritiskom smatra ništavnim (član 51 i 52), pa i one dobrovoljne ako su rezultat nelegitimne volje pregovarača ako su pregovarali o onome za što po vlastitom ustavu nemaju mandat (član 49).

Po ustavnom pravu. Tada važeći Ustav Republike BiH članovima 154 i 155 zabranjuje pregovaranje o Ustavu Republike izvan Parlamenta Republike, pogotovo u ratnom stanju.

Čak i predlagači i donosioci neustavnih zakona tokom ratne 1994., u vrijeme kada navodno omogućavaju Washingtonski sporazum u martu mjesecu, nisu imali niti snage niti hrabrosti da uklone ova dva člana kao viša pravna načela po kojima su i ti njihovi Washingtonski takozvani ustavni zakoni zapravo neustavni. Kao opravdanje za ove zakone koji omogućavaju Washingtonski sporazum, korištena je potreba zaustavljanja rata HVO i Armije R BiH. Pored toga što Washingtonski sporazum formira Federaciju Bošnjaka i Hrvata na dijelu teritorije BiH u trenutku potpunog vojnog sloma HVO, on ima još jednu nimalo lagodnu namjeru i posljedicu. Njime se najveći problem legalnog formiranja Republike Srpske na teritoriji Republike BiH (zbog atributa genocida i agresije), rješava "legalnim" odcjepljenjem iz R BiH samih žrtava -- Bošnjaka i Hrvata u tzv. Federaciju, a ujedno ostavlja RS za naknadni dogovor umjesto za pravno rješenje. Tako je pravna "gotovina" pretvorena u političku "veresiju" putem odustajanja od pravnog u korist dogovornog pristupa.

Postepeno kumuliranje podjele R BiH, u Dejtonu je samo dovršeno identičnom obmanom da je "Dejton dobar jer je zaustavio rat" -- u trenutku kada je "Dejton" doista zaustavio

jedinu legalnu vojsku, Armiju RBiH, dok je u Bosanskoj Krajini oslobađala po jedan grad dnevno. Izuzetno bolni po branioce i žrtve predratnih dogovora o podjeli BiH su i prateći argumenti za "Dejton" kao "najbolje od svih loših rješenja", "polu-punoj čaši" i slični. Naime, legalni predstavnici (nosioci vlasti i pregovarači) Republike BiH, legalni su samo dok je važeći Ustav Republike BiH, za njih niti najbolje niti najgore -- nego isključivo i jedino rješenje za državu BiH. Samo otvaranje za diskusiju Ustava kao imperativne norme, predstavlja ilegalni čin ukidanja istog; jer imperativne norme pravno prestaju postojati čim se diskutiraju. Ovu tragičnu istinu iz prošlosti potrebno je sada iskoristiti u odnosu prema "Dejtonskom Ustavu" -- posebno jer za razliku od Ustava RBiH, dejtonski tzv. Ustav nema pravni osnov za diskontinuitet Republike BiH i ne može biti pravni osnov za potrebu navodne suglasnost RS u bilo kojoj shemi u BiH.

Na svu sreću, iz razloga suprotstavljanja "Dejtona" trima pravnim sistemima proizlazi zašto u Dejtonu RBiH nije ukinuta nego samo suspendirana -- a zatim ostavljena građanima RBiH da je u "Dejtonskom procesu" sami ukinu, i to prihvaćanjem "Dejtona" odn. njegovog dovodenja do kraja. Pod "dovođenjem Dejtona do kraja" javno se ciljalo na navodnu reintegraciju BiH pomoću zajedničkih umjesto jedinstvenih institucija (famoznih "krovnih zakona") i povratka izbjeglica na osnovu ljudskih prava, a da se pri tome ne dovodi u pitanje legitimitet postojanja RS. Ovaj "humanitarni pristup" zasnivao se na ideji da žrtve protjerivanja iz RS istu priznaju prihvaćajući humanitarna prava umjesto mnogo pravno snažnijih prava državljana RBiH.

"Dejtonom" je RS dobila priliku da je priznaju same njene žrtve -- u veoma složenom procesu izmjene kompletnog ustavno-pravnog sistema jedne članice UN putem dogovora. Dejtonski navodni parlamenti i po nastanku i po strukturi su rezultat mirovnog ugovora a ne institucije države u skladu sa teorijom države i prava. Međutim, prema mandatu datom u "Dejtonu", dovršen bi bio proces u kojem RS ima pravo veta nad BiH a BiH nema pravo veta nad RS; i to pristankom samih građana na zamjenu jedinstvenih institucija RBiH zajedničkim institucijama tzv. BiH, pristankom na agencije, uprave i direkcije umjesto državnih ministarstava. Tvorcima Dejtona bi proglasili stvarni kraj RBiH odnosno nastanak RS i Federacije, jer bi subjekti prava, građani BiH, dobrovoljno prihvatili ono što su pregovarači u Dejtonu skicirali. Obične bi svjedoke građani BiH proglasili garantima, a vlastitu volju da na tu podvalu pristanu -- proglasili bi "voljom svijeta"; dok u isto vrijeme od javnosti BiH do kraja skrivaju stvarni "svijet" tj. pravni domen u kojem RBiH postoji dok sve njene jedinstvene institucije sami građani RBiH ne ukinu odn. zamjene tzv. zajedničkim i krovim.

Ustav Republike BiH jedino je rješenje na kojega je država BiH imala i ima pravo koje joj niko ne može oduzeti; a posebno ne genocidom. ZAVNOBiH, koji se dogodio prije AVNOJ-a, pravni je osnov državnog kontinuiteta i suvereniteta Republike BiH; a istovremeno i objašnjenje zašto se država BiH ne može federalizirati ili dijeliti na način kako se podijelila ili raspala SFR Jugoslavija. Naime, pravni osnov Republike Srpske je ugovor nezakonit po osnovu sva tri prava ovdje navedena; a i dodatno po osnovu činjenice da je ICJ (Internacionalni Sud Pravde) presudio da su institucije RS (VRS) počinile genocid na tlu Republike BiH.

Gledano u opisanom kontekstu, traženje novih rješenja za BiH mimo onih na koje ima izvorno pravo, je odustajanje od izvornog prava. Pogotovo je fatalan stav da se novi ustav mora praviti u i zasnivati na dejtonskim institucijama, odn. pregovarati u institucijama dejtonskog sistema i "dograđivati na Dejton" nekim "dogovorom domaćih snaga bez miješanja iz vana" i slično tomu. Time se priznaje i daje čak i ono što niti u Dejtonu nije priznato i dato Republici Srpskoj i agresoru: prestanak pravnog kontinuiteta Republike BiH od 25. novembra 1943. u korist pravnog kontinuiteta RS od datuma pariškog potpisa na Dejtonski ugovor.

Poseban problem je što bi pristanak na "Dejton" odn. "Dejtonski ustav", značio presedan i ozakonjenje toga da se u BiH i budući ustavi mogu praviti ratom i genocidom. Sama ta činjenica je dovoljna da "Dejton" ne može biti branjen kao mirovni sporazum. Ona je dovoljna i za argument da se negiranje "Dejtona" ne može interpretirati kao "pozivanje na rat" -- jer je sam "Dejton" odn. ozakonjenje "Dejtona" u suštini ozakonjenje i rata i genocida.

DEJTONSKA DILEMA: PRAVNI KONTINUITET R BiH ILI PRAVNI KONTINUITET RS

Pravo u smislu pravne zaštite na internacionalnom nivou djeluje ("postoji") samo ako se traži -- i to na proceduralno ispravan način u institucijama prava; ono ne djeluje ("ne postoji") ako se pravni pristup, institucije i argumenti prava -- zamjene dogovornim. Institucije prava su poznate institucije UN; sa Svjetskim sudom (ICJ) kao najjačom institucijom prava, potpuno neovisnom upravo na insistiranje takozvanih velikih sila. Taj pravno-institucionalni domen određen je dokumentima kao što je Povelja UN i Povelji pridružene konvencije koje ukupno čine sistem koji postoji i funkcioniра. Taj sistem ne funkcioniра odnosno počnu da funkcioniраju famozne velike sile, lobiji pa i primjena sile i zavjere, samo u određenim okolnostima kada subjekt prava -- suverena država članica UN -- dobrovoljno i u legalnoj proceduri od strane legitimnih predstavnika odustane od primjene prava u korist primjene dogovora; tj. umjesto insistiranja na suđenju krivcu prihvati da se pravno sa krivcem izjednači. U tom trenutku institucije Internacionalnog prava i sve upućene vlade prepoznaju da ta zemlja odustaje od Poglavlja 7 Povelje UN, u kojem je, na primjer, agresija na članicu UN, Republiku BiH, povlačila pravnu obavezu zaštite Ustava i teritorije -- u korist Poglavlja 6, po kojem se problemi ne definiraju i ne tretiraju pravno nego se rješavaju dogovorom tj. izjednačavanjem krivca i žrtve.

Republika BiH je na internacionalnom nivou priznata 1992. godine ne zato što neko "voli Bosnu". Priznata je snagom prava; a dokaz da ta snaga postoji je u činjenici da su je priznali i tradicionalni saveznici projekta velike Srbije: Francuska, Britanija, Rusija, Grčka. R BiH su priznale zemlje cijele EU i UN. To je zato jer postoji pravni prostor koji sve ove zemlje i organizacije nikada ne dovode u pitanje zbog vlastitih interesa i vlastite zaštite -- koji je njima važniji od naklonosti ili nenaklonosti prema nekoj drugoj zemlji. U tom pravnom (nikako političkom ili lobističkom) prostoru, priznavanje raspada SFR Jugoslavije je bio pravni imperativ jer se radilo o legalnoj disoluciji a ne ilegalnoj

separaciji republika slobodno udruženih i zato slobodno razdruženih. Dovođenje Dejtona do kraja, ali i neobračunavanje sa Dejtonom do kraja, dovelo bi do toga da Dejton prekine zadnji legalni pravni AVNOJ-evski kontinuitet RBiH i uspostavi Dejtonski ugovor i datum kao pravni osnov BiH! Tada bi Republika Srpska bila priznata kao jedan od osnivača te nove BiH, koja se zatim legalno može raspasti po Dodikovom receptu po kojem se legalno raspala i SFR Jugoslavija.

REFERENDUM U RS I PRAVO NARODA NA SAMOOPREDJELJENJE

Države su nadnarodne kategorije i definiraju se Poveljom Ujedinjenih Nacija -- gdje su nacije skupine naroda a ne narodi zajednice nacija. Naime Ujedinjene Nacije imaju do dvjesto članica a (nepostojeći) "ujedinjeni narodi" bi članica imali najmanje tri hiljade. Ova razlika nije samo terminološka, nego je to pitanje izbora između autokefalno-pravoslavnog stava o narodu kao naciji ili univerzalnog stava u Povelji UN o naciji kao državljanstvu -- naciji ne kao narodu nego kao zajednici svih naroda u državi. Paralelno sa time, Ujedinjene Nacije (a ne "ujedinjeni narodi") su formalno pravno okruženje države BiH koja je, kao i druge članice UN, nadnarodna kategorija -- te stoga isključuje mogućnost da jedan, dva ili tri naroda ukinu državu ili osnuju državu u državi.

Najviši izraz državotvornosti kojeg priznaje ustavno pravo su ustavni narodi tj. narodi koji se navode u Ustavu. Konstitutivnost naroda je iznad toga; uvedena je u BiH sa namjerom da se omogući podjela BiH na principima na kojima jeste zakonski utemeljeno na primjer teritorijaliziranje duhovnosti u autokefalnom pravoslavlju i IZ BiH (nažalost), a nezakonito po autoritetima katoličke crkve, ali nije niti u duhu niti u slovu Povelje UN. Konstitutivnost na cijeloj teritoriji BiH uvedena poslije rata, je pokušaj da se postigne to da građani BiH ovaj princip ipak prihvate u globalu i nastave vlastito sudjelovanje u procesu entitetske podjele BiH -- jer je ostao netaknut dejtonski princip da je opći interes kao vrhovni državni interes ostao na nivou "srpskog" entiteta, čime se on potvrđuje i dokazuje kao država unutar koje i samo u interesu koje se ljudska prava mogu ostvarivati. Dokaz za prihvatanje pravoslavnog principa narodne (etničke) države umjesto univerzalnog principa UN države kao nadnarodne (nad-etničke) kategorije, je u neprekidnom insistiranju na pristanku RS na ustavnim promjenama -- premda se pravo RS na sudjelovanje i uslovljavanje ustavnih rješenja može jednostavno osporavati činjenicom da je RS osuđena od strane Svjetskog suda kao strana koja je počinila genocid te joj se kao takvoj ne može dati pravo da kao pravni subjekat raspravlja o budućem ustavnom uređenju Republike BiH.

Država je definirana Ustavom, granicama i teritorijima na kojoj se taj Ustav primjenjuje na način jedinstva podjele vlasti na zakonodavnu, sudsku i izvršnu. Svaka namjera da se zajednica takvih cjelina -- koje imaju vlastiti Ustav i jedinstvo podjele ove tri vlasti -- proglasi državom, je bježanje od istine o dejtonskoj BiH. Često se ova činjenica negira stavom da je u Dejtonu BiH sačuvala vanjski suverenitet a žrtvovala unutarnji -- što je

floskula jer je suverenitet po definiciji nedjeljiv; odnosno, ako se podjeli na spoljni i unutarnji, žrtvovan je čitav suverenitet jer mu je oduzet jedan od tri glavna atributa: **nedjeljivost**.

Dejtonske institucije u koje se delegira volja entiteta nisu institucije države. Agencije, uprave i direkcije koje preuzimaju nadležnosti ministarstava, institucija monetarne i fiskalne politike sa nivoa države a zadržavaju ih na nivou entiteta, nisu institucije države nego institucije unije država -- kakve mogu imati i imaju, na primjer, Francuska, Njemačka i druge države koje se mogu udruživat ali zbog toga i razdruživat kroz institucije EU. Proglašavati "napretkom" izgradnju institucija koje legaliziraju diskontinuitet BiH kroz udruživanje entiteta i stvaranje pravnog osnova za razdruživanje, je doista političko djelovanje u korist osnovnog cilja agresije zbog kojeg je i genocid počinjen: diskontinuitet jedinstvene državnosti BiH u korist novog kontinuiteta zajedničke BiH koja bi svoj početak slavila kao dan prestanka rata ili dan Dejtona kao dan kada se de jure desila ustavna kapitulacija BiH.

Institucije države se definiraju osnivačem i budžetom, a ne načinom na koji se plaća njihovo "grijanje" (kao u slučaju muzeja i drugih institucija kulture). U institucijama kao što je UIO, jedinstveni računi su po karakteru samo prelazni računi prema kvotama za pojedine entitete. Sredstva na prelaznim računima ne čine aktivni ni preduzeća ni države, i još su jedna potvrda nepostojanja suvereniteta (u konkretnom slučaju fiskalnog). Ovaj primjer je spomenut kao tipičan zbog naglašenog korištenja u retorici o "napretku u reintegraciji BiH" po dejtonskoj formuli. Međutim, ovo se odnosi na sve institucije; pogotovo one koje su sada u diskusiji povodom inicijativa EU o napuštanju "Dejtona" i formiranja BiH po principima teorije države i prava.

DEJTONSKA I NOVA, EVROPSKA, POLITIKA "SVIJETA" PREMA BiH

Dejton je ipak propao, ne doista zato što nije "doveden do kraja", nego zato što je njegov temelj nezakonit i zato što su njegovi ciljevi lažni. Svi oni u BiH, Evropi i SAD koji ga nastavljaju oživljavati amandmanima i dogradnjama, rade veoma težak posao – jer su se zavjerali protiv prava Republike BiH na kontinuitet i opstanak ali i protiv prava uopće. Za razliku od svih evropskih ZVANIČNIH institucija, branitelji "Dejtona" i RS moraju slati šifrovane poruke "kako je RS Dejtonom garantirana, te zbog toga ne može nestati" i tajne kovertne liderima BiH stranaka (sa kojima organiziraju i tajne sjedjeljke). Upravo zato što je Dejtonom garantirana, RS može nestati kao i sam Dejton. Inozemni branitelji Dejtona imaju mnogo teži posao u obrani RS i Dejtona, jer moraju skrivati svoje aktivnosti i od vlastitih institucija (posebno pravnih) i od svoje javnosti -- da bi legalizaciju Dejtona prodali kao "izmjenu, amandiranje Dejtona". I sve to moraju raditi kroz nezvanične institucije, nevladine organizacije. Oni osnivaju ili angažiraju famozne "institute za mir" i sve to guraju preko potrošivih, sluganskih političara. Dakle, njihov posao je danas mnogo teži nego onih koji jednostavno i javno mogu suprotstaviti "Dejton" Evropskom ustavu, Internacionalnom pravu, konvencijama i Povelji UN, te jasno kazati istinu putem upotrebe termina koji je u našoj javnosti prošao skoro nezapažen a znači direktno

vraćanje BiH iz područja dogovora u područje prava. To je termin NEFUNKCIONIRAJUĆI USTAV za Dejtonski ustav (Aneks 4 Dejtonskog ugovora). Izraz nefunkcionirajući u izvještaju Venecijanske komisije i svim kasnijim izvještajima zvaničnih institucija poziva ustvari na povratak slučaja BiH iz Poglavlja 6 (uslovno dogovornog) u Poglavlje 7 (pravno obvezujućeg).

U takvim uslovima zagovaranje "dogovora domaćih snaga" i promjene ustava kroz "institucije sistema", znači držanje BiH u Dejtonskom okovu u kojem RS ima pravo veta bez obzira što je sam Dejtonski okvir upravo razlog za stavljanje Dejtona ad acta od strane zvaničnog svijeta.

Nakon izjašnjavanja svih zvaničnih evropskih institucija, Venecijanske komisije kao referentne institucije, Vijeća Evrope, Parlamenta Evrope i Kongresa SAD, u prah je pretvoren pokušaj odbrane Dejtona pod vodstvom nevladinog lobija oko nevladine organizacije «Instituta za mir» iz Washington D.C.-a i ambasadora Ujedinjenog Kraljevstva i Sjedinjenih država, koji su, priključujući se nevladinom sektoru, pokušali obaviti prljav posao metodom Ričarda Holbruka – bez posljedica za vladin sektor vlastitih zemalja. Američki ambasador Meklhejni je inicijativom za legalizaciju "Dejtona" kroz prihvatanje amandmana na Dejtonski Aneks 4 (Ustav), radio tajno, jer je radio u suprotnosti sa samom Rezolucijom 400 Kongresa svojih vlastitih Sjedinjenih Američkih Država.

Sada kada je BiH ponovo vraćena u pravni prostor (domen), neophodno je u diskusiji kako sa nekakvim Dodicima tako i sa predstavnicima EU koji u BiH traže sugovornika za prevazilaženje dejtonske zamke, koristiti argumente suvereniteta i kontinuiteta državnosti BiH koji su u dugim dejtonskim noćima namjerno zaboravljeni.

ATRIBUTI SUVERENITETA: NEDJELJIV, NEPRENOSIV, NEUPITAN

Suverenitet je **nedjeljiv**. To znači da nije mogao u "Dejtonu" biti sačuvan spoljni a žrtvovan "samo" unutarnji suverenitet stvaranjem RS unutar BiH. Ova obmana izazivala je neprekidnu nemoć da bh. javnost i politika prizna stanje u kojem RS ima pravo veta nad dejtonskom BiH a BiH nema pravo veta nad RS.

Suverenitet je **neprenosiv**. To znači da nije legalan Ustav koji donosi neko osim legalnog Parlamenta Republike BiH kao vlasnika nosioca suvereniteta – lojalnih građana Republike BiH. Ovaj atribut suvereniteta isključuje tzv. paralelne odnose entiteta sa susjednim državama i čini ništavnim dejtonski potpis predsjednika susjednih država, SR Jugoslavije i Republike Hrvatske; a i ulogu Sjedinjenih država kao svjedoka (koje su domaći potpisnici unaprijedili u garanta pa čak i potpisnika Dejtona, što je drska laž).

Suverenitet je **neupitan**. To znači da se izvan institucija suvereniteta i Ustava Republike BiH mogao pregovarati samo prekid vatre, razmjena zarobljenika i slično -- ali nikako i bitan atribut suvereniteta kao što je Ustav Republike. **Prema tome, Dejtonski Ustav je po predmetu nezakonit.**

Ova tri atributa suvereniteta uz imperativnu normu Internacionalnog prava o pravu na kontinuitet ustavnosti i ustavnih procedura i nepriznavanju rezultata diskontinuiteta (ratom, pučem, nelegitimnim i nelegalnim ugovorima kakav je dejtonski), omogućavaju legitiman poziv na ukidanje suspenzije Republike BiH i primjenu statusa quo ante: zadnjeg legalnog stanja u državi BiH tj. Ustava prije agresije pa i prije ustavnih zakona donošenih u toku agresije radi parafiranja rezultata nelegitimnih pregovora. Naime, dokaza o "Dejtonu" kao procesu diskontinuiteta državnosti članice UN, Republike BiH, ima dovoljno u praksi i u samom tekstu navodnog Dejtonskog ustava (Aneksa 4), da je ispostavljanje takvih zahtjeva od bilo kojeg subjekta prava u BiH legitimno. Ti elementi (zabranjenog) diskontinuiteta državnosti su svugdje tamo gdje se Dejtonski ugovor osim mirovnom bavi i ustavnom problematikom.

Bez obzira na prethodni pristanak na primjenu dogovora umjesto primjene prava, koji je izvršen od strane jednog člana Predsjedništva RBiH, svjetski pravni sistem se zaštitio od nelegitimne volje čak i predstavnika nosilaca suvereniteta, građana, te se po referentnim konvencijama za takve ugovore, ništavnim smatraju ugovori koji su rezultat nelegitimne volje. Nelegitima volja počinje onda kada predstavnik sudjeluje u pregovorima koji za predmet imaju nešto što je u tada važećem Ustavu zabranjeno -- a to je, kao i u gotovo svim ustavima, pregovaranje o Ustavu izvan ustavom predviđene procedure. U tada važećem Ustavu Republike BiH je članovima 155 i 154 takva mogućnost pregovaranja o ustavu Republike bila zabranjena. Internacionalno pravo odn. Povelja UN, radi svoje zaštite i zaštite cijelog sistema legaliteta i legitimiteta UN, već u Preambuli Povelje UN isključuje mogućnost da čak bilo šta u samoj Povelji može opravdati miješanje čak i organizacije UN u ovaj proceduralno ustavni integritet zemlje članice.

ZAKLJUČAK

Prema svemu navedenom o ilegalnosti Dejtonskog Ustava (Aneksa 4), i navedeni atributi suvereniteta Republike BiH sačuvani u Dejtonu (silom Internacionalnog prava a ne voljom pregovarača) kao temelj Internacionalnog prava, jasno govore da:

- Usprkos „Dejtonu“ pravno (ustavno) postoji samo Republika BiH, a Republika Srpska postoji samo kao dio mirovnog ugovora i to ilegalnog.
- Obzirom da je ICJ (Internacionalni Sud Pravde) donio presudu da su institucije RS odgovorne za genocid na tlu Republike BiH i kao takva bila je predmet suđenja, jer je njeno stvaranje uključivalo etničko čišćenje i genocid kao metod, po Konvenciji koja zabranjuje ne samo genocid nego i rezultate genocida, RS se smatra ilegalnom.
- Zbog toga se strana koja je osuđena na Sudu ne treba pitati za pravni sistem države, za kršenje kojeg agresijom i genocidom joj se sudilo i presudilo.

- Nije problem šta o budućem Ustavu BiH misli Dodik Milorad i sve stranke u privremenom entitetu BiH, nego šta o budućnosti BiH i njenom Ustavu misle stvarni subjekti prava, a to su samo lojalni građani države, tj. građani Republike BiH koji je žele.

- Umjesto pregovora i fraza o Ustavu koji će "svi" prihvatiti (što stavlja "Dejton" na stol kao pravni osnov i pregovora i veta RS nad BiH), predstavnici na pregovorima se moraju vratiti iz dogovornog u pravni prostor u kojemu postoji kontinuitet Republike BiH a ne postoji niti "Dejtonski Ustav" niti RS, pogotovo ne kao Dodikov "pravni osnov".

- Nakon objave presude Svjetskog suda (ICJ - 26.02.2007) o agresiji i genocidu, gdje su institucije RS proglašene odgovornim za genocid, svaki poslanik i svaki parlament, pa i onaj Dejtonski, trebao je zatražiti primjenu odluke Suda, a to je brisanje rezultata genocida – i "Dejtonskog Ustava" i Republike Srpske.

- Umjesto amandmana na dejtonskim osnovama (konsenzus sa RS), imperativ opstanka države BiH je povratak na snagu legalnog Ustava Republike BiH sa mogućom dogradnjom, koja će obezbjediti evropske standarde i mehanizme za istinsku ravnopravnost svih građana i naroda koji u njoj žive. Umjesto na dejtonskim principima, svi "amandmani" trebaju biti na principima Povelje UN, Evropskog ustava i Ustava RBiH od kojih niti jedan ne poznaje etnički ili entitetski princip podjele vlasti.

- Prihvatanje bilo kakvih amandmana na Dejtonski Ustav, bi značilo i prihvatanje onoga na šta se amandmani daju, tj. samog Dejtonskog Ustava. To bi ujedno značilo i amnestiju RS od strane same žrtve genocida, što niko u ime žrtve nema pravo učiniti.

12. Novembar, 2011.

POTPISNICI DEKLARACIJE:

**43718 potpisnika Grupe građana BH na socijalnoj mreži FACEBOOK:
"ZAHTJEVMO VRAĆANJE LEGALNOG, LEGITIMNOG I GRAĐANSKOG
USTAVA REPUBLIKE BiH".**

<http://www.facebook.com/groups/gradjanskiustav/doc/226050227413944/>

**Osnivač Grupe i administratori u ime članova. 2056 potpisnika Peticije na
Republikabih.net Ujedinjeno Kraljevstvo**

Esad Jaganjac, Editor Republikabih.net, u ime potpisnika

S.S.V.D.S - P.P.P.S, Soutien aux Survivants de la Vallée de Drina-Srebrenica, Pariz

Podrška Preživjelim Podrinje-Srebrenica

Sadija Ombašić, Predsjednik S.S.V.D.S - P.P.P.S

NVO "Dječiji pokret za mir – Djeca Sarajevo

Ivana Mostarac, Predsjednica www.djecasarajeva.ba

Udruženje Majke Srebrenice i Podrinja, Sarajevo

Ibran Mustafić, Predsjednik UO Udruženja

Udruženje građana - Žene Srebrenice, Tuzla

Hajra Ćatić, Predsjednik Udruženja

Asocijacija Žrtava Genocida u Srebrenici, Srebrenica

Ćamil Duraković, Predsjednik Asocijacije

NVO BUDIMO AKTIVNI - NGO LETS BE ACTIVE

Ismet Kapetanović, Izvršni direktor

**Hrvatsko
Narodno
Vijeće BiH**

Sarajevo

Hamdije Kreševljakovića 3

71000 Sarajevo –BiH

tel./ fax 00387-33-220-765; hrv.sa@bih.net.ba

04/1, 02/1 - 50-17

OSNA I HERCEGOVINE
PARLAMENTARNA SKUPŠTINA
SARAJEVO

PRIMLJENO: 17. 11. 2011

Organizaciona jedinica	Klasifikaciona oznaka	Broj
01/1, 02/1 - 50-19-1128/11		

Broj: 03-11-15-11/2011

Ustavno-pravnoj komisiji Parlamenta BiH

Hrvatsko narodno vijeće Bosne i Hercegovine (HNVBiH) je od početka bilo protiv nepravdnog uređenja države Bosne i Hercegovine prema Daytonskom mirovnom sporazumu, posebno protiv podjele zemlje na dva entiteta, i predlagalo kantonalno uređenje na cijelom teritoriju države (usp. Deklaracija Sabora Hrvata BiH, Sarajevo / 6. 02. 1994). Više puta je također pokretalo inicijativu za pravednije unutarnje uređenje BiH promjenom ustava BiH, samo i zajedno s drugim nevladinim udrugama SGV PR i VKBI. Time se željelo ispraviti nedostatke koje u sebi ima ustav kao anex 4 Daytonskog sporazuma, te omogućiti bržu integraciju BiH u Evropsku Uniju.

Naime, iako nam je uvodni tekst ustava prihvatljiv s njegovim idejnim stavovima (vidi dolje tekst prolegomena Ustava), neprihvatljivo je ono što nakon toga u tom ustavu slijedi:

- nepravda o entitetskoj podjeli BiH, te stav o nadležnosti države BiH nad entitetima i kantonima (usp. Čl. I, 1-7);
- neravnopravnost i diskriminaciju ljudi i naroda na cijelom teritoriju BiH, što onemogućuje posebno povratak izbjeglicama i raseljenim osobama (usp. Čl. II, 1-8).

Imajući u vidu gornje stavove, HNVBiH predlaže danas da se odmah prihvati odluka Evropskog suda iz Strasbourga o tužbi Sejdić – Finci radi ostvarenja ravnopravnosti nacionalnih manjina i svih građana, ne samo konstitutivnih naroda, u državi BiH.

S ovim prijedlogom HNVBiH traži da se odrede sankcije za sve one koji ne prihvaćaju rješenje navedenog suda, to jest: sankcionirati kao nelegalno i nelegitimno sudjelovanje na izborima i drugim demokratskim procesima u BiH! Na taj način se jedino može vršiti izgradnja pravne i demokratske države BiH.

Slučaj Sejdić – Finci bi trebao potaknuti također pitanja shvaćanja političkih pojmova i njihove primjene u političkom životu BiH, kao što su: konstitutivnost, legalnost i legitimnost u izbornom zakonu i ustavu BiH. Kako, naime, mogu sudjelovati u političkom životu zemlje političke stranke i ljudi, koji ne prihvaćaju državu i traže treći entitet radi daljnje dezintegracije države!/? Zašto i za čiji interes radi CIK prihvaćajući legalnost i legitimnost političkih stranaka i njihovih kandidata samo zbrajanjem broja

glasača za njih na izborima, bez obzira na njihov protuustavni secesionistički i iredentistički politički stav ili potvrđena kriminalna djelovanja!?

HNVBiH prilaze i svoj slijedeći stav o ustavnom uređenju BiH: Ustav BiH treba graditi pravnu i demokratsku državu kao evropsku BiH, koja osigurava život, dom, rad, vlasništvo, te rješava individualne i socijalne probleme od mladih do starih žitelja zemlje, bez obzira na njihovu nacionalnu, kulturnu i vjersku raznolikost, kako je izraženo jasno već u Deklaraciji prvoga Sabora Hrvata BiH u Sarajevu, 6. 02. 1994. To znači izgradnju države na temelju pravde, bez koje ona postaje „razbojnička družina“ (Augustin), u kojoj se potiče kriminal, te je prije ili kasnije osuđena na propast.

U tom smislu, HNVBiH je sada odlučno protiv federalizacije kao tro-entitetske podjele BiH na nacionalističkoj osnovi, kako predlažu sada poznati nam političari daljnje razgradnje i uništenja BiH. Stvaranjem trećeg entiteta za Hrvate u BiH: a) legalizira se već izvedeno moralno i politički nedopustivo etničko čišćenje Hrvata u RS, b) provodi se novo takvo etničko čišćenje Hrvata, Bošnjaka i Srba iz onih entiteta BiH koji bi pripadali drugim narodima. te c) priprema nestanak Hrvata iz novoformiranog hrvatskog entiteta novim tzv. „humanim preseljavanjem“ u Hrvatsku ili diljem svijeta. Formiranjem toga entiteta u raznim dijelovima BiH takozvanim diskontinuitetom teritorija samo je još jedno lažno obećanje bez ikakvog stvarnog pokrića, ako nije opet političko lukavstvo manipuliranja narodom. To bi bilo, zapravo, ponovno provođenje podjele, opasnost nemira i novih ratnih sukoba koji bi vodili uništenju ljudi, naroda i države BiH. Daytonski sporazum, pak, ne znači samo prestanak rata nego i izgradnja BiH s evropskim profilom pravne države kao jedinstva u raznovrsnosti političkog, nacionalnog, kulturnog i vjerskog uređenja.

Radi potvrde suverenosti R BiH kao pravne države, HNVBiH predlaže također da se u ustavu odredi pravna nadređenost države na području svih drugih mogućih unutarnjih podjela, te da joj se radi toga povrati riječ *Republika* i država naziva *Republika BiH!*

Novo regionalno uređenje društva i države

Nakon gornje opservacije i navedenih stavova, očito je da nam na temelju pravde treba ustavno drugačija pravna i demokratska organizacija društva i države, koja se najvjernije izražava pojmom *regionalizacije države*. Mi smo uvjereni da regionalizacija ili kantonizacija cijele BiH, a ne samo jednog dijela, Federacije BiH, kako je predlagao još u jeku rata Sabor Hrvata u Sarajevu, 6. veljače 1994, može jedino ukloniti neprijateljstvo i ratove među ljudima i narodima ove zemlje i stvoriti pravedni mir kao temelj i cilj države BiH. Tako se jedino uklanja i osjećaj postojeće ugroženosti, zbog opasnosti asimilacije ili dominacije, i to ne samo pojedinaca i nacionalnih manjina nego i samih konstitutivnih naroda – Srba u FBiH, a Bošnjaka i Hrvata u RS – kao i diskriminacije unutar njihovih nacionalnih korpusa. Po tom uređenju Bosanska Posavina, kao i druga područja zemlje kojima je nanesena nepravda, mogu biti posebne regionalne jedinice unutar BiH. Tada je moguće ispraviti učinjenu im tešku nepravdu, ukloniti veliko zlo podjele zemlje na sadašnje entitete i stvoriti novo uređenje države na temelju pravde,

bez koje je nemoguć mir i neodrživa sama država. Dao Bog da i mi jednom
mognemo doživjeti državu BiH utemeljenu na pravdi te *radost mira kao
plod pravde (pax opus justitiae)!*

Napomena:

Prema samom uvodu (prolegomena), polazište i cilj Daytonškoga
ustava glasi ovako:

1. *Zasnovano na poštivanju ljudskog digniteta, slobode i jednakosti, posvećeni miru, pravdi, toleranciji i pomirenju,*
2. *uvjereni da demokratske strukture vlasti i pravični postupci najbolje stvaraju mirne odnose unutar pluralističkog društva,*
3. *u želji da promoviraju opću dobrobit i ekonomski razvoj kroz zaštitu privatnog vlasništva i promociju tržišne ekonomije,*
4. *vođeni principima i svrhama Povelje Ujedinjenih naroda, opredijeljeni za suverenitet, teritorijalni integritet i političku nezavisnost Bosne i Hercegovine u skladu s međunarodnim pravom, odlučni da osiguraju puno poštovanje međunarodnog humanitarnog prava, inspirirani Univerzalnom deklaracijom o ljudskim pravima, međunarodnim ugovorima o građanskim i političkim pravima i o ekonomskim, društvenim i kulturnim pravima, i Deklaracijom o pravima lica koja pripadaju nacionalnim, etničkim, vjerskim i jezičnim manjinama, kao i drugim instrumentima ljudskih prava, podsjećajući na Osnovne principe dogovorene u Ženevi, 8. 9. 1995. godine, i u New Yorku, 26. 9. 1995. godine, Bošnjaci, Hrvati i Srbi kao konstitutivni narodi (zajedno s drugima) i građani Bosne i Hercegovine ovdje određuju daje Ustav Bosne i Hercegovine kako slijedi: ... (postojeći tekst Ustava).*

Sarajevo, 15. 11. 2011.

Luka Markešić, pred. HNVBiH